

LUKA

Mafala Akutoma

¹ Anthu azinji acita mphambvu za kulemba pinthu pidacitika pakati pathu, ² ninga mudapi-pangwa ife na ale akhali anyamaso kutomera pa kutoma, pontho mbakhala anyabasa a fala ya Mulungu. ³ Na tenepo, ine ndapipfundza pyonsene ncidikho-dikho kutomera pa kutoma. Pakumala, ndaona kuti mphiyadidi ndikulembereni imwe wakulemebzwa Tiyofilu, cibodzi na cibodzi, pyonsene ninga mudacitikira ipyo, ⁴ toera mukhonde kupenula pinthu pidapfundziswa imwe.

Zakariya ali Kudziwisa na Anju Kubalwa kwa Juwau Bhatixta

⁵ Pa n'dzidzi wa Herodhi mambo wa Djudeya, akhalipo nyantsembe m'bodzi akhacemerwa Zakariya. Iye akhali m'bodzi wa nsoka wa anyantsembe wa Abiya. Nkazi wace akhali Zabere. Iye Zabere akhalimbo wa dzindza ya Arau. ⁶ Zakariya na nkazi wace akhali anthu akulungama pa maso pa Mulungu. Iwo akhabvera mwakukwana myambo na matongero onsene a Mbuya. ⁷ Mbwenye iwo hakhali na ana tayu, thangwi Zabere hakhabala tayu. Pontho mamuna na nkazi, akhadakulupala.

⁸ Ntsiku inango, pa n'dzidzi ukhakhala nsoka wa Zakariya m'basa, iye akhacita basa yace ya unyantsembe patsogolo pana Mulungu. ⁹ Ninga nsambo wa anyantsembe, iye asankhulwa

toera apite mu Nyumba ya Mbuya, kuti aende kapisa pinthu pyakununkhira pinacemerwa isensu. ¹⁰ Pa n'dzidzi ukhapiswa isensu, mbumba yonsene ikhaphembera kunja.

¹¹ Na tenepo, anju wa Mbuya abulukira pana Zakariya, mbalimira ku khundu ya madyo ya guwa ikhapisirwa isensu. ¹² Zakariya na kuona anju, atutumuka mbagopa. ¹³ Mbwenye anju am-panga kuti: “Leka gopa, Zakariya! Mulungu abva maphembero ako. Nkazi wako Zabere anadza kabala mwana wa mamuna, dzina yace iwe un-adza kanthula Juwau. ¹⁴ Kunaoneka kukomerwa na kutsandzaya muna iwe, na anangombo azinji anatsandzaya na kubaliwa kwace. ¹⁵ Thangwi iye anakhala nkulu pa maso pa Mbuya. Pontho iye nkhabe kudza kamwa vinyu na pya kumwa pinango pya kuledzeresa. Anati adzale na Nz-imu wa Mulungu kutomera m'mimba mwa mai wace. ¹⁶ Na tenepo, anati aabweze pontho anthu azinji a mbumba ya Izraeli aenda kuna Mbuya Mulungu wawo. ¹⁷ Iye anaenda patsogolo pa Mbuya, mu nzimu na mphambvu ninga za Eliya, toera abweze mitima ya ababa kuna anawo, na kuna anthu akukhonda kubvera abwerere mwakulungama, kuti asasanyire mbumba toera iphatire basa Mbuya.”

¹⁸ Mphapo Zakariya abvundzisa anju mbalonga kuti: “Ndinapidziwa tani pinthu penepi kuti ndimo mwenedi? Thangwi ine na nkazanga, tonsene ndife mankhalamba.”

¹⁹ Anju antawira tenepa: “Ine ndine Gab-hiriyeli, ndiri pa maso pa Mulungu midzidzi yon-sene. Iye andituma ndilonge na iwe toera ndiku-

pase mphangwa izi zadidi. ²⁰ Cincino iwe unakhala bewewe. Unacimwana kulonga mpaka ntsiku inacitika penepi. Thangwi wapokanya mafala anga, anadza kafuna kucitika n'dzidzi wace ungakwana.”

²¹ Mukhacitika penepyo, mbumba yonsene ikhadikhira Zakariya, mbwenye ikhadzumatiwa na kuona kudembuka kukhacita iye mu Nyumba ya Mulungu. ²² Pa kubuluka kwace Zakariya mu Nyumba ya Mulungu, abuluka mbali bewewe mbakhacimwana kulonga. Penepo mbumba yonsene yadzindikira kuti piripo pikhadaoneswa iye na Nzimu wa Mulungu n'kati mwa Nyumba ya Mulungu. Na tenepo, Zakariya akhakwanisa kulonga na mbumba na manja basi.

²³ Pidamala izo ntsiku zace za basa mu Nyumba ya Mulungu, Zakariya abuluka mbaenda ku nyumba kwace. ²⁴ Pakumala penepo, Zabere nkazi wa Zakariya akhala na pa thupi. Na tenepo, amala myezi mixanu, mbakhakhala pa nyumba. ²⁵ Iye akhalonga tenepa: “Izi ndi nkhombo za Mbuya! Cincino Iye andionambo toera kundimwaza manyadzo patsogolo pa mbumba.”

Mariya ali Kudziwiswa na Anju Kubalwa kwa Yezu

²⁶ Zabere pikhakhala iye na pa thupi ya myezi mitanthatu, Mulungu atuma anju Gabhiriyeli, kuti aende ku nzinda ubodzi unacemerwa Nazareti ku dziko ya Galileya, ²⁷ kuti aende kalonge na mwali m'bodzi anacemerwa Mariya, akhadasembwa na Zuze, mwana wa dzindza ya mambo Dhavidhi. ²⁸ Anju afendedzera Mariya,

am'mwanyika mbampanga tenepa: “Makolokoto iwe wakudzala na nkhombo! Mbuya ali na iwe.”

²⁹ Apo Mariya na kupibva, adzumatiwa pikulu kakamwe, mbakhasaka kudziwa kuti mamwanyikiro enewa asalonganji? ³⁰ Mbwenye anju ampanga kuti:

“Leka kugopa Mariya, thangwi
Mulungu asafuna kukupasa nkhombo zace!

³¹ Iwe unati ukhale na pa thupi
mbubala mwana wa mamuna,
dzina yace unadza kanthula Yezu.

³² Iye anakhala nkulu,
mbadza kacemerwa
Mwana wa Mulungu wa nkulu kakamwe.
Mulungu Mbuya anadza kampasa
umambo wa baba wace Dhavidhi.

³³ Pontho Iye anadza katonga kwenda na kwenda
mbumba ya Djakobo.

Umambo wace nkhabe kudza kamala.”

³⁴ Mphapo Mariya alonga kuna anju kuti:
“Pinacitika tani penepi, thangwi ine ndisati
kudziwa mamuna?”

³⁵ Anju antawira tenepa: “Nzimu wa Mulungu unabwera muna iwe. Pontho mphambvu za Mulungu wa nkulu kakamwe zinakugudumira na n'thundzi wace. Na thangwi eneyo, mwana ana-funa kudza kabalwa, anadza kacemerwa wakulungama, pontho anadza kacemerwa Mwana wa Mulungu. ³⁶ Pontho m'bale wako Zabere, anati akhale na mwana wa mamuna pa unkhalamba wace. Ule akhalongwa kuti nkhabe kubala,

lero iye ana pa thupi, mwezi uno ndi wacitan-thatu. ³⁷ Thangwi kuna Mulungu nkhabe cinthu cinacimwanika.”

³⁸ Penepo Mariya antawira tenepo: “Ndiri pano ine n'dzakazi wa Mbuya. Mphapo mbapicitike pyapyo kuna ine ninga mudapilongera imwe.” Na tenepo, anju aenda pyace.

Mariya Aenda Kaona Zabere

³⁹ Pa ntsiku zenezo, Mariya acita ulendo wace na mwansanga, mbaenda ku nzinda ubodzi ukhagumanika ku cisa ca mapiri, ku dziko ya Djudeya. ⁴⁰ Kweneko, iye apita n'nyumba ya Zakariya mbamwanyika Zabere. ⁴¹ Zabere na kubva kumwanyikwa kudacitwa iye na Mariya, mwana athaula m'mimba mwace. Na tenepo, Zabere adzala na Nzimu wa Mulungu, ⁴² mbalonga na mphambvu kuti:

“Iwe ndiwe wakusimbwa
pakati pa akazi,
pontho mwana anafuna kudza kabala iwe
ndi wakusimbwambo!

⁴³ Mbwenye ndine ani ine kuti ndidze kaoniwa na mai wace Mbuya wanga? ⁴⁴ Pa n'dzidzi ubodzi ene udabva ine kumwanyikwa na iwe, mwana wanga atoma kuthaula m'mimba mwanga na kukomerwa. ⁴⁵ Kutsandzaya ndi kwako iwe Mariya adatawira kuti pinacitika pidakupanga Mbuya!”

Nyimbo ya Mariya

⁴⁶ Na tenepo, Mariya alonga kuti:

“Ntima wanga usakuza
Mbuya.

⁴⁷ Pontho nzimu wanga usasekera
Mulungu,

Mpulumusi wanga,

⁴⁸ thangwi iye akumbukambo
ine n'dzakazi wace,
munthu wakukhonda kukwanira.

Apo kutomera lero mpaka kutsogolo,
madzindza onsene
anati andicemere nkazi
wakudzala na nkhombo.

⁴⁹ Thangwi Mulungu wa mphambvu acita
pinthu pikulu kakamwe kuna ine.

Wakulungama ndiyo dzina yace.

⁵⁰ Ntsisi zace asazipangiza kuna ale anan'gopa,
pa dzindza na dzindza.

⁵¹ Iye acita pinthu pikulu na nkono wace,
mbamwaza ale akhanyerezera pya umbirim
n'kati mwa mitima yawo.

⁵² Agwisa amambo a mphambvu
m'mipando mwawo ya umambo,
mbakwiza anthu akupwazika.

⁵³ Akhutisa anyanjala
na pinthu pyadidi,
mbwenye athamangisa anyakupfuma cimanja-
manja.

⁵⁴ Aphedza n'dzakazi wace Izraeli,
mbakumbukira
ntsisi zace

⁵⁵ kuna Abharaamu
na dzindza yace
kwenda na kwenda,
ninga mudapikirira Iye

a mbuya athu.”

⁵⁶ Mariya akhala na Zabere dhuzi na kuthaman-gira myezi mitatu, buluka penepo mbabwerera ku nyumba kwace.

Kubalwa kwa Juwau Bhatixta

⁵⁷ Pidakwana izo ntsiku zace za kubala, Zabere abala mwana wa mamuna. ⁵⁸ Abale ace na anthu anango a pa cisa, abva kuti Mulungu ambvera ntsisi zikulu, mbaenda onsene kancitira makolokoto.

⁵⁹ Pa ntsiku yacisere, anthu aenda kansidza cimwenyi mwana, mbakhafuna kumpasa dzina ya Zakariya, dzina ya baba wace mwana.

⁶⁰ Mbwenye mai wace atawira mbalonga tenepa: “Nkhabe! Iye anacemerwa Juwau.”

⁶¹ Penepo iwo antawira nkazi kuti: “Ku dzindza kwako nkhabé munthu ana dzina eneyi.”

⁶² Na tenepo, iwo atomá kulonga na manja na baba wace mwana, toera adziwe dzina yanji inafuna ine kupasa mwana wace. ⁶³ Zakariya aphemba citabwa kuti alemberepo dzina ya mwana. Penepo iye alemba tenepa: “Dzina yace ndi Juwau.” Na tenepo, onsene adzumatiwa nappyo.

⁶⁴ Pa n'dzidzi ubodzi-bodzi, Zakariya atomá kulonga pontho mwadidi ninga mwakale, mbatomá kukuza Mulungu. ⁶⁵ Anthu onsene a pacisa atomá kugopserwa pikulu. Na tenepo, mphangwa zenezo zamwazika n'cisa consene ca m'mapiri a ku Djudeya. ⁶⁶ Onsene akhabva mbapilongwa penepyo akhabvundzisana tenepa: “Kodi mwana uyu anadza kakhala ani?” Thangwi mphambvu za Mbuya zikhali na iye.

Nyimbo ya Zakariya

⁶⁷ Penepo Zakariya, babace mwana, adzazwa na Nzimu wa Mulungu mbatoma kulonga pinthu na nzimu ubodzi-bodzi kuti:

⁶⁸ “Mbasimbwe Mbuya,
Mulungu wa Izaraeli,
thangwi iye abwera kudza kaona na kupulumusa
mbumba yace.

⁶⁹ Iye atidzesera
upulumuki wa mphambvu
wa dzindza ya n'dzakazi wace Dhavidhi.

⁷⁰ (Ninga mudapilongera Mulungu
kale na kale na milomo ya aporofeta ace aku-
lungama,)

⁷¹ mbatipulumusa
mwa anyamalwa athu
na m'manja mwa onsene
anatizonda,

⁷² toera kupangiza a mbuya athu ntsisi zace,
pontho na kukumbuka cibverano cace ca ku-
lungama,

⁷³ na cidumbiriro cidacita Iye
kuna baba wathu Abharaamu,

⁷⁴ ca kutiombola m'manja
mwa anyamalwa athu,
toera timphatire basa na kukhonda kugopa,

⁷⁵ mwakulungama na mwa udidi
pa maso pace,

ntsiku zathu zonsene.

⁷⁶ Iwe mwana wanga, unati ucemerwe mporofeta
wa Mulungu wa nkulu kakamwe.

Unaenda patsogolo pa Mbuya

toera unsasanyire njira,
 77 toera kupasa mbumba yace
 udziwisi wa upulumuki,
 unabulukira pa kulekererwa
 kwa madawi awo,
 78 na thangwi
 ya ntsisi zikulu
 za Mulungu wathu,
 zinacita kuti atigasire
 dzuwa ya kudzulu,
 79 toera kumwinikira ale
 anakhala n'cidima
 na ali mu nthundzi wa kufa,
 pontho toera kulondeza myendo yathu
 mu njira ya ntendere.”

80 Mwana akhakula mbawanga mu nzimu. Pontho akhala n'thando mpaka ntsiku idabulukira iye pakweca, kuna mbumba ya Izraeli.

2

Kubalwa kwa Yezu (Mt 1:18-25)

1 Pa n'dzidzi unowu, mambo Sezari Aguxtu wa ku Roma, amwaza ntemo n'dziko mwace wa kulonga kuti mbumba yonsene isatongwa ilemberwe. 2 Uku ndi kulemberwa kwakutoma kwa anthu, kudacitika pa n'dzidzi ukhatonga mambo Kirinu dziko ya Sirya. 3 Na tenepo, anthu onsene akhaenda ku mizinda yawo ya kubaliwa, toera akhalemberwe.

4 Zuze, na thangwi ya kukhala wa dzindza ya Dhavidhi, abulukambo ku nzinda wa Nazareti, ku dziko ya Galileya, mbaenda ku dziko ya

Djudeya, ku nzinda wa Bheleya, kudabaliwa mambo Dhavidhi. ⁵ Kweneko, Zuze aenda pabodzi na nkazi wace Mariya mbali na pa thupi, toera akhalembewembo.

⁶ Pa n'dzidzi ukhakhala iwo ku Bheleya, wakwanambo n'dzidzi kuti mwana abaliwe. ⁷ Na tenepo, Mariya abala mwana wace wa utombo wa mamuna. Penepo mai wace anfinikiza na nguwo, mban'gonesa n'cimwadiya cikhadyera pifuyo, thangwi nyumba ya kufikira alendo ikhadadzala.

Akumbidzi na Maanju

⁸ Pa cisa ceneco, akhalipo akumbidzi n'thando, mbakhaonera pifuyo pyawo na masiku. ⁹ Penepo anju wa Mbuya aabulukira, mbiri ya Mbuya yayetimira nkhundu mwawo, iwo mbagopa pikulu kakamwe. ¹⁰ Mbwenye anju aapanga kuti: “Lekani kugopa! Ndakudzeserani Mphangwa Zadidi zakutsandzaisa pikulu kakamwe kuna anthu onsen. ¹¹ Thangwi lero, mu nzinda wa Dhavidhi, abalwa Mpulumusi wanu Kirixtu Mbuya. ¹² Imwe munandzindikira na ici: Munagumana mwana wa ng'ono adabalwa cincino adafinikizwa na nguwo, mbagoneswa n'cimwadiya cakudyera pifuyo.”

¹³ Na mwansanga, wabulukira mwinji wa anyankhondo a kudzulu, pabodzi na anju, mbakhakuza Mulungu na mafala awa:

¹⁴ “Mbiri kuna Mulungu wa kudzulu,
ntendere pa dziko kuna anthu
ale anafuniwa na Iye.”

¹⁵ Anju pidabwerera izo mbazyenda kudzulu, akumbidzi atoma kulonga okha-okha tenepa: “Tendeni ku Bheleya tikhaone ipi pidacitika, pon-tho tikhaone pidatipanga Mbuya.”

¹⁶ Na tenepo, iwo athamanga mbaenda kweneku, mbagumana Mariya na Zuze, mwana mbakhagona n'cimwadiya cikhadyera pifuyo. ¹⁷ Pidamala iwo kumuona, alonga kuna anthu onsene, pire pikhadapangwa iwo na anju, pa thangwi ya mwana unowu. ¹⁸ Apo anthu onsene adapibva pikhalonga akumbidzi, adzumatirwa nappyo. ¹⁹ Mbwenvye Mariya akhapikoya pintu pyonsene pikhabva iye, mbakhapinyerezera mwadidi mu ntima mwace. ²⁰ Na tenepo, akumbidzi abwerera mbakhapasa mbiri na kukuza Mulungu pa pyonsene pikhabva iwo na pikhaona iwo, ninga mukhadapipangirwa iwo.

Yezu ali kuperekwa mu Nyumba ya Mulungu

²¹ Mudakwana izo ntsiku zisere toera kusidza mwana cimwenyi, athuliwa dzina ya Yezu, dzina ikhadapaswa iye na anju, mai wace mbadzati kukhala na pa thupi.

²² Mudakwana iwo n'dzidzi wa kuceneswa, ninga mudalongera mwambo wa Mozesi, Zuze na Mariya ankwata mwana mbaenda naye ku Djerusalema, toera ampereke patsogolo pana Mbuya, ²³ (ninga mudalemberwa ipyo mu mwambo wa Mbuya kuti: “Ana a utombo onsene acimuna, asatongwa aperekwe m'manja mwa Mbuya.”) ²⁴ Pontho toera kuperekwa ntsembe za ana madjiwa awiri, peno ana nkhangaiwa awiri, ninga munalongera mwambo wa Mbuya.

25 Apo ku Djerusalema, akhalipo mamuna m'bodzi akhacemerwa Simiyau. Iye akhali munthu wakulungama mbakhalemedza Mulungu, pontho akhadikhira kumatamiswa kwa mbumba ya Izraeli. Nzimu wa Mulungu ukhakhala na iye. **26** Pontho Nzimu wa Mulungu ukhadampangiza kuti iye nkhabe kufa, mbadzati kumuona Kirixtu adapikirirwa na Mbuya. **27** Simiyau, akwatwa na Nzimu wa Mulungu, mbaenda mu Nyumba ya Mulungu. Baba wace na mai wace, pidankwata iwo mwana mbaenda naye mu Nyumba ya Mulungu toera kancitira pinalonga mwambo, **28** Simiyau akwata mwana m'manja mwace mbakuza Mulungu, mbalonga tenepa:

29 “Cincino, siyani n'dzakazi wanu aende pyace na ntendere ninga mudampikirira imwe.

30 Thangwi ndamuona ndekha na maso anga Mpulumusi,

31 adasasanyira imwe pa maso pa mbumba zonsene.

32 Cieza toera mwinikira mbumba zidakhonda kukhala madjuda, pontho na kupasa mbiri mbumba yanu ya Izraeli.”

33 Baba wace na mai wace mwana, akhala akudzumatirwa na pire pikhalongwa na thangwi ya mwana. **34** Simiyau aphemba kuna Mulungu kuti aapase nkhombo, mbalonga kuna Mariya mai wace Yezu kuti: “Mwana uyu asankhulwa kalene na Mulungu toera kugwisa na kulamusa

anthu azinji a dziko ya Izaraeli. Pontho mwana unowu anati akhale cidzindikiro ca Mulungu ca kukhonda kubverana. ³⁵ Na tenepo, manyerezero mazinji a m'mitima mwawo anadza kadziwika, pontho iwe unadza katsukwala ninga munthu adalaswa na tarasada mu ntima.”

³⁶ Akhalipo penepo mporofeta wa nkazi akhacemerwa Yana mwana wa Fanweli, wa dzindza ya Azeri. Iye akhali nkhalamba. Akhadaferwa na mamuna akhadakhala na iye pyaka pinomwe basi pa banja. ³⁷ Na tenepo, iye akhala na uzice wa kuferwa na mamuna mpaka pyaka makumasere na pinai. Akhalambira Mulungu wace, mbakhaphembera na kupimana ca kudya, masiku na masikati mbakhakhonda buluka mu Nyumba ya Mulungu. ³⁸ Pidafika iye mwenemu, pa n'dzidzi unowu ene, atomu kupereka takhuta kuna Mulungu, mbalonga na thangwi ya Mwana kuna anthu onsene akhadikhira kuombolwa kwa Djerusalema.

³⁹ Pakumala kucita pyonsene pya Mwambo wa Mbuya, Zuze na Mariya abwerera kwenda ku nzinda wawo wa Nazareti, ku dziko ya Galileya.

⁴⁰ Na tenepo, Mwana akhakula mbakhakhala na mphambvu, mbadzala na udziwisi. Pontho nkhombo za Mulungu zikhali na Iye.

Yezu ali mu Nyumba ya Mulungu

⁴¹ Pa pyaka pyonsene, baba wace na mai wace Yezu akhaenda ku Djerusalema, pa phwandum ya Paxkwa. ⁴² Yezu mudacita Iye pyaka khumi na piwiri, aenda na baba wace na mai wace ku phwandum ya Paxkwa ku Djerusalema, ninga nsambo

wawo. ⁴³ Mudamala phwandum ya Paxkwa, pa kubwerera kwenda ku nyumba kwawo, Yezu akhadasalikira ku Djerusalema, baba wace na mai wace mbakhonda dziwa cinthu. ⁴⁴ Baba wace na mai wace, na kunyerezera kuti Iye ali kubwera na andzace njira, amala ntsiku ya mumphu mbakhafamba. Na tenepo, iwo atomakunsaka pakati pa abale na pa anthu a pa cisa. ⁴⁵ Pidansowa iwo, abwerera ku Djerusalema kansaka. ⁴⁶ Pa kupita ntsiku zittatu, iwo an'gumana mu Nyumba ya Mulungu, mbali nawa pakati pa anyakudziwisa a mwambo, mbakhaabvesera na kuabvundzisa. ⁴⁷ Penepo anthu onsene akhamubva akhadzumatirwa na thangwi ya ndzeru zace, pontho na matawiriro ace mibvundzo. ⁴⁸ Baba wace na mai wace pidamuona iwo, adzumatirwambo nappyo. Penepo mai wace ampanga kuti: “Mwananga, Thangwi yanji wacita penepi kuna ife? Babako na ine tikhadatsukwala pikulu na kukusaka.” ⁴⁹ Apo Yezu antawira tenepa: “Thangwi yanji mukhanda? Imwe nkhabe kupidziwa kuti Ine ndisatongwa ndicite pinthu pya Babanga?”

⁵⁰ Mbwenye iwo acimwana kupibvesesa pikhalonga Yezu.

⁵¹ Na tenepo, Yezu abwerera pabodzi na baba wace na mai wace, kwenda ku Nazareti. Yezu akhali mwana wakuabvera. Mbwenye mai wace Yezu akhapikoya pyonsene ipi mu ntima mwace. ⁵² Apo Yezu akhakula pa udziwisi, na pa thupi, na pa nkhombo, pa maso pa Mulungu na pa maso pa anthu.

3

*Juwau Bhatixta Asasasanyira Njira
(Mt 3:1-12; Mk 1:2-8)*

¹ Pa caka ca cikhumi na pixanu ca umambo wa Tibheryo Sezari, Ponsyo Pilato mbali ntongi wa Djudeya, Herodhi mbali ntongi wa Galileya, m'bale wace Herodhi anacemerwa Filipi mbali ntongi wa Itureya na Tarakonite, Lizanya mbali ntongi wa Abhileni, ² Anasi na Kaifasi mbali akulu aanyantsembe. Ndi caka ceneco cidalonga Mbuya n'thando kuna Juwau mwana Zakariya. ³ Juwau afamba cisa consene dhuzi na nyanza ya Djordani, mbakhamwaza mphangwa izi: “Tambirani batixmu, ninga cidzindikiro ca kuchunyuka toera kulekererwa kudawa.” ⁴ Ipi pyacitika ninga mudapilembera mporofeta Izaiya m'bukhu mwace mbalonga tenepa:

“Alipo anakuwa n'thando kuti:

‘Sasanyirani njira
toera Mbuya apite nayo.

Nfungulireni

miseu ya kulungama.

⁵ Magowa onsene anatutirwa.

Mapiri na nthunda zonsene
zinazerezwa.

Miseu ya magurayi inalungamiswa,
njira za makolong'ondo

zinazerezwa.

⁶ Anthu onsene

anati aone kupulumusa kwa Mulungu.’ ”

⁷ Juwau akhapanga mwinji wa anthu ukhabwera katambira Batixmu kuna iye, mbalonga tenepa: “Dzindza ya nyoka! Mbanii akupangani kuti muthawe nyatwa zinafuna kudza? ⁸ Citani pinthu pinapangiza kuti imwe mwachunyukadi. Lekani kunyerezera mbamulonga mwekhene m'bodzi na m'bodzi kuti: ‘Ife ndife ana a dzindza ya Abharaamu.’ Thangwi ine ndisakupangani kuti Mulungu ana mphambvu za kusanduza myala iyi, kuti ikhale ana a dzindza ya Abharaamu! ⁹ Mbadzo yamala kusasanyirwa toera kugwanda nayo miti na michici ene. Na tenepo, muti onsene unakhonda kubala misapu yadidi, unagwandiwa mbuponyiwa pa moto.”

¹⁰ Penepo mbumba ikhabvundzisa Juwau Bhatixta mbilonga kuti: “Mphapo tisatongwa ticitenji?”

¹¹ Apo Juwau aatawira tenepa: “Ana nguwo zi-wiri, mbapasembo ibodzi ndzace adaisowa. Pontho ule ana ca kudya mbagawirane na ule adasowa ca kudya.”

¹² Penepo, anango anyakukumbusa misonkho afikambo kuna Juwau toera kutambira batixmu, mbambvundza kuti: “Mpfundzisi, ndi ninji pinta-tongwa ife kucita?”

¹³ Juwau aatawira tenepa: “Kumbusani ntengo unalonga mwambo basi.”

¹⁴ Na tenepo, anyakhondo anango akhabvundzisambo kuti: “Kodi ife, tisatongwa ticitenji?”

Penepo Juwau aatawira kuti: “Lekani kukwatira munthu kobiri yace na mphambvu, peno kumulongera pya uthambi. Mbwenye komerwani na ntengo wanu unatambira imwe.”

Umboni wa Juwau Bhatixta

¹⁵ Na tenepo, mbumba yatoma kukhala na cidikhiro cikulu, mbakhanyerezera kuti panango Juwau Bhatixta ndiye Kirixtu. ¹⁶ Penepo Juwau aapanga anthu onsene kuti: “Ine ndisakutambirisani batixmu na madzi, mbwenye ali kubwera munthu wa mphambvu ya utongi kakamwe kupita ine. Pontho ine sine munthu kuti ndinakwanisa kunsudzula mithambo ya ntsapato zace. Unowu anakutambirisani batixmu na Nzimu wa Mulungu na moto. ¹⁷ Iye ana foxolo m'manja mwace toera kucenesa pa mbuwa, na kuikha tirigu n'cikwa. Mbwenye anapisa maudzu na moto wakukhonda kuthima.” ¹⁸ Juwau akhalanga mbumba na mafala anango mazinji, na kuapanga Mphangwa Zadidi.

¹⁹ Mbwenye iye asandika Herodhi na thangwi ya Herodhiya, nkazi wa m'bale wace Herodhi, pontho na thangwi ya pyonsene pya kuipa pikhacita iye. ²⁰ Pontho Herodhi adza kathimiza kucita pya kuipa pikulu kakamwe, pa kupitisa Juwau n'kaidi.

Batixmu ya Yezu

(Mt. 3:13-17; Mt. 1:1-17; Mk.1:9-11)

²¹ Pidamala mbumba yonsene kutambira batixmu, Yezu aendambo katambira batixmu. Apo penepo, Yezu pikhapembera iye, thambo yafunguka. ²² Na tenepo, Nzimu wa Mulungu

waoneka mbuchita buluka kudzulu ninga nkhangaiwa, mbumphamira. Penepo, kudzulu kwabuluka fala, mbilonga tenepa: “Iwe ndiwe Mwana wanga wakufunika, ananditsandzaisa.”

Dzindza ya Yezu

²³ Yezu pidatoma Iye kuphata basa, akhataman-gira pyaka makumatatu pya kubalwa. Iye akhali mwana wa Zuze, ninga mukhanyerezera anthu.

Zuze akhali mwana wa Eli, ²⁴ Eli akhali mwana wa Matati,

Matati mwana wa Levi, Levi mwana wa Meliki, Meliki mwana wa Djanai, Djanai mwana wa Zuze,

²⁵ Zuze akhali mwana wa Matatiya,

Matatiya mwana wa Amosi,

Amosi mwana wa Naumi, Naumi mwana wa Esili,

Esili mwana wa Nagai,

²⁶ Nagai akhali mwana wa Maate,

Maate mwana wa Matatiya,

Matatiya mwana wa Semeyi,

Semeyi mwana wa Zuze, Zuze mwana wa Djuda,

²⁷ Djuda akhali mwana wa Juwanaa, Juwanaa mwana wa Resa,

Resa mwana wa Zorobhabheli,

Zorobhabheli mwana wa Salatiyeli,

Salatiyeli mwana wa Neri,

²⁸ Neri akhali mwana wa Meliki,

Meliki mwana wa Adhi, Adhi mwana wa Koza,

Koza mwana wa Elimadha, Elimadha mwana wa Eri,

²⁹ Eri akhali mwana wa Djoswee, Djoswee mwana wa Eliyezeri,
Eliyezeri mwana wa Djorimi, Djorimi mwana wa Matati,
Matati mwana wa Levi,
³⁰ Levi akhali mwana wa Simiyau,
Simiyau mwana wa Djuda, Djuda mwana wa Zuze,
Zuze mwana wa Djonani,
Djonani mwana wa Eliakimu,
³¹ Eliakimu akhali mwana wa Meleya, Meleya mwana wa Mena,
Mena mwana wa Matata, Matata mwana wa Nata,
Nata mwana wa Dhavidhi, ³² Dhavidhi akhali mwana wa Djese,
Djese mwana wa Obhedhi, Obhedhi mwana wa Bhowazi,
Bhowazi mwana wa Salomau,
Salomau mwana wa Naasomi,
³³ Naasomi akhali mwana wa Aminadhabhi,
Aminadhabhi mwana wa Adhimimi, Adhimimi mwana wa Arini,
Arini mwana wa Exzoromi, Exzoromi mwana wa Peresi,
Peresi mwana wa Djuda, ³⁴ Djuda akhali mwana wa Djakobo,
Djakobo mwana wa Izaki,
Izaki mwana wa Abharaamu,
Abharaamu mwana wa Tera, Tera mwana wa Nakori,
³⁵ Nakori akhali mwana wa Seruge,
Seruge mwana wa Ragauu,

Ragauu mwana wa Faleki, Faleki mwana wa Ebheri,
 Ebheri mwana wa Sala, ³⁶ Sala akhali mwana wa Kainaa,
 Kainaa mwana wa Arifaxadhe, Arifaxadhe mwana wa Semi,
 Semi mwana wa Nowa, Nowa mwana wa Lameki,
³⁷ Lameki akhali mwana wa Metusalemi,
 Metusalemi mwana wa Enoki,
 Enoki mwana wa Jaredi,
 Jaredi mwana wa Maalaleeli,
 Maalaleeli mwana wa Kainaa, ³⁸ Kainaa akhali mwana wa Enosi,
 Enosi mwana wa Seti, Seti mwana wa Adhamu,
 Adhamu mwana wa Mulungu.

4

Kunyengererwa kwa Yezu (Mt.4:1-11; Mk.1:12-13)

¹ Yezu abuluka mu nyanza ya Djorodani wakudzala na Nzimu wa Mulungu, mbakwatiwa kwenda n'thando na Nzimu ubodzi-bodzi wa Mulungu. ² Mwenemu n'thando, Yezu anyengererwa na Sathani ntsiku makumanai. Pa ntsiku zenezi, nkhabe cinthu cidadya iye. Na tenepo, pakumala ntsiku zenezo iye abva njala.

³ Penepo Sathani ampanga kuti: “Ngakhala iwe ndiwe Mwana wa Mulungu, panga mwala uyu kuti usanduke ubwere nkate.”

⁴ Mbwenye Yezu antawira tenepa: “Pyalem-bwa m'Bukhu ya Mulungu kuti: ‘Munthu nkhabe kukhala m'maso na ca kudya basi tayu.’”

⁵ Penepo Sathani ankwata Yezu mbaenda naye pa mbuto ya kulapha, mbampangiza n'dzidzi ubodzi ene, umambo onsene wa pa dziko, ⁶ mbampanga kuti: “Ine ndinakupasa mphambvu ya utongi na mbiri yonsene iyi. Thangwi pyonsene ipi ndapasiwa, pontho ndinakwanisa kupasa anafuna ine. ⁷ Na tenepo, ungandilambira, pyonsene ipi pinakhala pyako.”

⁸ Yezu antawira tenepa: “Pyalembwa kuti: Lambira Mbuya Mulungu wako, mbuphatira Iye ekha basi.”

⁹ Pakumala penepo, Sathani ankwata Yezu mbaenda naye ku Djerusalema, mbankwiza padzulu kakamwe pa Nyumba ya Mulungu mbampanga tenepa: “Ngakhala iwe ndiwe Mwana wa Mulungu, numpha ugwe pantsi.”

¹⁰ Thangwi pyalembwa kuti:

“Mulungu anatumwa anju zace, na thangwi yako
toera akukoye.

¹¹ Pontho, iwo anakugampha na manja awo,
toera ukhonde kuphekeka
pa mwala.”

¹² Yezu antawira tenepa: “Pyalongwa kuti:
‘Leka kulesera Mbuya Mulungu wako.’”

¹³ Pakumala manyengerero onsene awa, Sathani ansiya Yezu mbadikhira n'dzidzi unango.

Yezu Asakhondiwa ku Nazareti

¹⁴ Na tenepo, Yezu abwerera ku Galileya wakudzala na mphambvu za Nzimu wa Mulungu, mbiri yace mbibvekera n'cisa ceneco consene.

15 Iye akhapfundzisa n'nyumba za kuphembera, anthu onsene mbakhansimba.

16 Yezu aenda ku Nazareti kudakula iye. Ntsiku ya Sabudu, Iye apita n'nyumba ya kumphembera ninga nsambo wace. Penepo, Iye alamuka toera kuona pidalembwa mu Bukhu ya Mulungu. **17** Na tenepo, Yezu apasiwa bukhu ya mporofeta Izaiya. Aifungula, mbagumana mbuto ikhadalembwa tenepā:

18 “Nzimu wa Mbuya
uli na ine,
thangwi iye andidzoza
toera ndilonge Mphangwa Zadidi
kuna anyakucherenga.

Iye andituma
toera ndikhadziwise adamangwa
kuti asudzulwa,
pontho kuti madzimola
akwanise kuona,
na kuombola anyakupondererwa.

19 Pontho na kudziwisa caka ca ntsisi
za Mbuya.”

20 Na tenepo, afunga Bukhu mbaibweza pontho kuna nyabasa wa mwenemu, mbakhala pyace pantsi. Onsene akhali mu nyumba ya kumphembera atomu kumulang'anisa. **21** Penepo, Yezu atomu kuapanga kuti: “Lero pyasimbiswa ipi pidamala imwe kubva m'Bukhu ya Mulungu.”

22 Onsene atomu kunsimba Yezu mbakhadzumatirwa na mafala ace adidi akhabuluka pa mulomo pace, mbwenye akhabvundza kuti: “Kodi siye unowu tayu mwana wa Zuze?”

²³ Na tenepo, Yezu aapanga kuti: “Ndimo mwene, imwe munati mundilongere nsanje una-longa kuti: ‘Iwe nkondzi, kondzeka wekha. Cita-mbo muno n'dziko mwako, pire pidabva ife kuti wapicita mu Kafaranaumi.’”

²⁴ Yezu athimiza pontho mbalonga kuti: “Ndimo mwene ndisakupangani kuti: Nkhabe mporofeta m'bodzi anatambirwa mwadidi ku dziko kwace.” ²⁵ Ndimo mwene, ndinakudziwisani kuti: “Pa midzidzi ya Eliya, akhalipo akazi azinji adaverwa na amuna awo mu dziko ya Izraeli, caka cidaoneka cilala cidamala pyaka pitatu na hafu, mbakuoneka njala ikulu n'dziko yonsene. ²⁶ Apo nkhabe nkazi m'bodzi adaverwa na mamuna wace wa ku Izraeli, adatumirwa Eliya. Mbwenye iye atumiwa kwenda ku dziko inango kuna nkazi m'bodzi basi adaverwa na mamuna wace, wa ku Sarapeta, ku cisa ca Sidhoni. ²⁷ Pontho akhalipombo anyamatanya azinji ku Izraeli pa midzidzi ya mporofeta Elizeu, mbwenye nkhabe m'bodzi wawo adawangiswa. Adadza kawangiswa ndi Namani basi wa ku dziko ya Sirya.”

²⁸ Anthu onsene akhali n'nyumba ya kuphembera, aipirwa pikulu na kubva penepyo. ²⁹ Na tenepo, anthu onsene alamuka mbanthamangisa mu nzinda, mbankwata mpaka padzulu pa phiri pakhadamangwa nzinda unowu, toera am'bhomere pantsi. ³⁰ Mbwenye Yezu apita na pakati pawo mbaenda pyace.

*Yezu Asathamangisa Nzimu wa Kuipa
(Mk.1:21-28)*

³¹ Na tenepo, Yezu aenda ku Kafaranaumi ku nzinda wa Galileya, mbatomu kupfundzisa mbumba ntsiku ya Sabudu. ³² Anthu onsene akhadzumatiwa na kupfundzisa kukhacita Yezu, thangwi akhalonga na utongi onsene.

³³ N'nyumba ya kuphembera, akhalipo mambuna m'bodzi akhadaphatwa na Sathani, nzimu wa kuipa, mbakhakuwa na mphambvu zonsene tenepa: ³⁴ Xi! Musafunanji na ife, Yezu wa ku Nazareti? Mwabwera kudza katifudza? Ine ndisakudziwani kuti ndimwe ani. Ndimwe wakulungama wa Mulungu.

³⁵ Penepo Yezu aupwekera nzimu wa kuipa, mbaupanga kuti: “Matama! Buluka muna munthu!” Na tenepo, nzimu wa kuipa wam’bhoma munthu pantsi, pa maso pa anthu onsene, mbubuluka m'manungo mwace, munthu mbakhonda kuphekeka.

³⁶ Onsene anthu adzumatirwa nappyo mbakhalonga okha-okha tenepa: “Mafala anji enewa anatonga na Iye mizimu ya kuipa na mphambvu na utongi, iyo mbibulukadi!” ³⁷ Na tenepo, mbiri yace Yezu ikhabvekera m'pisa pyonsene pya dhuzi.

Yezu Anamphambvu za Kukunda Mizimu ya Kuipa na Nthenda

(Mt.8:14-17; Mk.1:29-34)

³⁸ Yezu abuluka ku nyumba ya kuphembera, mbaenda ku nyumba ya Simau. Mebzala wace Simau akhadaferuka pikulu pyene. Iwo aphemba kuna Yezu kuti amphedze. ³⁹ Yezu alimira nkhundu mwa ntenda, akotama mbapwekera

nthenda, iyo mbinsiya. Pa n'dzidzi ubodzi-bodzi ntenda alamuka, mbatomka kuaphatira basa.

⁴⁰ Mukhadoka dzuwa, mbumba ikhadzesza onseno akhakhala na nthenda zawo za kusiyana-siyana, kuna Yezu. Penepo Iye akhaawangisa na kuaikha manja m'bodzi na m'bodzi. ⁴¹ Pontho, anthu azinji akhabuluka mizimu ya kuipa, mbikhakhuwa tenepa: “Iwe ndiwe Mwana wa Mulungu!” Mbwenye Yezu akhaipwekera mbakhaikhondesa kulonga, thangwi iyo ikhadziwa kuti Iye ndi Kirixtu.

⁴² Pidaca kunja Yezu abuluka mbaenda kakhala kutsanga ekha ene. Apo mbumba yatoma kunsaka. Mudafika iwo pakhakhala Iye, ankakamiza kuti akhonde kuasiya. ⁴³ Mbwenye Yezu aapanga tenepa: “Pisafunika kuti ine ndiendembo kamwaza Mphangwa Zadidi za Umambo wa Mulungu m'mizinda inango. Thangwi ndipyo pidatumirwa Ine.” ⁴⁴ Na tenepo, Yezu akhaenda basi mbalonga Mphangwa Zadidi m'manyumba a kuphembera a dziko ya Djudeya.

5

Cirengo ca Kumedza Nyama za M'madzi (Mateu 4:18-22; Marku 1:16-20; Juwau 1:35-42)

¹ Ntsiku ibodzi Yezu akhali dhuzi na pa gombe ya nyanza ikulu ya Galileya. Penepo mbumba ikhafinyana toera kubva fala ya Mulungu. ² Yezu aona mabote mawiri m'madzi, dhuzi na gombe, akhadasiyiwa na anyakokota. Anacinthu akhad-abuluka kwenda katsuka makokota awo. ³ Na tenepo, Yezu apakira m'bote ibodzi ikhali ya Simau, mbaphemba Simau kuti abhome pang'ono

bote yace pa nyanza. Mwenemu, Yezu akhala nawa na matako mbatoma kupfundzisa mbumba.

⁴ Pidamala Yezu kupfundzisa, apanga Simau kuti: “Kwata bote yako uyende pakati pa boo. Penepo, iwe na andzako gwisirani makokota anu.”

⁵ Apo Simau atawira tenepa: “Mpfundzisi, ife taphata basa masiku onsene, nkhabé nyama ibodzi idaphata ife. Mbwenye thangwi ndimwe adandipanga, ndinaagwisira.”

⁶ Pidagwisira iwo makokota awo m'madzi, aphata nyama zizinji, za kuti makokota akhatoma kupanduka. ⁷ Na tenepo, iwo acita cizindikiro ca kucemera andzawo akhali m'bote inango, toera adze kaaphedze. Iwo andzawo abwera mbadzaza mabote mawiri ene na nyama, mpaka kufikira dhuzi na kufuna kulobzekwa.

⁸ Simau Pedhru na kuona pyonsene ipi pidacitika, agodama pa myendo pa Yezu mbalonga tenepa: “Mbuya, thaukani pana ine thangwi ndine munthu wa kudawa.” ⁹ Thangwi Simau na anango akhali na iye pabodzi, akhadzumatiirwa na ntengo wa nyama za m'madzi zikhadapha iwo. ¹⁰ Tiyago na Juwau, ana a Zebhedheu, ale akhali andzace Simau, adzumatiirwambo.

Na tenepo, Yezu ampanga Simau kuti: “Leka kugopa! Kutomera lero mpaka kutsogolo, iwe unati ukhale nyakokota wa anthu.”

¹¹ Penepo, amuna awa akwewa mabote awo mbaatsamisa pa gombe, mbasiya pyonsene mbatowera Yezu.

*Kuwangiswa kwa Nyamatanya M'bodzi
(Mateu 8:1-4; Marku 1:40-45)*

12 Yezu pikhakhala Iye mu nzinda ubodzi, agwanda mamuna m'bodzi wakudzala na matanya m'manungo monsene. Nyamatanya pidaona iye Yezu, agodama patsogolo pace mbafikisa nkhopo yace pantsi, mbamphemba tenepa: “Mbuya, mungafuna munandiwangisa!”

13 Yezu afuthula nkono wace, ankhuya mbalonga tenepa: “Ande Ine ndisafuna. Iwe wawanga.” Pa n'dzidzi ubodzi-bodzi, matanya amala.

14 Na tenepo, Yezu ampanga kuti: “Bvesera! Leka kupanga munthu penepi. Mbwenye ndoko kuna nyantsembe toera akudinkhe. Ungamala ndoko ukhapereke ntsembe idalonga Mozesi, toera kupangiza anthu onsene kuti iwe wawan-gadi.”

15 Mbwenye mbiri yace Yezu ikhamwazikiratu m'mbuto zonsene. Na tenepo, anthu azinji akhab-wera kamubva na kuwangiswa nthenda zawo.

16 Mphapo Yezu akhabuluka mbaenda n'thando kwenda kaphembera.

*Yezu Asawangisa Nyampfutete M'bodzi
(Mateu 9:1-8; Marku 2:1-12)*

17 Ntsiku ibodzi, pikhapfundzisa Yezu, akhalipo penepo afarisi na anyakudziwisa a mwambo akhabuluka m'pisa pyonsene pya ku Galileya, pya ku Djudeya na pya ku Djerusalema, mbakhakhala pantsi. Apo mphambvu za Mbuya zikhakhala na Yezu toera kuwangisa nthenda. **18** Amuna anango angasi adzesza mamuna m'bodzi nyanfutete pa khangala, mbakhasaka kuti apite naye n'nyumba toera amuikhe patsogolo pa Yezu. **19** Mbwenye

iwo acimwana kupita naye n'kati, na thangwi ya mwinji wa anthu. Na tenepo, akwira naye pa ntsoyi, mbanchitisa na pa benga na khangala yace ene, mpaka pakati pa mwinji wa anthu, patsogolo pa Yezu.

²⁰ Yezu na kuona cikhulupiriro ca amuna awa, ampanga nyampfutete kuti: “Mamunawe, kudawa kwako kwalekererwa!”

²¹ Apo anyakudziwisa a mwambo na afarisi atoma kudungunya mbalonga tenepa: “Kodi mbanimbo mamuna unowu anaxola Mulungu tenepa? Nkhabe munthu anakwanisa kulekerera kudawa. Mulungu basi ndiye ana mphambvu zenezi.”

²² Mphapo Yezu na kudziwa pire pikhany-erezera iwo aatawira, mbaapanga tenepa: “Thangwi yanji imwe musanyerezera penepyo m'mitima mwani? ²³ Ninji pinanentsa maka? Kulonga kuna ntenda kuti: ‘Kudawa kwako kwalekelerwa’ peno kumpanga kuti: ‘Lamuka uyende?’ ²⁴ Mbwenye dziwani kuti, Ine Mwana wa Munthu, ndina mphambvu pantsi pano za kulekerera kudawa. Penepo ampanga nyampfutete kuti: ‘Lamuka. Kwata khangala yako, ndoko ku nyumba kwako.’” ²⁵ Pa n'dzidzi ubodzi ene, iye alamuka pa maso pa anthu onsene, mbakwata khangala yace, mbaenda ku nyumba mbakhapasa mbiri Mulungu. ²⁶ Onsene adzumatirwa nappyo. Na kugopa konsene apasa mbiri Mulungu mbalonga tenepa: “Lero taona pinthu pya kudzumisa!”

*Kucemerwa kwa Levi
(Mateu 9:9-13; Marku 2:13-17)*

²⁷ Pakumala penepo Yezu abuluka mbaona mamuna m'bodzi nyakukumbusa misonkho, akhacemerwa Levi. Iye akhakhala nawa pa mbuto ikhapimirwa misonkho. Penepo Yezu ampanga kuti: “Nditowere.”

²⁸ Levi alamuka mbasiya pyonsene, mbantowera.

²⁹ Na tenepo, Levi, ancitira Yezu phwandumikulu kakamwe ku nyumba kwace. Penepo akhalipombo anyamisonkho, na anthu anango azinji, mbakhadya nawo. ³⁰ Mbwenye afarisi na ale anyakudziwisa a mwambo a nsoka wawo, akhadungunya kuna anyakupfundza a Yezu, mbalongatenepa: “Thangwi yanji imwe musadya mbamumwa pabodzi na anyakukumbusa misonkho, na anango anthu anyakudawa?”

³¹ Apo Yezu aatawira tenepa: “Angumi nkhabekufuna nkondzi, mbwenye atenda. ³² Ine sidadza kacemera anyakulungama tayu, mbwenyendadzera anyakudawa kuti achunyuke.”

*Yezu Asabvundziwa na thangwi ya Kupimana Cakudya
(Mateu 9:14-17; Marku 2:18-22)*

³³ Na tenepo, iwo ampanga Yezu kuti: “Kazinji kene anyakupfundza a Juwau Bhatixta asaphembera na kupimana ca kudya. Sawa-sawambo na anyakupfundza a afarisi. Mbwenye anu nkhabe. Asadya mbamwa pyawo.”

³⁴ Mbwenye Yezu aapanga tenepa: “Pisacitiaka kuti adacemerwa ku phwandumikulu ya banja, apimane

ca kudya mwali wa mamuna mbali nawo pabodzi? ³⁵ Mbwenye zinafika ntsiku zinafuna kukwaturwa iwo mwali wa mamuna pakati pawo. Ntsiku zenezo iwo anati apimane ca kudya!”

³⁶ Yezu alonga poncho nsanje na mafala awa: “Nkhabe munthu anagwanda phindi ibodzi ya nguwo ipsa toera aikhe cigamba pa nguwo ya kale. Angacita penepyo anaibvunga nguwo ipsa. Poncho phindi ya cigamba cipsa, nkhabe kukhala mwadidi pa nguwo ya kale. ³⁷ Poncho nkhabe munthu anaikha vinyu ipsa n'nhali za kale. Angacita penepyo, nkhali zinamala kusweka, vinyu inataika poncho, nkhali mbizibvungika. ³⁸ Na tenepo, pisafunika kuti vinyu ipsa, iyikhwe n'nhali zipsa. ³⁹ Poncho nkhabe munthu anamala kumwa vinyu ya kale mbakomerwa na vinyu ipsa, thangwi asalonga tenepa: ‘Vinyu ya kale ndiyo yadidi kakamwe.’ ”

6

Yezu ndi Mbuya wa Sabudu (Mateu 12:1-14; Marku 2:23; 3-6)

¹ Ntsiku ibodzi ya Sabudu, mukhapita Yezu na pa minda ya tirigu, anyakupfundza ace atomá kupuruza tirigu, mbakhaiting'inda na manja awo, mbakhadya. ² Na tenepo, afarisi anango abvundzisa mbalonga kuti: “Thangwi yanji imwe musacita pire pinakhondeswa kucita ntsiku ya Sabudu?”

³ Yezu aatawira kuti: “Imwe mudaona tayu pidalembwa m'bukhu na thangwi pidacita Dhavidhi pidabva iye njala, pabodzi na andzace?

⁴ Iye apita n'Nyumba ya Mulungu, akwata mikate

ya ntsembe, aidya mbaipasambo andzace. Apo penepyo ndi pinthu pinakhondesiwa na mwambo wathu. Thangwi anatawirirwa kudyu mikate eneyo mbanyantsembe basi.”

⁵ Na tenepo, Yezu aapanga kuti: “Ine Mwana wa Munthu Ndine anatonga Sabudu.”

*Kuwangiswa kwa Mamuna Adalamala Manja
(Mateu 12:9-14; Marku 3:1-6)*

⁶ Nsabudu inango, Yezu apita n'nyumba ya kuphembera mbatoma kupfundzisa. Mwenemu mukhali na mamuna m'bodzi akhadalamala manja ace a nkono wa madyo. ⁷ Afarisi na anyakudziwisa a mwambo, akhasaka thangwi ya kupambazira nayo Yezu. Na tenepo, akhamulang'anisa, toera amuone ngakhala Iye anamuwangisa ntsiku ya Sabudu. ⁸ Mbwenye Yezu akhadziwa manyerezerero awo. Na tenepo, aapanga mamuna akhadalamala manja kuti: “Lamuka, bwera ukhale dzololo pakati apa.” Iye alamuka mbakhala dzololo. ⁹ Penepo Yezu aapanga kuti: “Ine ndisafuna ndikubvundzeni ici: Ndi ninji pinatawirirwa na mwambo kucita ntsiku ya Sabudu? Kucita udidi, peno kucita kuipa? Kupulumusa munthu peno kunsiya mbafa?”

¹⁰ Na tenepo, Yezu alang'ana onsene akhali nkhundu mwace, mbampanga mamuna kuti: “Fungula manja ako.” Iye afungula manja ace, manja mbawanga. ¹¹ Mbwenye anthu aipirwa pikulu kakamwe, mbatoma kuketesana okhaokha na kusaka kuti ndi ninji pinafunu iwo kuncita Yezu.

*Kusankhulwa kwa Anyakutumwa Khumi na Awiri
 (Mateu 10:1-4; Marku 3:13-19)*

¹² Pa ntsiku zenezo, Yezu akwira pa phiri kwenda kaphembera. Penepo, akhala masiku onsene mbakhaphembera Mulungu. ¹³ Pidaca kunja, Yezu acemera anyakupfundza ace, mbasankhula khumi na awiri pakati pawo. Enewa, Yezu aathula atumwi. Iwo madzina awo mbawa: ¹⁴ Simau, adapasa Iye dzina ya Pedhru, na Andereya m'bale wace Pedhru, Tiyagu na Juwau, Filipi na Bharatolomeu, ¹⁵ Mateu na Tomee, Tiyagu mwana wa Alufeu, Simau nyakutowerera mwambo wa Mulungu, ¹⁶ Djuda mwana wa Tiyagu, poncho na Djuda Xikariyote, ule adasandukira Yezu.

*Nkhombo na Nyatwa
 (Mateu 4:23-25)*

¹⁷ Yezu achita pa phiri pabodzi pene na iwo, mbalimira pa mbuto ya kusoweka makata. Penepo akhalipo anyakupfundza ace azinji, na mwinji wa anthu akhabuluka mu Djudeya monsene, mu Djerusalem na anthu akhali dhuzi na gombe ya Tiru na ya Sidhoni. ¹⁸ Iwo akhadabwera kuna Yezu toera kudza kamubva na kukondziwa nthenda zawo. Ale akhanentseka na mizimu ya kuipa akhawangiswambo. ¹⁹ Anthu onsene akhasaka kunkhuya, thangwi mphambvu zikhabeluka muna Yezu zikhawangisa onsene.

²⁰ Yezu alang'ana anyakupfundza ace mbaapanga kuti:

“Anyakutsandzaya ndimwe

anyakucherenga,
thangwi Umambo wa Mulungu.
ndi wanu.

²¹ Anyakutsandzaya ndimwe
muna njala cincino,
thangwi munati mukhute.

Anyakutsandzaya ndimwe
muna lira cincino,
thangwi munati museke.

²² Anyakutsandzaya ndimwe,
mungaidwa,
mungathamangiswa, mungatikanwa,
pontho na kulongwa kuti ndimwe anthu a kuipa,
na thangwi ya Ine Mwana wa Munthu.

²³ Tsandzayani mbamukomerwa pikulu
kakamwe ntsiku eneyi, thangwi kudzulu
mwakoyerwa muwoni wanu ukulu kakamwe.
Thangwi a mbuya awo anthu enewa acitambo
pibodzi-bodzi kuna aporofeta.”

²⁴ Mbwenye muna nyatwa imwe apfumi,
thangwi mwamala
matamiswa kale.

²⁵ Muna nyatwa imwe
mudakhuta cincino,
thangwi munati mukhale na njala.
Muna nyatwa imwe munaseka cincino,
thangwi munati mubulire
mbumulira.

²⁶ Muna nyatwa imwe,
mungasimbwa
na anthu onsene,
thangwi ambuya awo

asimbambo
aporofeta a uthambi.

*Kufuna Anyamalwa
(Mateu 5:38-48)*

²⁷ Mbwenye ine ndisakupangani imwe munandibva kuti: “Funani anyamalwa anu, citirani udidi kuna ale anakuzondani. ²⁸ Acitireni udidi ale anakupasani dzedze, phembererani ale anakucitani kuipa. ²⁹ Munthu anakumenya khundu ibodzi ya nkhopo, mpasembo khundu inango. Munthu anakukwatira kapoti wako, nsiye akukwatirembo na kamiza ene ya m'bwalo. ³⁰ Onsene anakuphemba cinthu apase. Pontho munthu anakukwatira cako leka kumphemba kuti akubwezere. ³¹ Citirani andzanu pyonsene pire pinafuna imwe kuti iwo akucitirenimbo.

³² Ngakhala imwe musafuna basi ale anakufunani, ndi muwoni wanji unadikhira imwe kutambira kuna Mulungu? Thangwi anyakudawa asafunambo ale anaafuna. ³³ Pontho ngakhala imwe musacita udidi kuna ale basi anakucitani udidi, ndi muwoni wanji unadikhira imwe kutambira kuna Mulungu? Thangwi anthu anyakudawa asacitambo sawasawa. ³⁴ Pontho, ngakhala imwe musabwerekesa ale basi anadikhira imwe kuti iwo anadza kakubwerezerani, ndi muwoni wanji unadikhira imwe kutambira kuna Mulungu? Thangwi anyakudawa asabwerekesanambo, mbadikhira kuti abwezerwe pyonsene. ³⁵ Mphapo funani anyamalwa anu, acitireni udidi, muabwerekese mbamukhonda kudikhira kubwezerwa cinthu.

Na tenepo, muwoni wanu unadza kakhala ukulu, pontho imwe munadza kakhala ana a Mulungu wa nkulu kakamwe, thangwi Iye ndi wadidi kuna ale anakhonda kucita takhuta na anyakuipa mitima. ³⁶ Khalani anthu a ntsisi ninga Baba wanu ndi wa ntsisi.

*Lekani Kutonga Munthu
(Mateu 7:1-6)*

³⁷ Lekani kutonga andzanu, tenepa imwe nkhabé kudza katongwa na Mulungu. Lekani kukonesa andzanu, na tenepo imwe nkhabé kudza kakoneswa na Mulungu. Lekererani andzanu, tenepa imwe munadza kalekererwambo na Mulungu. ³⁸ Pasani andzanu, tenepa Mulungu anadza kakupasanimbo, na n'dida wadidi, wakukhomerwa mbautsindirwa, pontho wa kudzala na mubvu. Thangwi na n'dida ubodzi-bodzi unapimira imwe andzanu, Mulungu anakupimiranimbo unowu."

³⁹ Pontho Yezu alonga nsanje uyu: "Kodi pisacitika dzimola na dzimola kuphatana nsenzi? Pingacitika, onsené nkhabé kudza kagwa n'djenje? ⁴⁰ Nkhabe nyakupfundza anapita mpfundzisi wace. Mbwenye iye nyakupfundza, angamala kupfundzambo pyonsene mwadidi, anakhala sawa-sawa na mpfundzisi wace.

⁴¹ Thangwi yanji usalang'ana cirombo cing'ono ciri n'diso mwa m'bale wako, mbukhonda kuona nkhusi iri n'diso mwako?" ⁴² Unakwanisa tani kupanga m'bale wako kuti: "M'bale, ndisiye ndikubuluse cirombo ciri n'diso mwako, ngakhala iwe nkhabé kwanisa kuona nkhusi iri n'diso mwako? Nyauthambi! Cakutoma bulusa

nkhuni iri n'diso mwako. Na tenepo, ungamala, unaona mwadidi toera kubulusambo cirombo ciri n'diso mwa m'bale wako.

*Muti na Misapu yace
(Mateu 7:15-20; 12:33-35)*

⁴³ Nkhabe muti wadidi unabala misapu ya kuipa. Sawa-sawambo na muti wa kuipa, nkhabe kubala misapu yadidi. ⁴⁴ Thangwi miti yonsene isadziwika na misapu yace. Nkhabe kucitika kuti munthu achode malembe, pa miti ya minga, peno mauva pa psepse. ⁴⁵ Munthu wadidi, asalonga pinthu pyadidi pidakoya iye mu ntima mwace. Munthu wa kuipa, asalonga pinthu pya kuipa pidakoya iye mu ntima mwace. Thangwi mulomo wace usalonga pire pidadzala mu ntima mwace.

*Nyandzeru na Dzemwa
(Mateu 7:24-29)*

⁴⁶ Thangwi yanji imwe musandicemera ‘Mbuya, Mbuya’ mbamukhonda kucita pinalonga Ine? ⁴⁷ Ine ndinakupangizani mbani adalandana na ule anabwera kuna ine, mbabva mafala anga na kuacita. ⁴⁸ Iye alandana na mamuna m'bodzi adamanga nyumba yace pamwala. Akumba madjenje akuzika, mbaikha nchici. Madzi adzala mbamenya nyumba, mbwenye iyo hidatekenyeka tayu, thangwi ikhadamangwa mwadidi. ⁴⁹ Mbwenye ule anabva mafala anga mbakhonda kuacita, alandana na mamuna adamanga nyumba yace mbakhonda kuikumbira mwadidi na kuiyikha nchici. Na tenepo, madzi pidamenya iwo nyumba ire, iyo yagwa, mbifudzikiratu yonsene.”

7

Cikhulupiro ca Nkulu wa Anyankhondo
(Mateu 8:5-13)

¹ Yezu pidamala iye kulonga penepyo kuna mbumba, apita mu nzinda wa Kafaranaumi. ² Mu nzinda unowu mukhali na nkulu m'bodzi wa anyankhondo a mu dziko ya Roma, akhali na nyabasa wace akhafuna iye kakamwe. Nyabasa unowu akhadwala pikulu kakamwe, dhuzi na kufuna kufa. ³ Iye nkulu wa anyankhondo pidabva iye na thangwi ya Yezu, atuma atsogoleri a kuphembera a madjuda kuti aende kaphemba Yezu, toera abwere kamuwangisira nyabasa wace. ⁴ Atsogoleri a madjuda pidafika iwo kuna Yezu amphemba na kudembetera mbankakamiza kuti: “Ndimo mwene. Mamuna uyu asafunika mumphedze. ⁵ Thangwi asafuna dziko yathu, pontho atimangira nyumba yathu ya kuphembera.” ⁶ Na tenepo, Yezu aenda na iwo.

Mbwénye pidafika iye dhuzi na nyumba, nkulu wa anyankhondo atuma axamwali ace angasi kuna Yezu na mphangwa izi: “Mbuya, lekani kunentseka. Thangwi Ine sine munthu kuti ndikutambireni n'nyumba mwanga. ⁷ Pontho sine munthu kuti ine ndionane na imwe nkhopé na nkhopé. Mbwénye longani fala ibodzi basi, nyabasa wanga anawanga. ⁸ Thangwi Ine ndiri nawombo atsogoleri anga anabverene. Inembo ndisabverwa na anyankhondo anga. Na tenepo, ndisapanga nyankhondo wanga m'bodzi kuti: Ndoko kule, iye asaenda. Unangombo mbandimpanga kuti: Bwera kuno, iye asabwera. Pon-

tho ndisapanga nyabasa wanga kuti: Cita ici, iye asacita.”

⁹ Yezu adzumatirwa pikulu na kubva penepyo. Penepo azungunuka kuna mbumba ikhantowera mbaipanga kuti: “Ine ndisakupangani kuti cipo ndidzati kuona munthu ana cikhulupiro cikulu ninga ici, muno mu Izaraeli!” ¹⁰ Na tenepo, amuna akhadatumwa abwerera kwenda ku nyumba, mbagumana nyabasa awanga.

*Kulamuswa pa Kufa kwa Mwana wa Mamuna
wa Nkazi Adaferwa na Mamuna wace*

¹¹ Pa kupita n'dzidzi pang'ono, Yezu aenda ku nzinda ubodzi unacemerwa Naimi, pabodzi na anyakupfundza ace na mbumba ikulu ya anthu. ¹² Mukhapita Yezu dhuzi na nsuwo ukulu wa nzinda, mwinji wa anthu ukhabulukambo na mwana wa kufa kwenda naye ku masiye. Mwana unowu akhali m'bodzi basi wa nkazi adaferwa na mamuna wace. ¹³ Mbuya pidaona iye manferwa, ambvera ntsisi ikulu kakamwe, mbampanga kuti: “Leka kulira.”

¹⁴ Penepo, Yezu aifendedzera dhuzi baulu mbaikhuya, anthu akhatembeta baulu mbalimira. Na tenepo, Yezu alonga kuna nyakufa kuti: “Iwe mphale, lamuka!” ¹⁵ Penepo mphale akhala pantsi mbatoma kulonga, Yezu mbampasa mai wace.

¹⁶ Anthu onsene agopserwa pikulu kakamwe, mbakhakuza Mulungu mbalonga kuti: “Xi! Lang'anani mporofeta wa nkulu adalamuka pakati pathu! Mulungu abwera kabvunulira mbumba yace.” ¹⁷ Mbiri eneyi ya Yezu,

yamwazika mu Djudeya monsene, na m'pisa pyonsene pya dhuzi.

*Juwau Bhatixta Atuma Anyakupfundza ace Awiri kuna Yezu
(Mateu 11:1-19)*

¹⁸ Anyakupfundza a Juwau Bhatixta ampanga pyonsene ipi. Na tenepo, Juwau Bhatixta acemera anyakupfundza awiri, ¹⁹ mbaatuma kwenda kuna Yezu kambvundzisa kuti: “Akhalongwa kuti anadza kabwera ndiwe, peno tisatongwa kudikhira unango?”

²⁰ Penepo iwo aenda, mpaka kuna Yezu, mbampanga kuti: “Juwau Bhatixta atituma toera kukubvundzani ngakhala ndimwe ene ule akhadikhirwa kufika, peno tisatongwa kudikhira unango?” ²¹ Pa n'dzidzi unoule Yezu awangisa anthu azinji akhanenseka na pya kuipa, na nthenda zikulu, na mizimu ya kuipa, pontho akhawangisa madzimola azinji. ²² Na tenepo, Yezu aatawira mbaapanga kuti: “Bwererani mukhalonge kuna Juwau, pire pidaona imwe na pidabva imwe. Madzimola ali kuona, anyakulamala ali kufamba, anyamatanya ali kuwangiswa, anakhonda kubva ali kubva, anthu a kufa ali kulamuka, pontho Mphangwa Zadidi za Mulungu zirikulongwa kuli anyakucherenga. ²³ Mbatsandzaye ale analeka pita n'kudawa na thangwi yanga.”

Yezu Asalonga Umboni wa Juwau Bhatixta

²⁴ Pidamala iwo kwenda anyakupfundza a Juwau, Yezu atoma kulonga kuna mbumba na thangwi ya Juwau kuti: “Kodi mwaenda kaonanji

n'thando? Ntete wakutekenyeka na mphepo?
 25 Apo ndi ninji pidaenda imwe kaona? Mamuna wakubvalira mwadidi? Mphapo ale anabvalira mwadidi mbakhala na makhaliro adidi, anthu enewa asakhala m'manyumba mwa amambo.
 26 Mwaenda kaonanji mphapo? Mporofeta? Ande, ine ndisakupangani kuti imwe mwaona munthu wa kupiringana mporofeta.” 27 Thangwi uyu ndi ule akhalongwa m'malemba a m'Bukhu ya Mulungu kuti:

“Ndinatuma ntumwi wanga
 patsogolo pako,
 toera akusasanyire njira.”

28 Pontho Yezu athimiza na kulonga kuti: “Pakati pa anthu onsene adabaliwa na nkazi, nkhabé nkulu wa kupiringana Juwau. Mbwenye ule anakhala ng'ono mu Umambo wa Mulungu, unowu ndiye nkulu kupiringana Juwau.”

29 Pontho mbumba yonsene, na ale ene anyakukumbusa misonkho akhadatambira batixmu na Juwau, mudabva iwo mafala a Yezu, adzindikira kuti njira ya Mulungu ndi ya kulungama. 30 Mbwenye afarisi na anyakudziwisa a mwambo apikhonda pire pikhafuna Mulungu kuna iwo, mbakhonda kutambiriswa batixmu na Juwau.

31 Na thangwi eneyo Yezu athimiza poncho mballonga kuti: “Kodi ndinaalandanisa na ani anthu a ntsiku zino? Anthu enewa alandana na ani?” 32 Iwo anthu enewa alandana na ana

ang'ono akhakhala nawa-nawa pa mphambano mbakhakuwa kuna andzawo kuti:

“Ife takuimbirani citoliro,
mbwenye imwe mwakhonda kubvina.
Takuimbirani nyimbo za paciriro, mbwenye
imwe mwakhonda kulira.”

³³ Thangwi abwera Juwau Bhatixta akhapimana ca kudya na kukhonda kumwa vinyu. Mbwenye imwe mwalonga kuti iye ana nzimu wa kuipa. ³⁴ Ndabwerambo Ine Mwana wa Munthu ndisadya mbandimwa, mbwenye imwe musalonga kuti: “Lang'anani mamuna uyu! Ndi wa kudyesa na wa kumwesa! Pontho ndi xamwali wa anyakukumbusa misonkho na anyakudawa.” ³⁵ Mbwenye udziwisi wa Mulungu, usadziwika na anyakupfundza ace onsene.

Yezu Asadzobza Mafuta na Nkazi wa Kudawa

³⁶ Nfarisi m'bodzi acemera Yezu toera aende kadya naye. Yezu aenda ku nyumba kwa nfarisi, mbakhala pa thando toera adye. ³⁷ Mu nzinda unowu akhalipo nkazi m'bodzi wa mbiri ya kuipa. Apo pidapibva iye kuti Yezu ali kudya ku nyumba kwa nfarisi, aendambo kweneko na ntete wace wa mafuta a kudzola, akununkhira. ³⁸ Penepo nkazi akhala kunduli kwa Yezu, mbakhamulirira pa myendo pace. Iye atoma kuntotesa myendo yace na misozi. Pidamala iye penepo mbaipukuta misozi na tsiyi yace, mbatoma kumpsompsona myendo, mbakhaidzodza mafuta.

³⁹ Nfarisi akhadacemera Yezu, na kuona pyonsene ipi, atoma kulonga ekha na mu ntima mwace

kuti: Mamuna uyu mbadakhaladi mporofeta, mbadandziwa nkazi unowu anan'gwedza kuti ndi nyakudawa.

⁴⁰ Penepo Yezu ampanga nfarisi kuti: “Simau, ndisafuna kukupanga pinthu.”

Apo Simau antawira kuti: “Longani Mpfundzisi.”

⁴¹ Yezu alonga tenepa: “Akhalipo amuna awiri akhadakwata mangawa kuna munthu m'bodzi. Mamuna m'bodzi akwata mangawa a ntengo a madzana maxanu a mbondo. Unango akhadakwata mbondo makumaxanu. ⁴² Mbwenye pakati pawo nkhabe m'bodzi akhali na kobiri yakukwanira kuti alipe nayo mangawa. Na thangwi eneyo mwanacinthu kobiri aalekerera mangawa onsene, muwiri mwawo mwene. Apo pa awiri awa, mbanzi anadza kafuna maka-maka mwanacinthu kobiri?”

⁴³ Penepo Simau antawira kuti: “Ine kuona kwanga, ndisanyerezera kuti ndi ule akhali na mangawa makulu.”

Apo Yezu antawira kuti: “Ande, wanyerezera mwadidi.” ⁴⁴ Na tenepo, Yezu azungunuka kuna nkazi, mbapanga Simau kuti: “Usamuona nkazi uyu? Ine ndapita n'nyumba mwako, iwe wacimwana kundipasa madzi kuti nditsuke nawo myendo yanga. Mbwenye iye anditsuka na misozi yace, pontho mbandipukuta na tsisi yace. ⁴⁵ Pidafika Ine, iwe wacimwana kundimpsona. Mbwenye iye nkhabe kupuma tayu na kundimpsona myendo yanga, kutomera n'dzidzi udapita Ine muno. ⁴⁶ Iwe wacimwana kundidzoza mafuta munsolo mwanga, mbwenye

iye andidzoza myendo yanga na mafuta akunukhira.⁴⁷ Na tenepo, Ine ndisakupanga kuti kufuna kukulu kudapangiza iye, kusapangizambo kuti kudawa kwace kuzinji kwalekererwa. Mbwenye munthu analekererwa pang'ono mafuniro ace mbakucepambo."

⁴⁸ Penepo Yezu ampanga nkazi kuti: "Kudawa kwako kwalekererwa."

⁴⁹ Apo anthu ale akhadya na iye pabodzi pa thando, atoma kulonga okha-okha kuti: "Mbanimbo unowu analekerera na kudawa kwene?"

⁵⁰ Mbwenye Yezu ampanga nkazi kuti: "Kukhulupira kwako kwakupulumusa. Ndoko na ntendere!"

8

Akazi Akhaphatira Basa Yezu

¹ Pakumala penepo, Yezu akhafamba nzinda na nzinda, cisa na cisa, kwenda mbalonga Mphangwa zadidi za Umambo wa Mulungu. Anyakutumwa ace khumi na awiri akhaenda nawo pabodzi. ² Pa nsoka unowu akhalipombo akazi anango akhadawangiswa nthenda zawo za mizimu ya kuipa na nthenda zinango. Akazi enewa mbawa: Mariya, anacemerwa Madhalena, ule akhadabulusiwa na Yezu mizimu minomwe ya kuipa. ³ Na Juwana, nkazace Kuza, ule akhali nyabasa wa nkulu wa utongi wa mambo Herodhi, Suzana, na akazi anango azinji. Akazi enewa, akhaphedza Yezu na anyakupfundza ace ene, na mpfuma zawo.

*Nsanje wa Nyakuwaza Mbeu
(Mateu 13:1-23; Marku 4:1-20)*

⁴ Anthu azinji a mizinda ya kusiyana-siyana akhabwera kuna Yezu. Penepo Yezu atomu kulonga nsanje uyu: ⁵ “Mamuna m'bodzi abuluwa kwenda kabzala mbeu m'munda mwace. Pikhawaza iye, mbeu zinango zagwera njira. Mwenemu izo zapwandwa mbazidzonkhonwa na mbalame. ⁶ Mbeu zinango zagwera padzulu pa myala. Na tenepo, pidatoma izo kumera, zauma na thangwi ya kusoweka ntota. ⁷ Mbeu zinango zagwera pakati pa minga, zakula pabodzi mbizimala kudyiwa na minga. ⁸ Mbwenye mbeu zinango zagwera pa mataka a ndimo. Izo zakula mbazibala misapu dzana pa mbeu ibodzi.”

Penepo Yezu athimiza na kulonga kuti: “Ana makutu a kubva mbabve!”

⁹ Anyakupfundza ace Yezu ambvundzisa kuti: “Usalongeranji nsanje unowu?” ¹⁰ Apo Yezu aatawira tenepa: “Kuna imwe, Mulungu afuna kuti akudziwiseni pinthu pyakubisala pya Umambo wace. Mbwenye anango asapangiwa na misanje. Penepyo toera kuti iwo aone mbakhonda kuonesesa, abve mbakhonda kubvesesa.” ¹¹ Nsanje uyu usalongera ipi: “Mbeu ndi fala ya Mulungu. ¹² Mbeu idagwa m'bale mwa njira, ndi anthu anabva fala ya Mulungu, mbwenye asabwera Sathani mbabulusa fala m'mitima mwawo toera akhonde kutawira Mulungu mbacimwana kupulumuswa. ¹³ Mbeu idagwa padzulu pa myala ndi ale anabva fala ya Mulungu mbaitambira na kukomerwa. Mphapo na thangwi ya kusoweka michici, asakwanisa kutawira pa n'dzidzi ung'ono basi. Mbwenye pa n'dzidzi wa kuleserwa, asasiya pyonsene. ¹⁴ Mbeu

idagwa pakati pa minga, ndi ale anabva fala ya Mulungu, mbwenye pakumala ntsiku pang'ono, asabwerera na thangwi ya makhaliro a padziko, na mpfuma, na udidi wa pa dziko. Na tenepo, misapu inabala iwo, nkhabe tokota. ¹⁵ Mbeu idagwa pa mataka a ndimo, ndi anthu anabva fala ya Mulungu mbaikoya na ntima wadidi na wakunyindirika. Na tenepo, anthu enewa asabala misapu na kupirira.”

*Nsanje wa Nyale
(Marku 4:21-25)*

¹⁶ Nkhabe munthu anagasa nyale, angamala mbaigudumira na citomba, peno mbaiyikha pantsi pa talimba. Mbwenye isaiyikha pa mbuto ya kuti anthu onsenetanapita aone cieza. ¹⁷ Thangwi pyonsene pidabiswa pinati pionekete. Pontho pyonsene piri n'cibiso-biso pinati pidziwike na kupangizika pa kweca. ¹⁸ Na tenepo, lang'anani mbamucita mphole-mphole na mabvero anu a pinthu penepyo. Thangwi ule anapyo, anati apaswe pontho pinango. Mbwenye ule adasowa pinthu, anabulusirwa na pire pyene pinanyerezera iye kuti anapyo.

*Mai wace na Abale ace Yezu
(Mateu 12:46-50; Marku 3:31-35)*

¹⁹ Mai wace na abale ace Yezu aenda kao-nana naye, mbwenye akhacimwana kufendedzera dhuzi, na thangwi ya mwinji wa anthu. ²⁰ Na tenepo, munthu m'bodzi aenda kampanga Yezu kuti: “Mai wanu na abale anu ali kunja uku, asafuna kuonana na imwe.” ²¹ Mbwenye Yezu atawira mbalonga kuti: “Mai wanga na abale

anga ndi ale anabva fala ya Mulungu, mbacita pinalonga iyo.”

*Yezu Amatamisa Conzi
(Mateu 8:23-27; Marku 4:35-41)*

²² Ntsiku inango Yezu apita m'bote pabodzi na anyakupfundza ace, mbaapanga tenepa: “Tendeni ntunda unango wa nyanza.” Na tenepo, iwo aenda. ²³ Pikhawambuka iwo nyanza, Yezu aphatwa na citulo mbagona. Penepo caoneka conzi cikulu n'nyanza, anthu mbakhafuna lobzeka, thangwi bote ikhadzala na madzi. ²⁴ Na tenepo, anyakupfundza ace Yezu anfendedzera dhuzi mbamulamusa, mbampanga kuti: Mpfundzisi, Mpfundzisi, tiri kufa ife! Yezu alamuka mbalonga kuna mphepo na kuna conzi kuti pimatame. Pyonsene pyamatama. ²⁵ Penepo Yezu aapanga anyakupfundza ace kuti: “Kukhulupira kwanu kuli kipi?” Mbwenye iwo akhadadzumatiwa, mbagopa, mbakhalonga okha-okha kuti: “Ndianimbo mamuna unowu ana mphambvu za kutonga mphepo na mabimbi ene, pyonsene mbapimbvera?”

Yezu Awangisa Munthu akhali na Nzimu wa Kuipa

(Mateu 8:28-34; Marku 5:1-20)

²⁶ Buluka penepo Yezu na anyakupfundza ace awambuka mbafika pa cisa ca Djeraza, cikhalang'anisana na Galileya ku ntunda unango wa nyanza. ²⁷ Yezu mudachita iye m'bote, abwera kuna Iye mamuna m'bodzi wa mu nzinda unowu, akhadadzala na mizimu ya

kuipa. Iye akhala ntsiku zizinji mbali cipezipesi, pontho akhakhonda kukhala pa nyumba, mbwenye akhakhala m'masiye. ²⁸ Mamuna unowu pidaona iye Yezu, akhuwa mbagwa patsogolo pace, mbalonga na mphambvu kuti: "Yezu, Mwana wa Mulungu wa nkulu! Musafunanji imwe Mbuya na ine? Ndisaphemba mukhonde kundithabusa!" ²⁹ Iye alonga penepyo, thangwi Yezu akhadaupanga nzimu wa kuipa kuti ubuluke muna mamuna ule. Kazinji kene nzimu wa kuipa ukhamphata mamuna uyu, mpaka kufikira mangiwa myendo na mikono ene na unyolo. Mbwenye mamuna uyu akhauthumula basi unyolo, nzimu wa kuipa mbukhankwata kwenda naye kutali na anthu. ³⁰ Na tenepo, Yezu ambvundza kuti: "Kodi iwe dzina yako ndiwe ani?" Iye atawira kuti: "Dzina yanga ndine mwinji." Thangwi akhali na mizimu mizinji m'manungo mwace. ³¹ Apo iyo mizimu ya kuipa ikhaphemba Yezu kuti akhonde kuiyendesa n'djenje ya cidima. ³² Penepo pa dhuzi ukhalipo nkumbi ukulu wa nkumba ukhasodza pa phiri. Mizimu ya kuipa yaphemba Yezu kuti aisiye ipite m'manungo mwa nkumbi wa nkumba. Yezu aitawirira kuti ipite. ³³ Mizimu ire yabuluka muna mamuna, mbipita muna nkumbi wa nkumba. Penepo izo zatoma kuthamanga mbizichitira pa phiri mpaka kugwera n'nyanza, mbizifa zonsene m'madzi. ³⁴ Apo akumbidzi a nkumba na kuona pyonsene ipi pidacitika, athawa mbaenda mbalonga mphangwa zenezi mu nzinda na m'pisa. ³⁵ Na tenepo, mbumba yaenda ku mbuto eneyi kwenda

kaona pikhadacitika. Pidafika iwo dhuzi na Yezu, aona kuti mamuna ule akhadabuluswa mizimu ya kuipa ali nawa nkhundu mwa Yezu, amala bvala nguwo, pontho mbali na ndzeru zace zakubaliwa. Na kupiona, iwo agopserwa napyo. ³⁶ Ale adapyona, alonga kuna mbumba kuwangiswa kudacitwa mamuna akhali na mizimu ya kuipa. ³⁷ Na tenepo, mbumba yonsene ya pa cisa ca Djeraza yaphemba Yezu kuti abuluke pa cisa ceneci, thangwi iwo akhagopa pikulu kakamwe. Penepo, Yezu apita m'bote mbaenda pyace. ³⁸ Mamuna akhadabuluswa mizimu ya kuipa akhaphemba Yezu kuti aende naye pabodzi. Mbwenye Yezu am'bweza mbampanga kuti: ³⁹ “Bwerera ku nyumba kwako ulonge pire pyonsene pidakucitira Mulungu.” Na tenepo, mamuna aenda mu nzinda onsene kwenda mbalonga pire pyonsene pidancitira Yezu.

Yezu Anamphambvu za Kukunda Nthenda na Kufa

(Mateu 9:18-26; Marku 5:21-43)

⁴⁰ Pakubwerera kwace Yezu, anthu azinji antambira na kukomerwa, thangwi akhan'dikhira. ⁴¹ Na tenepo, afika mamuna m'bodzi anacemerwa Djairo. Iye akhali ntsgoleri wa nyumba ya kumphembera. Apo iye agwa patsogolo pa Yezu mbamphemba pikulu kuti aende naye ku nyumba kwace. ⁴² Thangwi mwana wace m'bodzi basi wa nkazi, akhathamangira pyaka khumi na piwiri pya kubaliwa, akhali dhuzi na kufuna kufa. Apo Yezu mukhaenda iye, akhaenda mbapfinyana na

mwinji wa anthu. ⁴³ Pakati pa anthu enewa afikambo nkazi m'bodzi akhali na utenda wakubuluka ciropa pa pyaka khumi na piwiri. Iye akhadabvunga pyonsene pikhali na iye kuna anyakukondza, mbwenye nkhabe munthu m'bodzi akhadankwanisa kumuwangisa. ⁴⁴ Apo nkazi aenda n'nduli mwa Yezu mbankhuya nguwo zace. Penepo pene ciropa casiya kubuluka, iye mbawangiratu. ⁴⁵ Penepo Yezu abvundzisa kuti: "Mbani adandikhuya?" Onsene akhonda. Apo Pedhru antawira mbalonga kuti: "Mpfundzisi, ndi anthu adadzala, anapfinyana na imwe." ⁴⁶ Mbwenye Yezu athimiza na kulonga kuti: "Alipo adandikhuya. Thangwi ndisabva mphambvu zanga zabuluka muna ine." ⁴⁷ Na tenepo, nkazi na kuona kuti aoniwa, acimwana kubisa. Abwera na kutetemera kuna Yezu, mban'gwera patsogolo pace, mbalonga pa maso pa anthu onsene, thangwi yanji ankhuya pontho na kuwangiswa kwa nthenda yace pa n'dzidzi ubodzi ene. ⁴⁸ Penepo Yezu ampanga kuti: "Mwananga, kukhulupira kwako kwakuwangisa. Ndoko na ntendere." ⁴⁹ Yezu mbadzati kumalisira kulonga, afika mwanankate m'bodzi wa ku nyumba ya Djairo, mbalonga kuti: "Mwana wanu wa nkazi afa. Lekani kunsanyabve Mpfundzisi." ⁵⁰ Yezu pidabva iye penepyo apanga Djairo ntsogoleri wa nyumba ya kuphembera, kuti: "Leka kugopa. Khulupira basi, mwana wako ana pulumuka." ⁵¹ Yezu pidafika iye ku nyumba kwa Djairo, akhondesa anthu kupita na iye n'nyumba. Mbwenye atawirisa kupita na Pedhru na Juwau na Tiyagu basi ene, pontho na baba na mai

wa mwana. ⁵² Onsene akhali penepo, akhalira mbakhakhuwa na thangwi ya mwana. Mbwenye Yezu aapanga kuti: “Lekani kulira. Mwana hadafa tayu, ali kugona.” ⁵³ Penepo onsene atoma kunseka, thangwi iwo akhapidziwa kuti mwana akhadafadi. ⁵⁴ Mbwenye Yezu amphata manja ace mwana, mbampanga na kukhuwa kuti: “Ntsikana, lamuka!” ⁵⁵ Penepo ntsikana apulumuka mbalamukiratu. Na tenepo, Yezu aapanga anthu kuti ampase ca kudya. ⁵⁶ Baba wace na mai wace mwana adzumatirwa nappyo pikulu. Mbwenye Yezu aapanga kuti akhonde kupanga munthu pire pidacitika.

9

Yezu Asatuma Atumwi Ace Khumi na Awiri (Mateu 10:5-14; Marku 5:7-13)

¹ Yezu acemera atumwi ace khumi na awiri, mbaapasa mphambvu na utongi wa kuthamangisa mizimu yonsene ya kuipa, pontho na kuwangisa nthenda. ² Na tenepo, aatuma kwenda mbalonga Umambo wa Mulungu na kuwangisa atenda. ³ Penepo aapanga kuti: “Pa ulendo wanu lekani kukwata cinthu tayu ninga: mpsimbo, budu, ca kudya, peno kobiri. Pontho lekani kukwata nguwo ziwiri. ⁴ N’nyumba inapita imwe, khalani mwenemu mpaka buluka kwanu. ⁵ Mungakhonda kutambirwa mu nzinda unapita imwe, pa kubuluka kwanu mwenemu gubudzani pfumbi ya m’myendo mwanu, ninga cidzindikiro ca kuapangiza kuti pidacita iwo mphya kuipa.” ⁶ Na tenepo, iwo abuluka mbaenda m’pisa

na m'pisa mbalonga Mphangwa Zadidi, na kuwangisa atenda mbuto zonsene.

⁷ Mambo Herodhi, ntongi wa Galileya abva mbapilongwa pyonsene pikhacitika, pontho akhakhala wakudzudzumika, thangwi anango akhalonga kuti Juwau Bhatixta alamuka pa akufa. ⁸ Anango akhalonga kuti ndi Eliya akhadaonekera. Anangombo ndiwo akhalonga kuti ndi m'bodzi wa aporofeta akale akhadalamuka pa kufa. ⁹ Mbwenye Herodhi alonga kuti: “Juwau, ine ndan'gwandisa nsolo. Mphapo ndi ani mamuna unowu anabva ine mbalongwa na thangwi ya pinthu penepi?” Pontho Herodhi akhafuna kuona Yezu.

*Kuinjipiswa kwa Kutoma kwa Mikate
(Mateu 14:13-21; Marku 6:30-44; Juwau 6:1-15)*

¹⁰ Pakubwerera kwa anyakutumwa a Yezu, alonga kuna Iye pyonsene pidacita iwo. Na tenepo, Yezu aakwata mbaenda nawo ku nzinda unacemerwa Bhetisaidha, ¹¹ Mbwenye mwinji wa anthu na kubva penepyo atomma kutowera Yezu. Iye aatambira mbakhaapanga pya Umambo wa Mulungu na kuwangisa nthenda za ale akhafuna kuwangiswa.

¹² Pikhadokauzuwa, anyakupfundza khumi na awiri a Yezu aenda kuna iye mbampanga kuti: “Asiyeni anthu awa aende pyawo, toera akwanise kwenda m'pisa na mbuto zinango za pa dhuzi, kuti akhasake ca kudya na pakukhala. Thangwi muno ndi n'thando.” ¹³ Mbwenye Yezu aatawira kuti: “Apaseni ndimwe anthu ca kudya.” Apo iwo antawira tenepa: “Pano ife tina mikate mixanu,

na nyama ziwiri basi za m'madzi. Peno tiagulire ndife anthu onsene awa ca kudya.” ¹⁴ (Akhalipo penepo amuna akhathamangira ku pikwi pix-anu.)

Mbwénye Yezu aapanga anyakupfundza kuti: “Igaweni mbumba muikhalise pantsi nsoka-nsoka wa makumaxanu wa anthu.” ¹⁵ Anyakupfundza acita ninga mudapangirwa iwo, mbaikhazika mbumba yonsene pantsi. ¹⁶ Penepo Yezu akwata mikate mixanu na nyama ziwiri za m'madzi, mbalang'ana kudzulu mbapereka takhuta, mbaimenya. Pakumala, aipasa anyakupfundza ace, toera iwombo aigawize mbumba. ¹⁷ Penepo onsene adya mbakhuta. Pakumala anyakupfundza alokotera mapindi adasala mbadzaza nawo pitundu khumi na piwiri.

*Pedhru Achulura kuti Yezu ndi Misiya
(Mateu 16:13-20; Marku 8:27-30)*

¹⁸ Ntsiku ibodzi Yezu akhaphembera pa khundu, pabodzi na anyakupfundza ace. Na tenepo, Yezu aabvundza kuti: “Kodi anthu asalonga kuti ine ndine ani?”

¹⁹ Iwo antawira kuti: “Anango asalonga kuti imwe ndimwe Juwau Bhatixta, anango ndiwo analonga kuti ndimwe Eliya. Pontho anangombo ndiwo analonga kuti imwe ndimwe m'bodzi wa aporofeta akale adalamuka pa kufa.”

²⁰ Yezu aabvundzisa ponthero kuti: “Kodi imwembo musalonga kuti ine ndine ani?” Pedhru antawira kuti: “Imwe ndimwe Kirixtu adatumwa na Mulungu.”

21 Na tenepo, Yezu aakhondesa kuti akhonde kupanga na munthu ene m'bodzi pinthu penepyo.
22 Pontho iye athimiza na kulonga kuti: “Ine Mwana wa Munthu, ndisafunika kuti ndione nyatwa ikulu, pontho ndikhondiwe na atsogoleri aanyakuphembera, na akulu aanyantsembe na anyakudziwisa a mwambo, mbandiphewa, pa kupita ntsiku zitatu ndinalalamuka pa kufa.”

23 Buluka penepo aapanga onsene kuti: “Munthu anafuna kunditowera mbakhonde kucita kufuna kwace, mbakwate ntanda wace ntsiku na ntsiku, anditowere. **24** Thangwi ule anafuna kuwinika ekha ene, analuza. Mbwenye ule analuzika na thangwi yanga, anawina. **25** Mphapo pinaphedzera anji kuna munthu anawina dziko yonsene, iye mbamalisira kutaika peno kufudzika? **26** Apo munthu anakhala na manyadzo na Ine peno na mafala anga, mbadziwe kuti Ine Mwana wa Munthu, ndinadza kakhalambo na manyadzo na iye, ndingabwera na mbiri yanga na ya Baba, na za maanju akulungama. **27** Ndimo mwene, ine ndisakupangani kuti alipo pano pakati panu anafuna kuona Umambo wa Mulungu, mbadzati kufa.”

*Kuphinduka kwa Yezu
(Mateu 17:1-13; Marku 9:2-13)*

28 Dhuzi na kuthamangira ntsiku zisere, Yezu abuluka mbakwira pa phiri kwenda kaphembera, pabodzi na anyakutumwa ace Pedhru, Juwau na Tiyago. **29** Penepo, pikhaphembera Iye, nkhopo yace yaphinduka, nguwo zace zacena kakamwe mbaziyetimira. **30** Na tenepo, abulukira amuna

awiri mbatoma kulonga na Yezu. Akhali Mozesi na Eliya. ³¹ Iwo abulukira na cieza ca mbiri, mbakhalonga pya thangwi ya kufa kwa Yezu, kukhafuna kusimbiswa ku Djerusalema.

³² Pedhru na andzace akhadaphatwa na citulo. Mbwenye pidalamuka iwo aona mbiri ya Yezu, na amuna awiri akhali na iye. ³³ Mphapo Mozesi na Eliya pikhabuluka iwo, Pedhru alonga kuna Yezu mbampanga kuti: “Mpfundzisi, mphya-didi tikhale pyathu pano! Timangeni makumbi matatu: Ibodzi yanu, ibodzi ya Mozesi, ibodzi ya Eliya.” (Apo Pedhru akhapidziwa tayu pikhalonga iye.)

³⁴ Pedhru mbadzati kumala kulonga pinthu penepyo, yabwera khole ya kudzulu mbiagudumira. Penepo anyakupfundza a Yezu agopa pikulu na kuona kuti khole yaagudumira. ³⁵ Na tenepo, pa khole pabveka fala ikhalonga kuti: “Uyu ndi mwana wanga wakufunika. Mbvereni!”

³⁶ Pakubveka fala eneyo, Yezu agumanika kuti ali ekha ene. Pa midzizi eneyo anyakupfundza a Yezu apikoya mu ntima mwawo pinthu penepi, mbakhonda kupanga munthu pire pikhadaona iwo.

Kuwangiswa kwa Mphale m'bodzi Akhali na Nzimu wa Kuipa

(Mateu 17:14-23; Marku 9:14-32)

³⁷ Mangwana mwace, pidachita iwo pa phiri, mwinji ukulu wa anthu wabwera kagumana na Yezu. ³⁸ Penepo, mamuna m'bodzi pakati pa mbumba, akhuwa kuna Yezu mbalonga kuti: “Mpfundzisi, ndisakuphemba ni kuti

mundionerembo mwana wanga, thangwi mwana wanga ndi m'bodzi basi. ³⁹ Ulipo nzimu wa kuipa unamphata. Na mwansanga iye asakuwa mbum'bhoma pantsi, mbatoma kutatamuka na kubuluka mapobvu nkanwa. Funa kunsiya usanentsa, usansiya nkhabe mphambvu. ⁴⁰ Ine ndaphemba anyakupfundza anu kuti aubuluse, mbwenye iwo aucimwana.”

⁴¹ Yezu atawira kuti: “Dzindza ya kuipa na ya kusowa cikhulupiro! Ine ndinakhala na imwe mpaka lini? Ndinakhala na imwe mbandipirira mpaka lini? Bwera naye pano mwana wako.”

⁴² Penepo mwana pikhafika iye dhuzi, aphantwa pontho na nzimu ule wa kuipa, mbun'gwisa pantsi mbatoma kutatamuka. Mbwenye Yezu authamangisa, mbamuwangisa mwana, mbampasa baba wace. ⁴³ Na tenepo, onsene adzumatirwa nazo mphambvu zikulu za Mulungu. Pa n'dzidzi unowu ukhadzumatiwa anthu onsene na thangwi ya pinthu pikhacita Yezu, iye apanga anyakupfundza ace kuti: ⁴⁴ “Bveserani mwadidi pinafuna ine kukupangani. Ine Mwana wa Munthu ndinati ndiperekwe m'manja mwa anthu.” ⁴⁵ Mbwenye anyakupfundza ace akhacimwana kuabvesesa akhalongeranji mafala enewa. Iwo akhadaabisirwa toera akhonde kuabvesesa. Pontho akhagopa kumbvundzisa na thangwi ya mafala enewa.

Mbani Nkulu?
(Mateu 18:1-5; Marku 9:33-41)

⁴⁶ Anyakupfundza a Yezu atoma kuketesana okha-okha kuti adziwe ndi ani pakati pavo, nkulu wa onsene. ⁴⁷ Mbwenye Yezu akhapidziwa pikhanyerezera iwo mu ntima mwawo. Na tenepo, akwata mwana m'bodzi mbamulimisa n'khundu mwace, ⁴⁸ mbalonga kuti: “Anatambira mwana uyu wang'ono na dzina yanga, asatambira ine. Apo ule ananditambira, asatambira ule adandituma. Thangwi ule anapicepesa pakati panu, unowu ndiye anadza kakhala nkulu kupita onsene.” ⁴⁹ Penepo Juwau alonga kuti: “Mpfundzisi, taona mamuna m'bodzi mbakhathamangisa mizimu ya kuipa na dzina yanu. Mbwenye ife tankhondesa kucita penepyo, thangwi iye si ndzathu tayu.”

⁵⁰ Na tenepo, Yezu apanga Juwau pabodzi na anyakupfundza anango kuti: “Lekani kun'khondesa. Thangwi anakhonda kukuzondani, unowu ali na imwe.”

Yezu Asakhondiwa na Anthu a ku Samariya

⁵¹ Yezu na kuona kuti n'dzidzi wace wa kwenda kudzulu uli kufika, atonga ekha ene kwenda ku Djerusalema. ⁵² Na tenepo, Yezu atuma anankate angasi mbaasogolesa. Iwo aenda mbafika ku cisa cibodzi ca dziko ya Samariya, toera akwanise kusasanyira mbuto yakufikira. ⁵³ Mbwenye anthu a kucisa cenecire akhonda kuntambira, thangwi iwo aona kuti Yezu akhaenda ku Djerusalema. ⁵⁴ Apo anyakupfundza ace Yezu, Tiyago na Juwau, na kupiona penepyo, alonga mbapanga Yezu kuti: “Kodi Mbuya musafuna kuti ife titume moto wa kudzulu udze kaapise?” ⁵⁵ Mbwenye Yezu azungunuka kuna

iwo mbaasandika (kuti: “imwe nkhabe dziwa ndi nzimu wanji una imwe. Thangwi ine Mwana wa Munthu sidabwera kudza kapha anthu tayu, mbwenye toera kaapulumusa.”) ⁵⁶ Na tenepo, aenda ku cisa cinango.

*Yezu Asalesera Akhafuna Kuntowera
(Mateu 8:19-22)*

⁵⁷ Yezu na anyakupfundza ace pikhaenda iwo na njira, mamuna m'bodzi ampanga kuti: “Mbuya, ine ndinakutowerani mbuto zonsene zinaenda imwe.”

⁵⁸ Mphapo Yezu antawira tenepa: “Minyenga ina mphako zawo, mbalame za kudzulu zinantsanza zawo, mbwenye Ine Mwana wa Munthu, nkhabe pa kutsamira nsolo.”

⁵⁹ Penepo Yezu apanga mamuna unango kuti: “Nditowere.”

Mbwenye iye antawira tenepa: “Mbuya ndisiyenpa kutoma ndikhaikhise baba wanga.”

⁶⁰ Apo Yezu antawira kuti: “Siy aanyakufa aikhane okha-okha. Mbwenye iwe ndoko ukha-longe Umambo wa Mulungu.”

⁶¹ Apo unangombo alonga tenepa: “Mbuya, ine ndinakutowerani. Mbwenye pa kutoma ndisiyenpa ndikhapangane abale anga.”

⁶² Mphapo Yezu antawira kuti: “Munthu on-sene anatomia kulima na ng'ombe mbalang'ana n'nduli, unowu nkhabe kufunika mu Umambo wa Mulungu.”

10

Yezu Asatuma Anyakupfundza Makumanomwe na Awiri

¹ Buluka penepo, Mbuya athonya anyakupfundza ace anango makumanomwe na awiri, mbaatuma patsogolo pace kuti aende awiri-awiri, m'mizinda na m'pisa mukhafuna kupita iye. ² Yezu aapanga tenepa: “Pyakubvuna pyainjipa, mbwenye anyabasa acepa. Na thangwi eneyi, phembani kuna mwanacinthu munda, kuti atume anyabasa toera adze kabvune.” ³ Ndokoni! Ine ndisakutumani ninga mabira pakati pa mibindzi. ⁴ Lekani kukwata cikhwama, peno malikofa, peno ntsapato. Pontho lekani kulimira n'jira mbamumwanyikana na anthu.

⁵ Mungapita n'nyumba, pa kutoma longani tenepa: “Ntendere mbukhale pa nyumba ino.” ⁶ Ngakhala mwenemu muna munthu wa ntendere, nsiyireni ntendere wanu. Mbwenye ngakhala nkhabemo munthu wa ntendere, kwatani pyanu ntendere wanu. ⁷ Khalani nyumba ibodzi ene. Dyaani, mbamumwa pire pinapaswa imwe. Thangwi nyabasa asafunika atambiriswe. Lekani kucinja cinja nyumba.

⁸ Mungapita mu nzinda mbamutambirwa mwadidi, dyaani pire pinakupasani iwo. ⁹ Wangisan atenda anagumanika mu nzinda unowu, mba muapanga anthu a mwenemu kuti: “Umambo wa Mulungu uli dhuzi na imwe.” ¹⁰ Mbwenye mungapita mu nzinda mbamukhonda kutambirwa mwadidi, ndokoni na m'miseu mikulu yonsene mbamulonga tenepa: ¹¹ “Na pfumbi ene ya nzinda iri m'myendo mwathu ife tinakugubudzirani! Mbwenye dziwani kuti Umambo wa Mulungu uli dhuzi!” ¹² Yezu athimiza na kulonga

pontho kuti: "Ine ndisakupangani kuti, ntsiku inadza katongwa anthu, Mulungu anadza kacepesa nyatwa zikhafuna pasa iye nzinda wa Sodhoma, kupiringana nzinda unowu."

¹³ Unanyatwa iwe nzinda wa Korazini! Unanyatwa iwe nzinda wa Bhetisaidha. Thangwi pirengo pidacitika mwenemu, mbapidacitika m'mizinda ya Tiru na Sidhonya, anthu a mizinda eneyi mbadachunyuka kale cino kudawa kwawo, mbabvala masakha, mbakwata dotha mbadzola. ¹⁴ Mbwenye ntsiku inadza katongwa anthu, Mulungu anadza kakhala na ntsisi zikulu na Tiru na Sidhonya, kupiringana imwe Korazini na Bhetisaidha! ¹⁵ Iwembo nzinda wa Kafaranaumi, usanyerezera kuti unakwira mpaka kudzulu? Nkhabe. Unati uponyiwe n'djenje ya anyakuwa!

¹⁶ Ule anakubverani, ali kubvera ine. Ule anakukhondani, asakhonda ine. Ulembro anandikhonda, asakhonda ule adandituma.

¹⁷ Anyakupfundza makumanomwe na awiri ale, abwera kuna Yezu na kukomerwa pikulu kakamwe, mbalonga tenepa: "Mbuya, na dzina yanu, na mizimu ene ya kuipa ikhatibverambo!" ¹⁸ Yezu aapanga kuti: "Ine ndaona Sathani mbakhabuluka kudzulu mbagwa pantsi ninga njazi. ¹⁹ Lang'anani. Ine ndakupasani mphambvu za kuponda nyoka na makong'a, na za kukunda nazo mphambvu zonsene za nya-malwa. Nkhabe cinakwanisa kukucitani kuipa. ²⁰ Mphapo lekani kukomerwa na thangwi ya kukubverani kunacita mizimu ya kuipa. Mbwenye komerwani thangwi madzina anu alem-bwa kudzulu."

21 Pa n'dzidzi unowu, Yezu atsandzaya mu Nzimu wa Mulungu mbalonga tenepa: “Ndisapereka takhuta kuna imwe Baba, Mbuya wa kudzulu na pantsi! Thangwi mwapangiza kuna ale adakhonda kupfundza, pire pidabisira imwe anyakudziwisa na anyakupfundza, mbumupipangiza ana ang'ono. Ande Baba, penepyo pyacitika na kufuna kwanu.

22 Pinthu pyonsene ndapipaswa na Baba wanga. Ndiye Baba basi anandziwa Mwana, nkhabe unango anandziwa. Babambo, nkhabe munthu unango anandziwa. Anandziwa ndi Mwana basi, na ale anafuna Iye kuti andziwe.” **23** Na tenepo, Yezu azungunuka kuna anyakupfundza ace, mbalonga na iwo okha basi kuti: “Mbatsandzaye ale anakwanisa kuona pire pinaona imwe!” **24** Ndisakupangani kuti aporofeta azinji, na amambo azinji, akhafuna kuti apyonembo penepi pinaona imwe, mbwenye apicimwana. Pontho akhafunambo kuti abvembo pinabva imwe ipi, mbwenye acimwana kupibva.”

Nsanje wa Munthu Wadidi wa ku Samariya

25 Nyakudziwisa m'bodzi wa mwambo akhafuna kulesera Yezu, alamuka mbambvundza kuti: “Mpfundzisi, ndisafuna ndicitenji toera ndikhale na upulumuki wakuhonda kumala?”

26 Yezu atawira tenepa. “Ndi ninji pidalembwa mu Mwambo wa Mulungu? Iwembo usapyona tani?”

27 Mamuna atawira tenepa: “Funa Mbuya Mulungu wako, na ntima wako onsene, na upulumuki wako onsene, na mphambvu zako zonsene,

na ndzeru zako zonsene. Pontho ufunе ndzako ninga iwe ene.”

²⁸ Yezu ampanga tenepa: “Ndimwe mwene. Watawira mwadidi. Cita penepyo, unapulumuka.”

²⁹ Mbwenye nyakudziwisa wa mwambo, na kufuna kumpangiza udziwisi wace, ambvundza tenepa: “Mbani ndzanga?”

³⁰ Yezu antawira kuti: “Mamuna m'bodzi akhabuluka ku Djerusalema mbaenda ku Djeriko. Pikhaenda iye na njira, aphantwa na mapanga. Iwo an'dula nguwo zace, am'menya, mbansiya akomoka. ³¹ Pa n'dzidzi unowu nyantsembe m'bodzi akhabwerambo na njira ibodzi-bodzi. Mudamuona iye, ancalira mbaenda pyace. ³² Sawa-sawambo na mamuna m'bodzi wa dzindza ya Levi, apitambo na penepo. Amulang'ana, ancalirambo mbaenda pyace. ³³ Mbwenye mamuna m'bodzi wa ku Samariya akhapitambo na njira eneyo, afika mpaka penepo. Mudamuona iye ambvera ntsisi. ³⁴ Anfendedzera dhuzi, mbantsuka pironda pyace na mafuta na vinyu mbapimanga na nguwo. Buluka penepo, anthukula mbampakiza pa buru yace, mbaenda naye mpaka pa nyumba ya kufikira alendo, mbansasanya mwadidi.” ³⁵ Mangwana mwace, abulusa kobiri ziwiri za parata, apasa mwanacinthu nyumba, mbampanga tenepa: “Ndionerenimbo mamuna uyu. Mungadza kabvunga kobiri inango ya kupiringana iyi na thangwi yace, ndinadza kakubwezerani ndingabwerera.”

³⁶ Penepo, Yezu ambvundza nyakudziwisa wa mwambo kuti: “Kuona kwako, mbani ndzace mamuna uyu adaphatwa na mapanga, pa utatu wawo apa?” ³⁷ Iye atawira kuti: “Ndi ule adamb-vera ntsisi.” Yezu ampanga tenepa: “Iwembo ndoko kacita pibodzi-bodzi.”

Yezu ku Nyumba kwa Marta na Mariya

³⁸ Yezu na anyakupfundza ace apitiriza na ulendo wawo, mbafika pa cisa cibodzi padatambirwa iwo pa nyumba ya nkazi m'bodzi anacemerwa Marta.

³⁹ M'bale wace Marta anacemerwa Mariya, akhakhala pa myendo ya Mbuya mbakhabvesera mafala ace. ⁴⁰ Mbwenye Marta akhazunguzika na basa izinji ya pa nyumba. Na tenepo, afedza dhuzi na Yezu mbambvundza kuti: “Kodi Mbuya, muli kuona tayu kuti m'bale wanga ali kundiyyira ndekha basa? Mpangeni adze kandim-phedzembo.”

⁴¹ Penepo Yezu antawira tenepa: “Marta! Marta! Iwe uli kunentseka mbupingizika na pinthu pizinji. ⁴² Mbwenye cinafunika ndi cibodzi basi. Mariya asankhula cinthu cadidi. Cinthu ceneci nkhabe anafuna kunkwatira.”

11

Yezu Asapfundzisa Kuphembera

(Mateu 6:5-15; Mateu 7:7-12)

¹ Ntsiku inango Yezu akhaphembera pa mbuto ibodzi. Pidamala Iye, nyakupfundza wace m'bodzi amphemba mbalonga kuti: “Mbuya, tipfundzisenimbo kuphembera, ninga pidacita Juwau Bhatixta apfundzisa anyakupfundza ace.”

² Yezu antawira kuti: Mungafuna kuperhembera, phemberani tenepa:

“Baba,
dzina yanu mbikhale na mbiri.

Mbubwere Umambo Wanu.

³ Tipaseni ca kudya cinafuna ife ca ntsiku zon-sene.

⁴ Tilekerereni kudawa kwathu,
thangwi ifembo tisalekerera
onsene ale anatidawisira.

Pontho lekani kutisiya mbatigwa
n'kudawa.”

⁵ Na tenepo, Yezu alonga kuna anyakupfundza ace kuti: “Lang'anani, ngakhala m'bodzi wanu aenda ku nyumba kwa xamwali wace pa chitichiti ya masiku, mbampheomba kuti: ‘Xamwali, ndib-werekembo mikate mitatu, ⁶ thangwi ndafikirwa na xamwali wanga m'bodzi mulendo, apo ine nkhabé cinthu ca kumpasa.’

⁷ Mphapo ndiyе tani xamwali wace mbantawira n'kati mwa nyumba mbalonga kuti: ‘Leka kundinyangula! Nsuwo wamala fungwa, ine na ananga tiri kugona. Na tenepo, nkhabé kwanisa kuti ine ndilamuke, toera ndikupase mikate.’ ⁸ Ine ndisakupangani kuti: ‘Munthu uyu angakhonda kulamuka toera kumpasa nkate thangwi ndi xamwali wace, mbwenye na thangwi ya kun'nyangula kunacita xamwali wace, anati alamuke mbampasa pyonsene pinafuna iye.’

⁹ Na thangwi ya ipyo, ndisakupangani kuti: ‘Phembani, munapasiwa. Sakani, munapigu-mana. Menyani nsuwo, munanfungulirwa.

10 Thangwi ule anaphemba anapaswa. Ule anasaka, anapigumana. Pontho ule anamenya nsuwo anafungulirwa.'

11 Mbani pakati panu, baba m'bodzi anapasa mwana wace nyoka, angamphemba nyama ya m'madzi? **12** Peno kong'a, angaphemba dzai? **13** Ngakhala imwe anthu a kuipa musakwanisa kupasa ana anu pinthu pyadidi, ndiye tani Baba wanu wa kudzulu? Iye anakwanisambo kupasa Nzimu wa Mulungu kuna ale anauphemba."

Kuxola kwa Afarisi

(Mateu 12:22-32; Marku 3:20-30)

14 Yezu akhathamangisa nzimu wa kuipa muna munthu wa bewewe. Pidabuluka nzimu wa kuipa, mamuna atomu kulonga, mbumba yonsene mbidzumatirwa. **15** Mbwenye anango alonga tenepa: "Ndi Bhelizebhu, nkulu wa mizimu ya kuipa, anampasa mphambvu mamuna uyu, za kuthamangisa mizimu ya kuipa." **16** Anango, toera kumulesera Yezu, amphemba kuti acite cirengo cinapangiza kuti ana mphambvu za kudzulu.

17 Mbwenye Yezu na kudziwa manyerezero awo aapanga kuti: "Umambo onsene ungagawika okha-okha, unamalisira kufudzika. Sawa-sawa na mudzi, ungagawika okha-okha, unamalisir-ambo kufudzika. **18** Mphapo Sathani angagawika ekha, umambo wace unakhala tani na mphambvu? Ndisalonga penepi thangwi imwe musalonga kuti ine ndisathamangisa mizimu ya kuipa na mphambvu za Bhelizebhu. **19** Ngakhala ine

ndisathamangisa mizimu ya kuipa na mphambvu za Bhelizebhu, ana anu asaithamangisa na mphambvu za ani? Na thangwi eneyi iwo anati akutongeni. ²⁰ Mbwenye ngakhala ine ndisathamangisa mizimu ya kuipa na mphambvu za Mulungu, penepi pisapangiza kuti Umambo wa Mulungu wafika kuna imwe.

²¹ Mamuna angakhala na mphambvu pontho mbakhala na piphano, mbaonera nyumba yace, pinthu pyace pyonsene pinakoyeka mwadidi. ²² Mbwenye angafikirwa na munthu unango wa mphambvu zikulu kupita iye, mbankunda, anampokosera piphano pyace pyonsene pikhanyindira iye, mbagawa pinthu pyonsene pidam'bera iye.

²³ Anakhonda kukhala na ine, asandizonda. Apo ule anakhonda kundiphedza kugumanya, asamwaza.

²⁴ Nzimu wa kuipa ungabuluka muna munthu, usaenda mbundzendza-ndzendza n'thando, to-era usake pa kupuma. Tenepo, angakhonda kuigumana mbuto eneyo, usalonga kuti: 'Ndina bwerera kwenda ku nyumba kwanga kudabuluka ine.'

²⁵ Iwo ungafika usagumana nyumba yamala kupsairwa na kusasanyirwa mwadidi. ²⁶ Na tenepo, unabuluka mbuenda kakwata mizimu inango minomwe ya kuipa kakamwe kupiringana iye, mbiyenda yonsene kakhala mwenemu. Penepo makhaliro ace munthu ule, anakhala a kuipa kakamwe kupiringana makhaliro ace a kutoma."

²⁷ Yezu pidamala Iye kulonga penepyo, nkazi m'bodzi akhali pakati pa mbumba, akhuwa mballonga kuti: "Mbatsandzaye nkazi adakubala na adakuyamwisa!"

²⁸ Mbwenye Yezu antawira kuti: “Anthu akutsandzaya kakamwe ndi ale anabva fala ya Mulungu, mbaikoya.”

*Cidzindikiro ca Djona
(Mateu 12:38-42)*

²⁹ Pidagumanyikana mbumba, Yezu atomakulonga tenepa: “Anthu a ntsiku zino mbakuipa! Asaphemba cizindikiro ca cirengo. Mbwenye nkhabecizindikiro cinango cinafuna iwo kuona, cakupiringana cirengo ca mporofeta Djona.”

³⁰ Thangwi sawa-sawa ninga mporofeta Djona akhali cidzindikiro ca Mulungu kuli mbumba ya ku nzinda wa Ninivi, Inembo Mwana wa Munthu, ndinakhalambo cidzindikiro kuli anthu a ntsiku zino. ³¹ Ntsiku ya kutongwa kwa anthu, mambo wa nkazi wa khundu ya ku bangwe anati akonese anthu a ntsiku zino. Thangwi iye abwera mbabulukira kutali toera kudza kabva udziwisi wa Salomau. Mphapo ine ndisakupangani kuti munthu ali pano, ndi nkulu kakamwe kupita Salomau. ³² Pontho ntsiku ya kutongwa kwa dziko ya pantsi pano, Mbumba ya ku Ninivi inalamuka mbikukoneswani. Thangwi iwo achunyuka kudawa kwawo, pidabva iwo mphangwa za Mulungu na Djona. Mphapo Ine ndisakupangani kuti munthu ali pano, ndi nkulu kakamwe kupita Djona.

Nsanje wa Nyale

³³ Yezu athimiza poncho mbalonga kuti: “Nkhabe munthu anagasa nyale mbaiyikha pa kubisala, peno mbaigudumira na combo. Mbwenye asaiyikha pa kweca, toera anthu

anapita akwanise kuona. ³⁴ Maso akhala ninga nyale ya manungo. Ngakhala maso ako mbadidi, manungo onsene asakhala na cieza cikulu. Mbwenye maso angakhala mbakuipa, manungo ako onsene anakhala n'cidima. ³⁵ Na tenepo, citani mphole-mphole, kuti cieza ciri n'kati mwanu cikhonde kudza cidima. ³⁶ Ngakhala manungo ako onsene adzala na cieza, pontho nkhabe khundu ibodzi ya manungo iri n'cidima, manungo enewa anayetimira mbakhala ninga asamwanikirwa na cieza ca nyale.”

Yezu Asakonesa Uthambi wa Afarisi na Anyakudziwisa a Mwambo

³⁷ Yezu pidamala Iye kulonga penepyo, nfarisi m'bodzi ankwata kuti aende kadye naye ku nyumba kwace. Yezu aenda, mbakhala pantsi toera adye. ³⁸ Mbwenye nfarisi adzumatirwa, na kuona kuti Yezu hadasamba manja tayu pa kufuna kudya.

³⁹ Na tenepo, Mbuya Yezu alonga kuti: “kodi imwe afarisi, musatsuka kunja kwa khomicho na kwa mbale. Mbwenye imwe n'kati mwanu mwadzala na umbava na kuipa.

⁴⁰ Imwe madzemwa! Adacita kunja siye m'bodzi ene adacita n'kati tayu? ⁴¹ Pasani anyakucherenga pina imwe n'kati mwa mbale. Na tenepo, munaona kuti pyonsene pina imwe pinaceneswa.”

⁴² Muna nyatwa imwe afarisi! Thangwi musapereka ca cikhumi ca n'dimba mwanu, misapu yakununkhira, na ukhaindi onsene wa masamba a kudya, mbwenye musasiya kucita

pyakulungama, mbamukhonda kufuna Mulungu. Ande, citani penepyo pya kupereka ca cikhumi, mbwenye mukhonde kusiya ipi.

⁴³ Muna nyatwa imwe afarisi! Thangwi musafuna mipando ya kutoma n'kati mwa nyumba za kuphembera, pontho musafuna kumwanyikwa na kulemebza m'mphambano.

⁴⁴ Muna nyatwa imwe! Thangwi mwakhala ninga nthumbi za kukhonda kuoneka pa kweca, mbazipwandiwa na anthu na kukhonda kudziwa kuti pana pinthu.

⁴⁵ Na tenepo, nyakudziwisa m'bodzi wa mwambo, alonga kuna Yezu kuti: “Mpfundzisi, pinalonga imwe tenepa, musaxola na ife ene.”

⁴⁶ Penepo Yezu antawira tenepa: “Na imwe ene, anyakudziwisa a mwambo muna nyatwambo! Thangwi musakwatisa andzanu mitolo ya kulemera kakamwe, iwo mbacimwana kuikwata. Pontho imwe mbamucimwana kulamusa na cala cene cibodzi toera kuaphedza.

⁴⁷ Muna nyatwa imwe! Thangwi musacitira nthumbi maporofeta adaphiwa na ambuyanu.

⁴⁸ Na tenepo, imwe musacita umboni kuti mwapitawirira pidacita a mbuya anu. Thangwi iwo apha maporofeta, imwe mwaasasanyira nthumbi zawo.” ⁴⁹ Na thangwi eneyo, Mulungu na kudziwisa kwace alonga kuti: “Ndinati ndiatumire maporofeta na atumwi. Apo iwo, anango anaapha, anango anaazonda.” ⁵⁰ Na thangwi eneyi, anthu a ntsiku za lero anati atawirire ciropa ca maporofeta onsene adaphiwa kutomera pa kutoma kwa pantsi. ⁵¹ Kutomera pa kufa kwa Abheli mpaka

kwa Zakariya, ule adaphiwa mu Nyumba ya Mulungu, pakati-nakati, uku ciguwa uku mbuto ya kucena. Ande ine ndisakupangani kuti mbumba ya ntsiku za lero, anati apitawirire pyonsene ipi.

⁵² Muna nyatwa imwe, anyakudziwisa a mwambo! Thangwi musakoya cavi ca udziwisi wa Mulungu. Na tenepo, imwe nkhabé funa kupita, pontho musakhondesa andzanu kupita.

⁵³ Yezu pidabuluka Iye penepo, anyakudziwisa a mwambo na afarisi atoma kumulongera na kuipirwa mbakhambvundzisa pinthu pizinji, ⁵⁴ toera asake mathangwi akubuluka pa mulomo pace, akumpambazira nawo.

12

Yezu Asacenjeza Anyakupfundza ace

¹ Pa n'dzidzi unowu ung'ono, pikwi na pikwi pya anthu pyagumanyikana, mpaka kufikira pondana okha-okha. Na tenepo, Yezu, pa kutoma apanga anyakupfundza ace kuti: "Cenjerani na ntombwe wa kutupisa mikate wa afarisi. Penepi ndi kubveka kuti: Na uthambi wawo.

² Nkhabe cinthu cidabisala cinakhonda kudza kadziwika, peno cidagudumirwa mbacikhonda kudza kaoneka. ³ Thangwi pyonsene pinalonga imwe n'cibiso-biso pinadza kabveka pakweca. Na pyonsene pinalonga imwe ciwere-were n'nyumba, pinadza kalongwa pa ntsoyi."

⁴ Yezu athimiza na kulonga kuti: "Axamwali anga, Ine ndisakupangani kuti: Lekani kugopa ale anapha manungo, angamala mbacimwana kucita pinango. ⁵ Mbwenye ine ndisakupangani

ndi ani anafuna imwe kugopa. Gopani Mulungu, anacita kuti angamala kupha manungo, ana mphambvu za kuaponya mu infernu. Ande, ndinathimiza na kukupangani kuti: Gopani Mulungu!”⁶ Kodi nkhabe guliswa mbalame zixanu na pikobiri piwiri? Mbwenye Mulungu nkhabe ibodzi inaduwala Iye.⁷ Na tsisi yanu ene ya munsolo, yonsene yamala kulengeswa. Lekani kugopa. Thangwi imwe muli kufunika pikulu kakamwe kupiringana mbalame zizinji.

⁸ Yezu alonga pontho kuti: Ule anandicitira umboni pa maso pa anthu, Inembo Mwana wa Munthu, ndinancitirambo umboni pa maso pa, anju za Mulungu.⁹ Mbwenye ule anandikhonda pa maso pa anthu, iye anadza kakhondiwambo na Mwana wa Munthu pa maso pa anju za Mulungu.¹⁰ Onsene ale anandilonga kuipa ine Mwana wa Munthu, anadza kalekererwa. Mbwenye ale anaxola Nzimu wa Mulungu, nkhabe kudza kalekererwa.

¹¹ Mungakwatiwa kwenda n'nyumba za kuphembera peno pa maso pa anyakutonga na pa akulu-akulu a utongi, lekani kunentseka kuti munaatawira tani, peno munalonga tani.¹² Thangwi pa n'dzidzi unowu, Nzimu wa Mulungu unakupfundzisani pinafuna imwe kulonga.

Nsanje wa Mpumi wa Kusowa Ndzeru

¹³ Mamuna m'bodzi akhakhala pakati pa mbumba alonga kuna Yezu kuti: “Mpfundzisi, pangani m'bale wanga kuti ndigawane naye unthaka udatisiyira baba wathu.”

¹⁴ Mbwenye Yezu antawira tenepa: “Mamunawe, mbani adandisankhula kuti ndikhale ntongi wa nseru wanu, peno nyakugawa unthaka wanu?” ¹⁵ Na tenepo, Yezu aapanga onsene kuti: “Bveserani. Citani mphole na kuumirwa! Thangwi upulumuki wa munthu, huli na kuinjipa kwa pinthu pyace tayu.”

¹⁶ Na tenepo, Yezu aapanga nsanje uyu: “Munda wa mamuna m'bodzi m'mpfumi wabuluka phoso izinji. ¹⁷ Iye atoma kunyerezera mbalonga ekha ene kuti: ‘Ndinacita tani? Ine nkhabe mbuto yakukwanisa kukoya phoso yanga yonsene.’

¹⁸ Na tenepo, iye alonga kuti: ‘Ha! Ndapidziwa pinafuna cita ine. Ndinafudza pyete pyanga pyonsene, mbandimanga pinango pikulu. Mwenemu ndinadza kakoya phoso yanga na pyonsene pina ine.’ ¹⁹ Ndingamala ndinalonga ndekhene kuti: ‘Iwe una pyakudya pya kuinjipa m'pyete mwako, pinakwana kuti umale napyo pyaka pizinji. Cincino puma pyako. Dya, mwa pyako, mbutsandzaya!’

²⁰ Mbwenye Mulungu ampanga tenepa: ‘Dzemwawel! Masiku ano iwe unafa. Mbani mphapo anafuna sala na pyonsene pidasasanyira iwe?’

²¹ Yezu amalisira na kulonga tenepa: “Penepi ndipyo pinacitika na ale anasasanya mpfuma yawo toera aphedzeke, mbwenye pa maso pa Mulungu mbacherengi.”

Kunentseka na Kusaka Makhaliro Adidi

²² Penepo Yezu apanga anyakupfundza ace kuti: “Na tenepo, ine ndisakupangani kuti lekani kunentseka na makhaliro anu pa thangwi ya

cinafunा imwe kudya, peno na manungо anu pa thangwi ya cinafunа imwe kubvala. ²³ Pinafunika pikulu kakamwe ndi upulumuki kupiringana ca kudya, na manungо kupiringana nguwo.” ²⁴ Lang'anani makhungubwe. Iwo nkhabе kubzala, nkhabе kubvuna, nkhabе pyete, nkhabе pikwa. Mbwenye Mulungu asaapasa ca kudya. Imwe musafunika pikulu kakamwe kupiringana mbalame! ²⁵ Mbani pakati panu ananentseka na kufuna kwace mbakwanisa kuthimizira pang'ono pyaka pyace? ²⁶ Mphapo ngakhala imwe nkhabе kukwanisa kucita cing'ono ici basi, thangwi yanji musanentseka na pinango?

²⁷ Lang'anani kukula kunacita maluwa: Iwo nkhabе phata basa, peno kusasanya nguwo zawo. Mbwenye ine ndisakupangani kuti Salomau, munthu wakupfuma kakamwe, hakhadabvala nguwo zakubalika ninga za luwa ibodzi iyi tayu. ²⁸ Imwe anthu akukhulupira pang'ono, ngakhala Mulungu asabvazika tenepa maluwa a munda anacita kuti lero alipo, mangwana aponyiwa pa moto, ndiye tani kuna imwe, nkhabе kudza kakubvazikani? ²⁹ Lekani kunentseka na kusaka kuti munadyanji, peno munamwanji. ³⁰ Thangwi anasaka penepi ndi ale anthu a pa dziko ino. Mbwenye imwe, Baba Wanu asadziwa pyonsene pire pinafuna imwe. ³¹ Cakutoma sakani Umambo wa Mulungu, pyonsene ipi munadza kathimizirwa.

³² Yezu athimiza na kulonga kuti: “Lekani kugopa tayu imwe nkumbi ung'ono! Thangwi Baba wanu asakomerwa na kukupasani Umambo wace. ³³ Gulisani pyonsene pina imwe

mukwate kobiri eneyi muipase anyakucherenga. Citani pikhwama pya kuti nkhabé kusakala, mbamukoya mpfuma yanu kudzulu. Kweneku iyo nkhabé kudza kamala. Thangwi kweneke mambava nkhabé kwanisa kuiba, pontho ucenje nkhabé kwanisa kuidya.³⁴ Thangwi pana mpfuma yanu, penepo ndipo pana ntima wanu.”

Nsanje wa Nyabasa Wakulang'anira

³⁵ Yezu athimiza pontho na kulonga kuti: “Khalani mbamudasasanyira na nyale zanu zakugaka.

³⁶ Khalani ninga anyabasa anadikhira mbuya wawo, adaenda ku phwandu ya banja, kuti angabwera mbamenya nsuwo, iwo anfungulire na mwansanga. ³⁷ Mbatsandzaye ale anyabasa anagumanwa mbalan'ganira na mbuya wawo pakubwera kwace. Ndinakupangani kuti, iye ene mbuya wawo, anasasanyikambo kuti aaphatire basa. Anaapanga kuti akhale pa thando, iye mbabweresa pyakudya mbaapasira.” ³⁸ Pontho mbatsandzaye anyabasa anagumanwa mbakhalang'anira, mbuya wawo angabwera pa chitichiti peno m'bambaku!

³⁹ Mbwenye kumbukani kuti mbidakhala mwanacinthu nyumba asaudziwa n'dzidzi unafuna kufika mbava, mbadasiya tayu kuti mbava aswe nyumba yace. ⁴⁰ Na imwembo, khalani mudasasanyira, thangwi Ine Mwana wa Munthu ndinafika pa n'dzidzi unakhonda imwe kudikhira.

⁴¹ Na tenepo, Pedhru abvundza kuti: “Mbuya nsanje unowu musapanga ife basi, peno musapangambo anthu onsene?”

⁴² Mbuya atawira tenepa: “Mbani mphapo, nyabasa wakukhulupirika na wa ndzeru adaikhwa na mbuya wace, kuti aonerere anyabasa ace na kuapasa ca kudya n'dzidzi ungakwana?” ⁴³ Mbatsandzaye nyabasa unowu anagumanwa mbaphata tenepa basa, pa kubwera kwa mbuya wace. ⁴⁴ Ndinakupangani kuti mbuya wace anampasa cidzo ca kuonererera mpfuma yace yonsene. ⁴⁵ Ndiye tani mphapo nyabasa uyu mbadanyerezera tenepa: “Mbuya wangaasadembuka na kubwera.” Na tenepo, mbatomba kucita kuipa anyabasa andzace amuna na akazi, mbadya mbamwa, mbaledzera pyace. ⁴⁶ Penepo, mbuya wace anadza kabwera ntsiku ikhakhonda iye kudikhira, pa n'dzidzi unakhonda iye kudziwa. Iye anamuonesa nyatwa ikulu mbamuikha mbuto ibodzi ene na anyakukhonda kutawira.

⁴⁷ Ule nyabasa anadziwa ndi ninji pinafuna mbuya wace, mbwenye mbakhonda kusasanyira kuti acite pinafuna iye, anati aoneswe nyatwa na michamu mizinji. ⁴⁸ Mbwenye ule anadodomeka na thangwi ya kukhonda kudziwa pinafuna mbuya wace, unowu anaoneswa nyatwa na michamu pan'gono basi. Anapasiwa pizinji anaphembwa pizinji. Ananyindirwa pikulu, anaphembwambo pikulu.

Yezu Asabweresa Kugawana

⁴⁹ Yezu athimiza na kulonga kuti: “Ine ndabwera kudza kagasa moto pa dziko. Ndi pikhafuna ine kuti ugake! ⁵⁰ Mbwenye ndisatongwa nditambire batixmu ya nyatwa.

Na tenepo, ntima wanga nkhabé kuhurudzika, penepi mbapidzati kucitika! ⁵¹ Imwe musanyerezera kuti ndabweresa ntendere pa dziko? Nkhabé, sidabweresa ntendere tayu, mbwenye ndabweresa phambulo. ⁵² Thangwi kutomera lero kwenda kutsogolo, mudzi una anthu axanu, anagawana. Atatu anazondana na awiri, awiri anazondana na atatu. ⁵³ Baba anadza kazondana na mwana wace wa mamuna, mwana wa mamuna anadza kazondana na baba wace. Mai anadza kazondana na mwana wace wa nkazi, na mwanambo wa nkazi anadza kazondana na mai wace. Mebzala anadza kazondana na nkwenya wace, nkwenyambo anadza kazondana na mebzala wace.”

Pidzindikiro pya Midzidzi

⁵⁴ Yezu alongambo ponho kuna mbumba kuti: Imwe mungaona khole mbaikwira kumadokero a dzuwa, musalonga tenepa: “Lero mulungu anabvumba.” Iye asabvumbadi. ⁵⁵ Mungabva mphepo ya bangwe mbimenya, musalonga tenepa: “Lero kuna pisa.” Kunja mbakupisadi. ⁵⁶ Imwe anyauthambi! Musakwanisa kuchulula pidzindikiro pya kudzulu na pya pantsi. Mphapo ndi thangwi yanji musacimwana kuchulula pidzindikiro pya n'dzidzi uno?

⁵⁷ Yezu athimiza na kulonga tenepa: “Thangwi yanji imwe munakhonda dziwa mwekhene pinthu pyakulungama? ⁵⁸ Ngakhala iwe uli kwenda katongesana na nyamalwa wako ku luwani, saka kusekesana naye n'jira, toera ndzako akhonde kukukwata kwenda nawe kuna ntongi, iyembo ntongi akupereke kuna

nsupai, nsupaimbo mbakufungira n'kaidi.
⁵⁹ Ndisakupanga kuti iwe nkhabé buluka mwenemu mbudzati kumalisa kulipa mangawa ako onsene.”

13

Kuchunyuka peno Kufa

¹ Pa n'dzidzi unoule anthu anango abwera kuna Yezu mbampanga na thangwi ya amuna a ku Galileya, akhadaphiwa na mambo Piratu pa n'dzidzi ukhaikha iwo ntsembe kuna Muluungu. Na tenepo, ciropa cawo cabvungazikana na ciropa ca ntsembe. ² Penepo Yezu aatawira mbaapanga kuti: “Kodi imwe musanyerezera kuti magalileu awa, ndiwo adadawa pikulu kakamwe kupita magalileu anango na thangwi ya nyatwa zenezi zidaona iwo? ³ Simo tayu. Mbwenye ine ndisakupangani kuti: Monsene imwe mungakhonda kuchunyuka kudawa kwanu, munafumbo sawa-sawa ninga iwo. ⁴ Peno musanyerezera kuti anthu ale khumi na asere a ku cisa ca Silowee, adafa thangwi ya kugwerwa na nyumba ya kulapha, ndiwo ana thangwi ikulu kupita onsene anango akhakhala mu Djerusalema? ⁵ Simo tayu. Ine ndisakupangani kuti monsene imwe mungakhonda kuchunyuka, munafa sawa-sawa ninga iwo.”

Nsanje wa Nsambvu wa Kukhonda Kubala Misapu

⁶ Na tenepo, Yezu alonga nsanje uyu kuti: “Mamuna m'bodzi akhali na munda wace wa mauva. Mwenemu mukhali muti ubodzi wa nsambvu. Mudaenda iye kasaka misapu

ya nsambvu uyu, hadakugumanamo pinthu tayu.”⁷ Na thangwi eneyo apanga mamuna akhaonera munda kuti: “Pyapita pyaka pitatu mbandikhadza pano kasaka misapu pa nsambvu uyu, mbandikhonda kugumana cinthu. Thangwi yanji tisausiya mbaupatisa munda pa pezi? Ugwande pyako.”

⁸ Mbwenye nyabasa antawira kuti: “Mbuya, tomani kuusiya pontho caka cibodzi. Ine ndinaukuwirira n'khundu mwace mbandiuyikhira pinthu pyakupassa ndimu.⁹ Ungabala caka cina-funa kudza, mphyadidi. Ungakhonda bala, munautema pyanu.”

Kuwangiswa kwa Nkazi Ntsiku ya Sabudu

¹⁰ Ntsiku ibodzi ya Sabudu, Yezu akhapfundzisa mu nyumba ya kuphembera. ¹¹ Akhalipo mwenemu nkazi m'bodzi akhadwala pa pyaka khumi na pisere, na thangwi ya nzimu wa kuipa. Iye akhafamba na kukotama mbakhacimwana kufuthula nsana wace. ¹² Apo Yezu pidamuona iye nkazi ancemera mbampanga kuti: “Nkaziwe, nthenda yako yawanga.” ¹³ Na tenepo, Yezu amuikha manja, penepo pene nsana wace wadzongoka, mbatoma kukuza Mulungu.

¹⁴ Mbwenye ntsogoleri wa nyumba ya kuphembera aipirwa na kuona kuti Yezu awangisa munthu ntsiku ya Sabudu, mbapanga mbumba kuti: “Ziripo ntsiku zitanthatu zakuphata basa, bwerani ntsiku zenezi toera muwangiswe. Mbwenye lekani kubwera ntsiku za Sabudu.”

¹⁵ Penepo Yezu antawira kuti: “Anyauthambi! Mbani pakati panu anakhonda kufungulira ng’ombe peno buru yace n’thanganya ntsiku ya Sabudu, toera kwenda kaimwesa madzi? ¹⁶ Mphapo nkazi uyu wa dzindza ya Abharaamu adamangwa na Sathani pyaka khumi na pisere, nkhabe kukwanira kuti iye akwanise kusudzulwa nthenda yace ntsiku ya Sabudu?”

¹⁷ Pakumala kulonga penepyo, anyamalwa onsenetse a Yezu akhala na manyadzo na kutawira kudacita Iye. Mbwenye mbumba yonsene yakomerwa na pinthu pya kudzumisa pikhacita Yezu.

Nsanje wa Mbeu ya Muxtarda na wa Ntombwe wa Kutupisa Mikate

(Mateu 13:31-35; Marku 4:30-34)

¹⁸ Na tenepo, Yezu alonga kuti: “Walandana nanji Umambo wa Mulungu? Ndinaulandanisa nanji? ¹⁹ Walandana na mbeu ibodzi ing’ono-ng’ono, idakwatiwa na mamuna m’bodzi mbaibzala m’munda mwace. Mbeu yakula mbikhala muti, mbalame za kudzulu mbazimanga ntsandza zawo n’nthawi mwace.”

²⁰ Yezu athimiza mbalonga kuti: “Ndinaulandanisa nanji Umambo wa Mulungu? ²¹ Umambo wa Mulungu walandana na ntombwe wa kutupisa mikate unakwata nkazi mbaubvungaza na ntsengwa zitatu za ufa, mpaka kufikira ufa onsenetse watupa.”

Nsuwo Ung’ono

²² Buluka penepo, Yezu akhafamba mbapfundzisa nzinda na nzinda, cisa na

cisa, pa kwenda kwace ku Djerusalema. ²³ Munthu m'bodzi abvundzisa kuti: “Mbuya, ndi pang'ono anafuna kudza kapulumuka?” Yezu antawira kuti: ²⁴ “Citani mphambvu toera mupite na nsuwo ung'ono. Thangwi ndisakupangani kuti azinji anati asake kupita, mbwenye anati apicimwane.” ²⁵ Mwanacinhu nyumba angalamuka mbafunga nsuwo, imwe munati mukhale kunja, mbumumenya nsuwo mbumulonga kuti: “Mbuya, tifungulireni nsuwo.”

Mbwenye iye anatawira kuti: “Nkhabe kukudziwani. Pontho nkhabe kukudziwani ndimwe a kupi.”

²⁶ Na tenepo, imwe munati mulonge kuti: “Tadya, mbatimwa pabodzi na imwe. Pontho imwe mwapfundzisa m'miseu mwathu.”

²⁷ Mbwenye iye anakutawirani kuti: “Ine nkhabe kukudziwani. Pontho nkhabe kukudziwani ndimwe a kupi. Bulukani pano, imwe monsene munacita pya kuipa.”

²⁸ Penepo panadza kaoneka kulira na kukukuta mano, mungaona Abharaamu, Izaki na Djakobo na maporofeta onsene mu Umambo wa Mulungu, imwe mbumukhala kunja. ²⁹ Anthu azinji anabulukira kumabulukira dzuwa, na kumadokero a dzuwa, na kumalolo na ku bangwe, mbaenda kakhala pa phwandumu, mu Umambo wa Mulungu. ³⁰ Ndimo mwene, alipo anango akumalisira anati akhale akutoma. Alipombo anango akutoma, anati akhale akumalisira.

*Yezu Alira na Thangwi ya Djerusalema
(Mateu 23:37-39)*

³¹ Pa n'dzidzi unoule afarisi anango anfendez-era Yezu mbampanga kuti: “Buluka pano uyende pyako, thangwi Herodhi asafuna kukupha.”

³² Yezu aatawira tenepa: “Ndokoni mukhalonge kuna n'nyenga ule kuti Ine, lero na mangwana ndisathamangisa mizimu ya kuipa na kuwangisa atenda. Mphapo nkucauno, ndinamalisa basa yanga.” ³³ Apo Yezu athimiza na kulonga kuti: Mbwenye ine ndisafunika ndifambe lero, mangwana na nkucauno. Thangwi nkhabe funika kuti mporofeta afe kunja kwa Djerusalem.

³⁴ Iwe Djerusalem, Djerusalem! Usapha pyako aporofeta, pontho mbumenya na myala ale atumwi adakutumira Mulungu! Kangasi mbandifuna gumanya mbumba yako yonsene, ninga nkhuku isagumanya anapiye ace m'mapapido mwace, iwe mbukhonda! ³⁵ Lang'anani nyumba yanu inasiyiwa. Pontho ndisakupangani kuti cipo imwe nkhabe kudza kandionabve tayu, mpaka n'dzidzi unadza imwe kalonga kuti: “Mbasimbwe ule anadza na dzina ya Mbuya.”

14

Yezu Awangisa Ntenda Ntsiku ya Sabudu

¹ Ntsiku inango ya Sabudu, mudapita Yezu n'nyumba mwa nkulu wa afarisi kuti aende kadya, anthu onsene akhamulang'anisa.

² Patsogolo pace pakhakhala na mamuna m'bodzi akhali na nthenda ya kubzimba. ³ Penepo, Yezu abvundzisa kuna anyakudziwisa a mwambo na kuna afarisi kuti: “Kodi mwambo wathu usatawirisa kuwangisa munthu ntsiku ya Sabudu

peno nkhabe?” ⁴ Mbwenye iwo amatama. Na tenepo, Yezu amphata mamuna manja ace mbamuwangisa, mbampanga kuti ndoko pyako.

⁵ Buluka penepo Yezu aabvundza kuti: “Ngakhala m'bodzi wanu ana mwana wace peno ng'ombe yace idagwa mu ncera, nkhabe kwenda kaibulusa na mwansanga ntsiku ya Sabudu?”
⁶ Iwo acimwana kuntawira.

Leka Kusankhula Mbuto ya Kutoma

⁷ Yezu pikhalang'anisa Iye anyaphwandu kusankhula kukhacita iwo mbuto za kutoma pa thando ya kudya, alonga nsanje wa kuti:
⁸ Ungacemerwa na munthu ku phwandum ya banja, leka kukhala pa mbuto ya kutoma. Thangwi panango alipombo unango adacemerwa, munthu wa mbiri kupiringana iwe. ⁹ Mphapo, ule adakucemerani pa uwiri wanu funa akupange tenepa: “Buluka penepo upase ndzako mbuto.” Penepo, iwe unakhala na manyadzo, mbuenda kakhala pa mbuto yakumalisira. ¹⁰ Mbwenye iwe ungacemerwa, khala pa mbuto ya kumalisira. Ule adakucemera anabwera kudza kakupanga kuti: “Xamwali, bwera kuno kutsogolo.” Na tenepo, unalemedzeka pikulu pa maso pa onsene adacemerwa pa phwandum. ¹¹ Thangwi ule anapikuza, anadza kacepeswa. Ulembro anapicepesa, anadza kakuzwa.

¹² Buluka penepo, Yezu apanga ule adancemera kuti: Iwe ungafuna kucita phwandum na masikati, peno na masiku, leka kucemera axamwali ako, peno abale ako, peno a dzindza yako, peno andzako anyakupfuma anakhala na iwe dhuzi pa

cisa. Thangwi ntsiku inango, iwo anadza kakuce-merambo. Na tenepo, anakubwezera udidi on-sene udacita iwe. ¹³ Mbwenye iwe ungacita ph-wandu, cemera anyakucherenga, anyakulamala, anyakuchikama na madzimola. ¹⁴ Tenepa iwe unadza katsandzaya, thangwi iwo anacimwana kukubwezera pire pidaacitira iwe. Mbwenye Mu-lungu, anakupasa muwoni wako pa kulamuka pa kufa kwa anyakulungama.

Nsanje wa Phwandum Iku
(Mateu 22:1-14)

¹⁵ Munthu m'bodzi akhakhala na iwo pa thando ya kudya, mudabva iye penepi, alonga kuna Yezu kuti: Mbatsandzaye ale anadza kadya phwandum ya Umambo wa Mulungu.

¹⁶ Mbwenye Yezu alonga kuti: Mamuna m'bodzi acita phwandum ikulu mbacemeresa anthu az-inji. ¹⁷ Mudakwana n'dzidzi wa phwandum, atuma nyabasa wace toera aende kapanga ale akhadace-merwa kuti: “Bwerani, thangwi pyonsene pya-mala kusasanyirwa!”

¹⁸ Mbwenye m'bodzi na m'bodzi atomu kuphemba kulekererwa. Wakutoma alonga tenepa: “Ndagula munda wanga, na tenepo ndisafunika ndiyende kauona. Ndisaphemba kuti mundilekerere.”

¹⁹ Unango alonga tenepa: “Ndagula ng'ombe khumi zakulima nazo. Funa ndikhazyone kuphata kwazo basa. Ndisaphemba kuti mundilekerere.”

²⁰ Unango alonga tenepa: “Ndamala kupaswa banja lero. Na thangwi eneyo ndinacimwana kwendako.” ²¹ Nyabasa abwerera mbaenda

kalonga pyonsene kuna mbuya wace. Na tenepo, mbuya wace aipirwa pikulu kakamwe, mbalonga kuti: “Ndoko na mwansanga m'miseu na m'misika ya mu nzinda ukhacemere anyakucherenga, madzimola, anyakulamala na anyakuchikama.”

²² Mudabwerera nyabasa, alonga tenepa: “Mbuya, ndamala kucita pyonsene pidandipanga imwe, mbwenye mbuto iciripo basi.” ²³ Penepo, mbuya wace ampanga tenepa: “Ndoko m'miseu na n'njira zinango za cigwagwa. Akakamize anagumana iwe mwenemu kuti abwere, toera nyumba yanga idzale. ²⁴ Mbwenye ine ndisakupangani kuti nkhabé m'bodzi adacemera ine pa kutoma, anadza kalawira phwandu yanga.”

Pinthu Pinafunika toera Kukhala Nyakupfundza wa Yezu

²⁵ Penepo, mwinji wa anthu ukhatowera Yezu. Iye azungunuka mbalonga tenepa: ²⁶ “Ule anafuna kunditowera, mbakhonda kundifuna kupiringana baba wace na mai wace, nkazace, anace amuna na akazi, abale ace amuna na akazi, peno mbakhonda kundifuna kupiringana iye ene, nkhabé kwanisa kukhala nyakupfundza wanga. ²⁷ Pontho ule anakhonda kukwata ntanda wace mbanditowera, nkhabé kwanisa kukhala nyakupfundza wanga.”

²⁸ Ngakhala m'bodzi wanu asanyerezera kumanga nyumba ya kulapha pikulu kakamwe, cakutoma nkhabé kukhala pantsi mbatoma kuona pinafuna kubvunga iye, toera angamala

aone ngakhala kobiri zace zinakwana?
²⁹ Thangwi angakhonda kucita penepi, iye anaikha nchici, mbwenye anacimwana kuimalisa nyumba. Penepo, onsene adaona pidacitika, anatoma kunseka mbalonga tenepa: ³⁰ “Mamuna uyu aitoma nyumba, mbwenye acimwana kuimalisa!”

³¹ Peno mbani mambo, kuti angafuna buluka kwenda ku nkondo kamenyana na mambo ndzace, pa kutoma nkhabé khala pantsi mbatoma kunyerezera kuti na anyakhondo pikwi khumi, ndinakwanisa kumenyana na ule anadza na pikwi makumawiri? ³² Angakhonda kucita penepi, anamalisira kutuma mwana nkate kuna mambo ndzace mbaciri kutali, kuti abverane naye pya ntendere. ³³ Na tenepo, nkhabé m'bodzi wanu anakwanisa kukhala nyakupfundza wanga, angakhonda kusiya pyonsene pina iye.

³⁴ Munyu ndi cinthu cadidi, mbwenye ungakhonda kulungula si munyubve tayu. ³⁵ Nkhabe basabve ibodzi inafuna kucita iwo, peno pa mataka, peno kupasa ndimu mataka. Unakwatwa mbutayiwa kunja.

“Ule ana makutu a kubva, mbabve.”

15

Nsanje wa Bira ya Kutaika (Mateu 18:12-14)

¹ Onsene anyakukumbusa misonkho na anyakudawa, akhafendedzera Yezu toera abve pikhalonga iye. ² Mbwenye afarisi na anyakudziwisa a mwambo, akhadungunya mbalonga tenepa: “Mamuna uyu asatambira

anyakudawa, mbadya nawo pabodzi!” ³ Na tenepo, Yezu aapanga nsanje uyu: ⁴ Mbani pakati panu ana dzana ya mabira, ingataika ibodzi, mbakhonda kwenda kaisaka mpaka kuigumana, mbasiya makumapfemba na mapfemba n'thando? ⁵ Angaigumana, asaikwata mbaiyikha pa phewa na kukomerwa, ⁶ mbaenda nayo ku nyumba. Angafika, asacemera axamwali ace na andzace a pa cisa, mbalonga tenepa: “Tsandzayani pabodzi na ine, thangwi bira yanga ikhadataika, ndaigumana.” ⁷ Ine ndisakupangani kuti ndi sawa-sawambo na kudzulu. Kunagumanika kutsandzaya kukulu kakamwe na thangwi ya nyakudawa m'bodzi adachunyuka kudawa kwace, kupiringana kutsandzaya kukhali na iwo na anthu makumapfemba na apfemba akulungama akusowa mathangwi akuchunyuka.

Nsanje wa Kobiri ya Kutaika

⁸ Peno mbani nkazi anakhala na kobiri khumi za ndzaya-ndzaya, angataikirwa na ibodzi, mbakhonda gasa nyale, na kupsaira n'nyumba mwace, mbaisaka mpaka kuigumana? ⁹ Angaigumana, anacemeresa axamwali ace, na andzace a pa cisa mbaapanga tenepa: “Tsandzayani pabodzi na ine, thangwi ndaigumana kobiri yanga ikhadataika. ¹⁰ Ndinakupangani kuti tenepa ndi sawa-sawambo na anju za Mulungu, zisatsandzaya na thangwi ya munthu m'bodzi nyakudawa angachunyuka.”

Nsanje wa Mwana wa Kutaika

11 Yezu alonga pontho kuti: "Mamuna m'bodzi akhali na anace amuna awiri. **12** Mwana wa ng'ono alonga tenepa kuna baba wace: 'Baba, ndipaseni cincino, phindi yanga ya unthaka.' Na tenepo, iye aagawaniza anace awiri ene mpfuma yace. **13** Mudapita ntsiku pang'ono, mwana wa ng'ono agumanya pyace pyonsene, mbaenda dziko inango ya kutali. Kweneko aenda kabvunga pyace pyonsene pikhakhala na iye, na makhaliro ace a kuipa akhacita iye. **14** Mudamala iye kubvunga pyace pyonsene, mwaoneka njala ikulu n'dziko eneyo, iye mbatoma kuthabuka. **15** Na thangwi eneyo, asaka basa kwa munthu m'bodzi wa kweneku, munthu unowu mbamuendesa kumunda kwace kuti akhadyese nkhumba. **16** Kweneko, na njala ikakhala na iye, akhafuna kuti adye pyace pikhadya nkhumba, mbwenye na penepyo pyene nkhabe akhampasa. **17** Ekha-ekha, anyerezera tenepa: 'Mbangasi anyabasa a baba ana phoso ya kukwana, ine ndiri kuno mbandifa na njala!' **18** Ndinalamuka mbandibwerera kuna baba wanga, ndikhampange tenepa: 'Baba, ndadawa kudzulu na kuna imwe. **19** Sidakwana kucemerwa pontho mwana wanu tayu. Nditambireni ninga m'bodzi wa nyabasa wanu.' **20** Buluka penepo alamuka mbabwerera pontho kuna baba wace. Mbali kutali, baba wace amuona. Na ntsisi zikulu na mwana wace, anthamangira mbankhumbatira na kumpsompsona. **21** Mwana alonga tenepa. 'Baba, ndadawa kudzulu na kuna imwe. Sidakwana kuti mundicemera pontho mwana wanu.' **22** Mbwenye baba apanga

anyabasa ace tenepa: ‘Cimbizani! Bweresani nguwo zadidi kakamwe mumbvazike. Muikheni mphete ibodzi n’calo mwace, mbamumbvazika ntsapato m’myendo mwace. ²³ Bweresani pontho mwana ng’ombe wa kunenepa, mumuphe ticite phwandum pontho tisekere. ²⁴ Thangwi mwana wanga uyu akhadafa, lero alamuka. Akhadataika, lero agumanika.’ Mbatoma kucita phwandum yawo. ²⁵ Mukhacitwa penepi, mwana wa nkulu akhali ku munda. Mudabwerera iye mbafika dhuzi na pa nyumba, abva anthu ali kuimba mbakhavina. ²⁶ Na tenepo, acemera nyabasa m’bodzi mbambvundza kuti: ‘Ndi ninji pinacitika?’ ²⁷ Nyabasa atawira tenepa: ‘M’bale wako abwera. Baba wako apha mwana ng’ombe wa kunenepa, thangwi antambira wa m’maso pontho na manungo ace a kuwanga.’ ²⁸ Mwana wa nkulu aipirwa pikulu kakamwe, mbakhonda na kupita kwene. Na tenepo, baba wace abuluka kunja mbakhankakamiza kuti apite. ²⁹ Mbwenye iye atawira tenepa: ‘Ndina pyaka pizinji mbandikuphatirani basa ninga bichu mbandikhonda kupwaza mwambo ubodzi wanu. Na tenepo, mudzati kundipasambo mbuzi ene ibodzi, toera ine ndicitembo phwandum na axamwali anga. ³⁰ Mbwenye mwana wanu uyu adamala kubvunga pyanu pyonsene, na akazi anyalukwali, lero abwera, imwe mwamphera mwana ng’ombe wa kunenepa!’ ³¹ Baba antawira tenepa: ‘Mwananga, iwe usakhala na ine ntsiku zonsene, pontho pyonsene pina ine mphyakombo. ³² Mbwenye tikhafunika

ticite phwandumoera kupangiza kukomerwa kwathu. Thangwi m'bale wako uyu akhadafa, lero alamuka. Akhadataika, lero agumanika.' ”

16

Kucenjera kwa Nyabasa Wakukhonda Khulupirika

¹ Yezu aapanga anyakupfundza ace kuti: “Akhali po mpfumi m'bodzi wa mamuna akhakhala na nyabasa wace m'bodzi akhamuonera mpfuma zace. Ntsiku ibodzi apangiwa kuti: ‘Nyabasa wako asabvunga mpfuma zako.’ ” ² Na tenepo, iye ancemera nyabasa wace mbambvundza kuti: “Ndi ninji penepi pinakhala ine kubva kuna iwe? Sasanyira basa yako, thangwi ndisafuna kukubulusa basa.”

³ Penepo nyabasa atom a kunyerezera ekha ene kuti: “Kodi ndinacita anji ndingabuluswa basa? Lima, ine nkhabe kwanisa. Kwenda mbandiphemba ca kudya, ndisabva manyadzo. ⁴ Ha! Ndapidziwa pinafunu kucita ine, kuti ndingathamangiswa pa basa ndione anthu akunditambira m'manyumba mwawo.”

⁵ Na tenepo, atom a kucemeresa anyamangawa onsene a mbuya wace. Penepo abvundzisa wakutoma kuti: “Iwe una mangawa a ntengo wanji na mbuya wanga?” ⁶ Iye atawira kuti: “Ndina mangawa a nkhali dzana za mafuta a kudya.”

Penepo nyabasa ampanga kuti: “Kwata tsamba yako, khala pantsi na kucimbiza, lemba makumaxanu.”

⁷ Buluka penepo abvundzisa nyamangawa waciwiri kuti: “Iwembo una mangawa a ntengo

wanji?” Iye atawira kuti: “Ndina mangawa a masakha dzana a tirigu.”

Penepo nyabasa ampanga kuti: “Kwata tsamba yako, lemba makumasere.”

⁸ Mbuya wa nyabasa uyu ansimba nyabasa wace wa kuipa na thangwi ya kucenjera kwace. Thangwi ana a dziko ino acenjera pikulu kakamwe pa kubverana kwavo, kupita ana a cieza. ⁹ Na thangwi, eneyo ine ndisakupangani kuti dziwani kuziphatisa basa mpfuma za dziko ino ya kuipa, kuti muone axamwali, toera mudze katambirwe mu nyumba za kwenda na kwenda, mpfuma zanu zingadza kamala.

¹⁰ Ule anakhulupirika pa pinthu ping'ono, anakhulupirikambo pa pinthu pikulu. Mphapo anakhonda kukhulupirika pa pinthu ping'ono, anacimwanikambo kukhulupirika pa pinthu pikulu.

¹¹ Thangwi imwe mungakhonda kukhulupirika pa mpfuma za dziko ino, mbanii anafuna kukukhulupirani pa mpfumadi ya maso? ¹² Pontho mungakhonda kukhulupirika na pinthu pya andzanu, mbanii anafuna kukupasani pinthu pyanu?

¹³ Nkhabe munthu anakwanisa kuphatira a mbuya awiri. Thangwi unamalisira kuida m'bodzi mbufuna unango. Peno unalemedza m'bodzi mbupwaza unango. Apo lekani kuphatira Mulungu, uku mbamuphatira pontho kobiri.

¹⁴ Afarisi, anthu akuumirwa na kobiri, akhabva pyonsene ipi, mbakhasingirira Yezu. ¹⁵ Na tenepo, Yezu aapanga kuti: “Imwe musapangizika ninga adidi pa maso pa anthu. Mbwenye Mulungu

asaaidziwa mitima yanu.Thangwi pire pinanyerezera anthu kuti ndi pinthu pikulu kakamwe, pa maso pa Mulungu ndi pinthu pyakunyanya.”

Pipfundzo Pinango

¹⁶ Mwambo wa Mozesi na pipfundzo pya apofeta pikaphata basa mpaka pa midzidzi ya Juwau Bhatixta. apo kutomera pa midzidzi eneyo kwenda kutsogolo, Mphangwa Zadidi za Umambo wa Mulungu, zirikumwazwa. Pontho, anthu onsene asasaka kupitamo na mphambvu mu Umambo unowu. ¹⁷ Kubulusa phindi ing'ono basi pa mwambo wa Mulungu, pisanentsa pikulu kakamwe kupiringana kumalisa pantsi na kudzulu.

¹⁸ Mamuna onsene anamwalana na nkazi wace mbakwata unango mbacita naye banja, ali kucita upombo. Ulemba anacita banja na nkazi wa kukhondiwa na mamuna wace, ali kucitambo upombo.

Nyakupfuma na Lazaru

¹⁹ Yezu athimiza na kulonga kuti: “Akhalipo mamuna m'bodzi mpfumi akhabvala nguwo za ntengo ukulu, pontho akhakhala mbacita phwandu ntsiku zonsene. ²⁰ Pa nsuwo pa mpfumi, pakhali na mamuna m'bodzi wa kucherenga, na pironda m'manungo, dzina yace ndi Lazaru, mbakhaphemba ca kudya. ²¹ Iye akhafuna kudya manyezo akhagwa pa thando pakhadya mpfumi. Na anambwa ene akhadza kam'myanguta pironda pyace.

²² Mudakwana ntsiku yace, nyakucherenga afa mbakwatiwa na anju za Mulungu kwenda dhuzi

na Abharaamu. Buluka penepo, mpfumi adza kafambo mbaenda kaikhwa. ²³ Mu mbuto ya nyatwa mukhakhala mpfumi, pidathukula iye maso, aona na kutali Abharaamu, mbali pabodzi na Lazaru nkhundu mwace. ²⁴ Na tenepo, mpfumi akhuwa mbalonga kuti: ‘Baba Abharaamu, ndibverenimbo ntsisi! Nditumirenimbo Lazaru abvike ntsonga ya cala cace m'madzi, toera adze kandithondolese lirimbi yanga. Thangwi ndiri kuona nyatwa kakamwe m'moto muno.’

²⁵ Mbwenye Abharaamu antawira tenepa: ‘Mwananga, kumbuka kuti pikhakhala iwe m'maso, watambira pinthu pyadidi, mbwenye Lazaru akhatambira pinthu pya kuipa. Na tenepo, cincino iye pano ali kutsandzaya, mbwenye iwe uli kuonambo nyatwa. ²⁶ Pontho pakati apa, kubulukira kweneko kuna iwe mpaka pano, pana djenje ikulu kakamwe. Na tenepo, nkhabe kwanisika kuti ale anafuna buluka kuna imwe adze kuna ife, peno ale anafuna buluka kuna ife adze kuna imwe.’

²⁷ Penepo mpfumi alonga kuti: ‘Ngakhala ndi tenepo, Baba Abharaamu, ndisakuphembani kuti munditumirembo Lazaru aende ku nyumba kwa baba wanga. ²⁸ Thangwi ine ndina abale anga axanu. Na tenepo, nsiyeni kuti aende kaacenjeze, toera iwo akhonde kubwerambo pa mbuto ino ya nyatwa.’

²⁹ Abharaamu antawira tenepa: ‘Abale ako ana Mwambo wa Mozesi na mabukhu a maporofeta. Mbaabvere.’

³⁰ Apo mpfumi antawirambo kuti: ‘Baba Abharaamu, penepyo nkhabe kwana. Mbwenye

munthu wakulamuka pa kufa, angaenda kalonga nayo, iwo anachunyuka kudawa kwawo.'

³¹ Mbwenye Abharaamu antawira kuti: 'Iwo angacimwana kubvera Mozesi na aporofeta, pinacimwanikiratu kakamwe kuti iwo abvere munthu wakulamuka pa kufa.'

17

Kudawa, Kukhulupira, na Pinatongwa Kucita

¹ Yezu alonga kuna anyakupfundza ace kuti: Ndimo mwene pinthu pyonsene pinagwisa anthu nkudawa, pinati picitike. Mbwenye dzedze nja ule anacita kuti pinthu penepi picitike. ² Pikhali pyadidi amangirirwe mwala ukulu wa libwe nkhosi mwace, mbaponyiwa pakati pa bara, kupiringana kuditisa nkudawa mwana wang'ono ninga uyu. ³ Citani mphole!

"Ngakhala m'bale wako adawa, nsandike. Iye angachunyuka, mulekerere. ⁴ Angakudawisira kanomwe pa ntsiku, iye mbabwera kuna iwe kanomwe, mbalonga tenepa: 'Ndachunyuka.' Iwe mulekerere."

⁵ Anyakutumwa aphemba Yezu kuti: "Mbuya, tithimizireni kukhulupira kwathu!"

⁶ Iye aatawira tenepa: "Mbumudakhala na cikhulupiro ca thunga ya mbeu ing'ono, munakwanisa kulonga kuna muti wa nsambvu uyu kuti: 'Dulika uyende kachekeke m'bara,' iwo unakubverani."

⁷ "Mbani mwa imwe angakhala na nyabasa m'bodzi anamphatira basa ya kulima kumunda, peno ya kukumbiza mabira, iye angafika buluka kumunda mbampanga kuti: 'Bwera pa thando,

utome kudya?" " ⁸ Nkhabe kucitika! Anampanga kuti asasanyike atome kumphikira pya kudya, adye, amwe. Angamala anadza kampanga kuti adyembo mbamwambo. ⁹ Musanyerezera kuti iye ana pereka takhuta kuna nyabasa, thangwi ya kuncitira pidantuma iye? Nkhabe. ¹⁰ Na tenepo, imwe musafuna mucite pibodzi-bodzi. Mungamala kucita pyonsene pidatumwa imwe, longani tenepa: "Ife ndife anyabasa ene pyathu. Thangwi tacita pire basi pidapangwa ife kuti tipicite."

Kuwangiswa kwa Anyamatanya Khumi

¹¹ Mukhaenda Yezu ku Djerusalema, apita na m'madire mwa Samariya na Galileya. ¹² Mukhapita iwo n'cisa cibodzi, anyamatanya khumi aenda kuna Iye, mbalimira na kutali, ¹³ mbakhuwa tenepa: Yezu, Mpfundzisi, tibvereni ntsisi!

¹⁴ Yezu aalang'ana mbaapanga tenepa: Ndokoni mukaapangize anyantsembe kuti akudingeni! Mukhaenda iwo, awangiswa.

¹⁵ M'bodzi wawo, mudaona iye kuti awangiswa, abwerera mbakhakuza Mulungu na mphambvu zonsene. ¹⁶ Agodama pa myendo pa Yezu, mbapereka takhuta. Unowu akhali wa ku Samariya.

¹⁷ Na tenepo, Yezu ambvundza kuti: Kodi si khumi tayu adawangiswa? Anango apfemba ali kupi? ¹⁸ Ndi thangwi yanji abwerera kakuza Mulungu ndi nfambi basi? ¹⁹ Na tenepo, Yezu ampanga kuti: "Lamuka, ndoko pyako. Kukhulupira kwako kwakupulumusa."

Kubwera kwa Umambo wa Mulungu

²⁰ Afarisi anango, abvundzisa Yezu kuti: “Umambo wa Mulungu unafika lini?” Iye atawira tenepa: “Umambo wa Mulungu nkhabe bwera mbuoneka.” ²¹ Nkhabe anadza kalonga kuti: ‘Lang'anani! Uli pano.’ Peno ‘Uli kule.’ Thangwi Umambo wa Mulungu uli pakati panu.”

²² Buluka penepo, iye apanga anyakupfundza ace kuti: “Unadza kafika n'dzidzi wa kuti imwe munati mufune kuona ntsiku ibodzi ya kubwera kwa Ine Mwana wa Munthu, mbwenye nkhabe kudza kaiona.” ²³ Anango anakupangani kuti: ‘Lang'anani ali pano, peno lang'anani ali pale.’ Mbwenye lekani kwenda mbamuatowera. ²⁴ Thangwi sawa-sawa ninga njazi isacetuma buluka pa nkhomu ibodzi ya kudzulu mpaka ku nkhomu inango, tenepa pinacitikambo ntsiku inadza kabwera Ine Mwana wa Munthu. ²⁵ Mbwenye pa kutoma, Ine ndisafunika ndithabuke, pontho ndikhondiwe na anthu a ntsiku zino.

²⁶ Ninga pidacitika pa ntsiku za Nowa, tenepa pinacitikambo pa ntsiku za Ine Mwana wa Munthu. ²⁷ Anthu onsene akhadya, akhamwa. Amuna akhacita mabanja, akazi akhaperekwa m'mabanja, mpaka ntsiku idapita Nowa mu arka. Na tenepo, madzi adzala, onsene mbamala kufa na madzi.

²⁸ Pibodzi-bodzi pyacitikambo pa n'dzidzi wa Loti. Anthu akhadya, akhamwa, akhagula mbakhagulisa, akhacheke, pontho akhamanga nyumba. ²⁹ Mbwenye pa ntsiku idabuluka Loti mu Sodhoma, kudzulu kwabvumba moto na myala ya kugaka, mbumala kupha onsene.

³⁰ Na tenepo, pinacitikambo sawa-sawa ntsiku inafuna kubulukira Ine Mwana wa Munthu. ³¹ Ntsiku eneyo, ule ali pa ntsoyi ya nyumba yace, mbaleke chita toera akakwate pinthu pyace n'kati mwa nyumba. Sawa-sawa na ule ali ku munda, mbaleke bwerera n'nduli. ³² Kumbukani nkazi wa Loti! ³³ Munthu anasaka kukoya upulumuki wace, anauluza. Mbwenye ule analuza upulumuki wace, anaugumana. ³⁴ Ndinakupangani kuti masiku enewa, anthu awiri anagumanika ali kugona pa talimba ibodzi ene, m'bodzi anakwatiwa, m'bodzi anasiyiwa. ³⁵ Akazi awiri anagumanika ali kupeya pabodzi pene, m'bodzi anakwatiwa, m'bodzi anasiyiwa. ³⁶ [Amuna awiri anagumanika ali kumunda, m'bodzi anakwatiwa, m'bodzi anasiyiwa.]

³⁷ Na tenepo, anyakupfundza ace ambvundza kuti: “Mbuya, pinacitika kUPI penepi?”

Iye atawira tenepa: “Pale panagumanika cinthu ca kufa, ndipo panagumanyikana malezi.”

18

Nsanje wa Nkazi Adaferwa na Mamuna, na Ntongi wa Kuipa

¹ Na tenepo, Yezu alonga kuna anyakupfundza ace nsanje ubodzi toera kuapangiza kuti asafunika aphembere mbakhonda kuneta. ² Iye atoma kulonga tenepa: “Akhalipo mu nzinda ubodzi nyakutonga miseru m'bodzi wakukhonda kugopa Mulungu, pontho akhali munthu akhakhonda kulemedza andzace. ³ Mu nzinda unowu, akhalipombo nkazi m'bodzi adaferwa na mamuna wace, akhaenda kazinji kene

kuna nyakutonga miseru unowu, mbakhalonga tenepa: ‘Nditongerenimbo nseru wanga una ine na nyamalwa wanga.’”

⁴ Nyakutonga miseru amala ntsiku zingasi mbakhakhonda. Mbwenye pa kumalisa alonga ekha ene kuti: “Ine nkhabe gopa Mulungu, pontho nkhabe munthu m'bodzi analemedza ine pantsi pano. ⁵ Mbwenye na thangwi ya kundinyangula kunandicita manferwa uyu, ine ndinati ndin'gwandire nseru wace, toera akhonde kudza kandisanya pontho.”

⁶ Penepo Mbuya athimiza pontho na kulonga kuti: “Bvani pinalonga ntongi uyu wa kuipa.

⁷ Nkhulongera kuti Mulungu nkhabe kudza kagwanda miseru ya anthu ace adasankhula iye, anan'dembetera masiku na masikati? Musanyerezera kuti Iye anaasiya mbadikhira n'dzidzi ukulu ene? ⁸ Ine ndisakupangani kuti Mulungu anaitonga miseru ya mbumba yace na mwansanga. Mphapo Ine Mwana wa Munthu ndingabwera, nkhulongera kuti ndinati ndigumane kukhulupira pantsi pano?”

Nsanje wa Nfarisi na Nyakukumbusa Misonkho

⁹ Kuna ale akhanyerezera okhene kuti mbakulungama, mbakhapwaza andzawo, Yezu aalongera nsanje uxu. ¹⁰ “Amuna awiri aenda kapembera mu Nyumba ya Mulungu. M'bodzi akhali nfarisi, m'bodzi akhali nyakukumbusa misonkho.” ¹¹ Nfarisi alimira mbakhaphembera na mu ntima mwace tenepa: “Oh! Mulungu, ndisapereka takhuta kuli imwe, thangwi ine ndasiyana na anthu anango ninga awa:

Mambava, a kuipa, na anyaupombo. Pontho ndasiyana na uyu nyakukumbusa misonkho. ¹² Ine ndisapimana ca kudya kawiri pa sumana, pontho pa pinthu pyanga pyonsene pina wina ine, ndisabulusa ca cikhumi.”

¹³ Mbwenye nyakukumbusa misonkho akhala kutali, mbakhacimwana na kulang'ana kwene kudzulu, mbwenye akhamenya cifuwa cace mbakhalonga kuti: “Mulungu wanga, ndibverenimbo ntsisi, thangwi ndine nyakudawa!”

¹⁴ Yezu amalisa na kulonga tenepa: “Ine ndisakupangani kuti uyu nyakukumbusa misonkho, ndiyе basi adalekererwa na Mulungu. Ndzace nkhabе. Thangwi ule anapikuza anadza kacepeswa. Apo ule anapicepesa anadza kakuzwa.”

Yezu na Ana Ang'ono

(Mateu 19:13-15; Marku 10:13-16)

¹⁵ Penepo, anthu anango akhabweresa ana ang'ono kuna Yezu toera aaphemberere. Anyakupfundza a Yezu na kupiona penepyo, atoma kuasandika anthu enewa. ¹⁶ Mbwenye Yezu acemera ana mbadza dhuzi na Iye, mbalonga kuti: “Asiyeni ana abwere kuna Ine, lekani kuakhondesa, thangwi Umambo wa Mulungu ndi wa ale adalandana na iwo.” ¹⁷ Ndimo mwene Ine ndisakupangani kuti: “Ule anakhonda tambira Umambo wa Mulungu ninga mwana, nkhabе kudza kapitamo.”

Yezu na Mamuna Wakupfuma

(Mateu 19:16-30; Marku 10:17-31)

¹⁸ Mamuna m'bodzi wa mbiri ambvundza kuti: “Mpfundzisi wadidi, ndisafuna ndicitenji toera ndikhale na upulumuki wakukhonda kumala?”

¹⁹ Yezu antawira kuti: “Thangwi yanji usandice-mera wadidi?” Wadidi ndi Mulungu basi, nkhabe unango. ²⁰ Iwe usadziwa matongero analonga kuti: “Leka kucita upombo, leka kupha munthu, leka kuba, leka kukhala nyamaso wa uthambi, lemedza baba wako na mai wako.”

²¹ Apo mamuna antawira tenepa: “Penepi pyonsene, ine ndisapikoya kutomera mbandiri mwana.”

²² Yezu pidabva Iye penepyo, ampanga tenepa: “Wasala na cinthu cibodzi. Gulisa pyonsene pina iwe, kobiri yace mbuipasa anyakucherenga. Tenepa unakhala na mpfuma kudzulu. Ungamala bwera, unditowere.”

²³ Mamuna na kubva penepyo, atsukwala pikulu thangwi akhali mpfumi wa nkulu kakamwe. ²⁴ Yezu na kumuona kutsukwala kwace alonga tenepa: “Pisanentsa pikulu kakamwe kuti apfumi apite mu Umambo wa Mulungu! ²⁵ Ndimo mwene, pisanentsa pikulu kakamwe kupitisa mpfumi mu Umambo wa Mulungu, kupiringana kupitisa cinyama cikulu cinacemerwa kamelo mu benga ya ntsingano.”

²⁶ Anthu adabva penepyo atoma kubvundzisa kuti: “Na tenepo, mbanu anakwanisa kupulumuka?”

²⁷ Apo Yezu atawira kuti: “Pinacimwanika kuna anthu, kuna Mulungu pisakwanisika.”

²⁸ Penepo Pedhru alonga kuti: “Lang'anani! Ife tasiya pyonsene mbatikutowerani!”

²⁹ Yezu atawira tenepa: “Ndimo mwene Ine ndisakupangani kuti: ule anasiya nyumba yace, nkazi wace, abale ace, ababa ace, peno ana ace na thangwi ya Umambo wa Mulungu, ³⁰ anati atambire kazinji kene pikulu kakamwe midzidzi ino, pontho mbatambira upulumuki wakukhonda kumala pa midzidzi inafuna kudza.”

Yezu Asalonga pontho pya Kufa na Kulamuka kwace

(*Mateu 20:17-19; Marku 10:32-34*)

³¹ Penepo Yezu akwata anyakupfundza ace khumi na awiri mbaenda nawo pa khundu, mbaapanga kuti: “Bveserani! Ife tirikwenda ku Djerusalema. Kweneko pinacitika pyonsene pidalemba aporofeta na thangwi yanga, Ine Mwana wa Munthu.” ³² Ine ndinati ndiperekwe m'manja mwa anthu adakhonda kukhaala madjuda. Iwo anati andisingirire, mbanditikana, na kundi-phulira mata. ³³ Pontho anati andimenye na n'chamu, angamala mbadza kandipha. Mbwenye ntsiku ya citatu ndinadza kalamuka pa kufa.

³⁴ Mbwenye anyakupfundza acimwana kupibvesesa pinthu penepyo. Thangwi pikhalongera mafala enewa, pikhalii pinthu pyakubisala kuna iwo, pontho iwo hakhapidziwa tayu ndi ninji pikhalongera Yezu.

Kuwangiswa kwa Dzimola

(*Mateu 20:29-34; Marku 10:46-52*)

³⁵ Yezu mukhafika iye dhuzi na nzinda wa Djeriko, agumana dzimola m'bodzi mbali nawa pantsi mu mbale mwa njira, mbakhaphemba anthu akhapita. ³⁶ Mukhabva iye mbumba

mbikhapita, iye abvundzisa kuti ndi ninji penepi.
³⁷ Apo anthu antawira kuti ndi Yezu wa ku Nazareti ali kupita.

³⁸ Na tenepo, dzimola atomu kukhuwa mbakhalonga kuti: Yezu Mwana wa Dhavidhi, ndibverenimbo ntsisi!

³⁹ Anthu akhaenda kutsogolo akhansandika mbakham'matamisa. Mbwenye iye akhakhuwiratu kakamwe na mphambvu, mbakhalonga kuti: Yezu, Mwana wa Dhavidhi, ndibverenimbo ntsisi!

⁴⁰ Yezu alimira, mbancemeresa. Mphapo pidafika iye dhuzi Yezu ambvundza kuti:
⁴¹ “Usafuna kuti ndikucitirenji?”

Iye atawira kuti: “Mbuya ine ndisafuna ndione.”

⁴² Yezu ampanga kuti: “Ona, wawanga! Kukhulupira kwako kwakupulumusa.” ⁴³ Pa n'dzidzi ubodzi ene, mamuna atomu kuona, mbapasa mbiri Mulungu, mbatoma kutowera Yezu. Na tenepo, anthu onsene adapyonu penepyo atomu kusimba Mulungu.

19

Zakeu, Nyakukumbusa Misonkho

¹ Yezu apita mu Djeriko, mbakhagwanda na mu nzinda. ² Mwenemu mukhali na mamuna m'bodzi wa kupfuma, dzina yace ndi Zakeu, nkulu wa anyakukumbusa misonkho. ³ Iye akhafuna kuona Yezu, mbwenye akhacimwana thangwi ya mwinji wa anthu, pontho iye akhadabvira.
⁴ Na tenepo, Zakeu athamanga kutsogolo kwa

mbumba, mbakwira m'muti wa nsambvu to-
era amuone, thangwi Yezu akhafuna kupita na
penepo.

⁵ Mudafika Yezu penepo, alang'ana n'dzulu
mbalonga kuna Zakeu kuti: "Zakeu, chita na
mwansanga thangwi lero ndisafuna ndikhale
n'nyumba mwako." ⁶ Na tenepo, Zakeu achita na
mwansanga, mbantambira na kukomerwa.

⁷ Onsene adaona penepyo, atoma kudungunya
mbalonga kuti: "Mamuna uyu aenda kaphemba
dalo ku nyumba kwa nyakudawa!"

⁸ Mbwenye Zakeu alamuka, mbalonga kuna
Mbuya kuti: "Lang'anani Mbuya, kutomera lero
ndinagawa pakati mpfuma yanga, phindi inango
mbandiipasa anyakucherenga. Pontho ngakhala
ndabera munthu, ndinam'bwezera kanai pa pi-
dankwatira ine."

⁹ Na tenepo, Yezu alonga kuti: "Lero upulu-
muki wapita n'nyumba ino, thangwi mamuna
uyu ndi wa dzindza ibodzi ene ya Abharaamu."
¹⁰ Thangwi Ine Mwana wa Munthu, ndabwera
kakwata na kupulumusa ule adataika.

Nsanje wa Kobiri Khumi

¹¹ Yezu alonga nsanje ubodzi kuli ale akhabva
pikhalonga iye, thangwi akhali dhuzi na ku
Djerusalema. Pontho, mbumba ikhanyerezera
kuti Umambo wa Mulungu una fika na
mwansanga. ¹² Na tenepo, Yezu aapanga kuti:
"Mamuna m'bodzi wa dzindza yakubvekera,
abuluka mbaenda ku dziko inango ya kutali,
toera kweneko aende kapaswe cidzo ca umambo,
angamala abwerere." ¹³ Na tenepo, acemera

anyabasa ace khumi, aapasa kobiri khumi, mbaapanga tenepa: “Ifambiseni kobiri iyi mpaka kubwera kwanga.”

¹⁴ Mbwenye anthu anango a n'dziko mwace, akhanzonda. Na tenepo, atuma anthu n'nduli mwace, kuti aende kalonge kukhaenda iye, na mphangwa izi: “ife nkhabé kunfuna mamuna unowu kuti akhale mambo wathu.”

¹⁵ Mamuna aupaswa umambo, mbabwerera ku nyumba. Penepo, acemeresa anyabasa ace akhadapasa iye kobiri, toera adziwe kuti awina ntengo wanji.

¹⁶ Wa kutoma afika mbalonga tenepa: “Mbuya, kobiri yanu ire idandipasa imwe, ine ndawina nayo zinango khumi.”

¹⁷ Mbuya wace atawira tenepa: “Wacita pyadidi. Iwe ndiwe nyabasa wadidi! Na kundibvera kudacita iwe pa pinthu ping'ono, iwe unatonga mizinda khumi.”

¹⁸ Nyabasa waciwiri abwera mbalonga tenepa: “Mbuya, na kobiri yanu ire idandipasa imwe, ine ndawina nayo zinango zixanu.”

¹⁹ Mbuya wace ampanga tenepa: “Iwe unadza katongambo mizinda mixanu.”

²⁰ Nyabasa unango afika mbalonga tenepa: “Mbuya, kobiri yanu ndi iyi. Ine ndaimangira pa cinguwo mbandiibisa. ²¹ Ndikhakugopani, thangwi ndimwe munthu wakunentsa. Musabulusa panakhonda ikha imwe, pontho musabvuna pidakhonda bzala imwe.”

²² Mbuya wace atawira tenepa: “Iwe ndiwedi nyabasa wakuipa! Ndinakutonga na mafala ako pontho. Iwe ukhapidziwa kuti ndine munthu

wa kunentsa. Ndisabulusa pidakhonda ikha ine, pontho ndisabvuna pidakhonda bzala ine. ²³ Ndi thangwi yanji mphapo, wa khonda kuiyikha kobiri yanga n'nyumba zinakoyerwa anthu kobiri? Na tenepo, pa kubwerera kwanga pa ulendo, mbidaitambira na m'bairo.”

²⁴ Mbapanga ale akhakhala penepo kuti: “Mpokosereni kobiri yace muipase ule ana kobiri khumi.”

²⁵ Iwo atawira tenepa: “Mbuya, iye anazo kale kobiri khumi!”

²⁶ Mbuya waho aapanga tenepa: “Ndinakupangani kuti ule anapyo, anapaswa pinango. Mbwenye ule adapisowa, na ping'ono pyene pina iye anapipokoserwa.” ²⁷ Cincino, ndibwereseni kuno anyamalwa anga, ale akhonda kuti ine ndikhale mambo waho. Apheni pa maso panga.

*Kupita kwa Yezu mu Djerusalema na Mbiri
(Mateu 21:1-11; Marku 11:1-11, Juwau 12:12-19)*

²⁸ Yezu mudamala Iye kulonga penepyo, atsogola kwenda ku Djerusalema. ²⁹ Mukhafika Iye dhuzi na m'pisa pya Bhetifaji na pya Bhetanya, pa phiri inacemerwa Mulivera, atuma anyakupfundza ace awiri, mbaapanga tenepa: ³⁰ Ndokoni mpaka pa cisa ciri kutsogolo kwanu. Pa n'dzidzi unapita imwe, munagumana mwana buru wa kumangirwa, kuti asati pakirwa na munthu. Nsudzuleni, mudze naye kuno. ³¹ Mungabvundziwa na munthu kuti: “musansudzuliranji?” Longani kuti: “Mbuya asanfuna.”

³² Iwo aenda, mbagumana pyonsene ninga mudapipangwa iwo na Yezu. ³³ Mukhansudzula iwo mwana buru, anacinthu abvundzisa kuti: “Thangwi yanji musasudzula mwana buru?”

³⁴ Iwo atawira tenepa: “Mbuya asanfuna.”

³⁵ Na tenepo, iwo ankawata mwana buru mpaka kuna Yezu. Akwata nguwo zawo mbaziyikha pa nsana wa mwana buru, mbaphedza Yezu kupakira. ³⁶ Mukhaenda Iye, mbumba ikhaenda mbithasika nguwo zawo n'jira. ³⁷ Mukhafika Yezu dhuzi na panterero wa phiri ya Mulivera, mwinji onsene wa anyakupfundza ace, atoma kukuza Mulungu na mphambvu na kukomerwa konsene, na thangwi ya pirengo pyonsene pikhadaona iwo,

³⁸ mbakhakuwa tenepa: “Wakusimbwa ndi
Mambo anabwera
na dzina ya Mbuya!”

“Ntendere kudzulu,
na mbiri kuna Mulungu!”

³⁹ Penepo, afarisi anango akhali pakati pa mbumba, alonga kuna Yezu kuti: “Mpfundzisi, matamisa anyakupfundza ako!”

⁴⁰ Yezu atawira tenepa: “Ine ndisakupangani kuti iwo angamatama, myala inakuwa!”

Yezu Ali Kulira Nzinda wa Djerusalema

⁴¹ Yezu mudafika iye dhuzi na Djerusalema, aona nzinda, mbatoma kuulirira. ⁴² Mbalonga tenepa: “Ha! Djerusalema! Mbudadziwa pyako lero ene cire cinadzesza ntendere! Mbwenyе cincino iwe nkhabе kwanisa kupiona penepi na maso ako. ⁴³ Zinafika ntsiku za kuti anyamalwa

ako anakucitira mpanda, mbakuzungulira nawo na kukufungira m'makhundu onsene. ⁴⁴ Pontho anakugwisa pantsi iwe na ana ako ene. Nkhabe kudza kasala mwala padzulu pa mwala unango, thangwi iwe wakhonda kudzindikira n'dzidzi udadza kakupulumusa Mulungu.”

*Yezu Asacenesa Nyumba ya Mulungu
(Mateu 21:12-17; Marku 11:15-19)*

⁴⁵ Buluka penepo, Yezu apita mu Nyumba ya Mulungu, mbatoma kuthamangisa ale akhagulisa mwenemu. ⁴⁶ Iye alonga tenepa: Pyalembwa M'bukhu ya Mulungu kuti: “Nyumba yanga inadza kakhalala nyumba ya kuphembera.” Mbwenye imwe mwaisanduza kuti ikhale mbuto ya kubisalira mambava.

⁴⁷ Ntsiku zonsene, Yezu akhapfundzisa mu Nyumba ya Mulungu. Mbwenye akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo, pabodzi na atsogoleri a mbumba, akhafuna kumupha. ⁴⁸ Mbwenye akhasaka kuti anapicita tani penepi. Thangwi mbumba yonsene ikhakomerwa na kubva mafala ace.

20

*Mphambvu za Utongi za Yezu
(Mateu 21:23-27; Marku 11:27-33)*

¹ Ntsiku inango, Yezu akhali n'Nyumba ya Mulungu mbakhapfundzisa mbumba, na kumwaza Mphangwa Zadidi. Na tenepo, afika penepo akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo na atsogoleri a mbumba, ² mbambvundza kuti:

“Tipange. Uli kucita pinthu penepi na utongi wa ani? Mbani akupasa utongi unowu?”

³ Yezu atawira tenepa: Ine ndisafuna ndikubvundzenimbo. Ndipangeni: ⁴ “Batixmu ya Juwau ikhali ya kudzulu peno ya anthu?”

⁵ Penepo iwo atoma kuketesana okha-okha mbalonga tenepa: “Tingalonga kuti ndi ya kudzulu, Iye anadza kabvundza kuti: Mphapo ndi thangwi yanji imwe mwankhonda kuntawira Juwau?” ⁶ Mbwenye tingalonga kuti ndi ya anthu, mbumba yonsene iyi inatimenya na myala. Thangwi iwo asatawira kuti Juwau akhali mporofetadi.

⁷ Na thangwi eneyo, iwo atawira tenepa: “Ife nkhabé kupidziwa kuti ikhali ya ani.”

⁸ Na tenepo, Yezu aapanga kuti: “Ine nkhabé kukupanganimbo kuti ndisacita pinthu penepi na utongi wa ani.”

*Nsanje wa Anyakulima
(Mateu 21:33-46; Marku 12:1-12)*

⁹ Buluka penepo, Yezu alonga kuna mbumba nsanje uyu: “Mamuna m'bodzi alima munda wace wa mauva, aulikisa na anyakulima, mbacita ulendo mbakhala ntsiku zizinji. ¹⁰ Pidakwana iwo n'dzidzi wa kuchoda mauva, iye atuma n'dzakazi wace m'bodzi kuti akhatambire misapu ya mauva. Mbwenye anyakulima am'menya, mbam'bweza cimanja-manja. ¹¹ Mwanacinthu atuma n'dzakazi unango. Mbwenye iwo am'menya pontho, mban'nyadzisa, mbam'bweza cimanja-manja. ¹² Na tenepo, iye atuma n'dzakazi

unango wa citatu. Mbwenye anyakulima amphekesambo, mbanthamangisa.

¹³ Penepo mwanacinthu munda alonga kuti: ‘Ndinacitanji?’ Ndinatuma mwana wanga wa pa ntima, panango iwo angamuona, anamulemedza.”

¹⁴ Mbwenye anyakulima mudaona iwo mwana, abverana tenepo: “Uyu ndiye anafuna kudya unthaka. Mbatimupheni, unthaka ukhale wathu.”

¹⁵ Na tenepo, iwo ankwata mbaenda naye kunja kwa munda, mbamupha.

Mphapo ndi ninji pinafuna kucita mwanacinthu munda? ¹⁶ Iye anabwera, mbapha amuna onsene ale, mbakwata munda mbaupasa anyakulima anango.

Na tenepo, mbumba mudabva iyo penepyo yalonga kuti: “Penepi mbapileke kucitika!”

¹⁷ Mbwenye Yezu aalang'anisa mwadidi mwene, mbaabvundza kuti: “Mphapo pisalongeranji pidalembwa mu Bukhu ya Mulungu kuti:

‘Mwala udakhondiwa na anyakumanga nyumba, ndiwo mwala udadza kawangisa nyumba?’

¹⁸ Onsene anagwa padzulu pa mwala unowu ananyedzeka, mbwenye ule anagwerwa nawo, anapeeka mbadza pfumbi.”

¹⁹ Anyakudziwisa a mwambo na akulu aanyantsembe, akhapidziwa kuti nsanje unowu ukhalongera iwo. Penepo pene, iwo akhafuna kum'manga Yezu, mbwenye akhagopa mbumba.

*Kulipwa kwa Misonkho
(Mateu 22:15-22; Marku 12:13-17)*

²⁰ Na tenepo, atoma kunzonda. Atuma amuna kuti aende kancite mibvundzo, mbakhala ninga anthu anyakuphembera mwadidi, kuti amuone ngakhala anadodomeka pang'ono pa malongero ace, toera iwo akwanise kuona thangwi ya kumpereka m'manja mwa utongi wa ku Roma.

²¹ Amuna enewa ambvundza tenepa: “Mpfundzisi, tisadziwa kuti pire pinalonga imwe na pinapfundzisa imwe, ndimo mwene. Tisadziwambo pontho kuti imwe nkhabe kutonga mbamulang'ana makhaliro a munthu. Mbwenye musapfundzisa njira ya Mulungu mwakulungama.” ²² Apo tipangeni: “Pisatawiriswa kulipa nsonkho kuna mambo wa ku Roma, peno nkhabe?”

²³ Mbwenye Yezu, na kupidziwa pya uthambi pikhanyerezera iwo, alonga tenepa: ²⁴ “Ndipangiseni kobiri ibodzi. Dzina iyi na nkhope iyi idaikhwa penepo nja ani?” Iwo atawira kuti: “Nja mambo wa ku Roma!”

²⁵ Penepo Yezu aapanga tenepa: “Pya mambo, pasani mambo. Pya Mulungu, pasani Mulungu.”

²⁶ Iwo acimwana kuona mafala a kumphata nawo pa maso pa anthu. Na tenepo, amatama, mbadzumatirwa na matawiriro adacita Yezu.

*Pya Thangwiya Kulamuka pa Kufa
(Mateu 22:23-33; Marku 12:18-27)*

²⁷ Asadhusi anango, ale akhapfundzisa kuti anthu nkhabe kulamuka pa kufa, afika dhuzi na Yezu, mbalonga tenepa: ²⁸ Mpfundzisi, Mozesi

atisiyira mwambo udalembwa tenepa: “Mamuna angafa, mbakhonda kusiya mwana, m'bale wace wa mamuna asatongwa ankuate manferwa wa nkazi, acite naye banja, toera abale naye ana, ansiyire dzindza.” ²⁹ Apo akhalipo amuna anomwe mu ubale mwawo. Wa kutoma, aseomba nkazi mbacita banja, mbafa mbakhonda kunsiya na ana. ³⁰ Waciwiri, ³¹ na wa citatu, na anango, acitikambo naye banja. Onsene pa unomwe pawo afa mbakhonda kunsiya na ana. ³² Pa kumalisira nkazi adza kafambo. ³³ Mphapo, pa ntsiku ya kulamuka kwa anyakufa, nkazi unowu anadza kakhala wa ani pa amuna enewa anomwe? Thangwi onsene akhadacita naye banja.

³⁴ Yezu atawira tenepa: “Pantsi pano, ndipo panacita amuna mabanja, akazi mbaperekwa m'mabanja. ³⁵ Mbwenye anthu ale adakwanira kuti apite ku dziko ya kudzulu mbalamuka pa kufa, nkhabe kudza kacitabve banja, peno perekwa m'mabanja.” ³⁶ Thangwi anadza kakhala ninga maanju, pontho hanadza kafabve tayu. Anakhala ana a Mulungu, thangwi ndi anthu a kulamuka pa kufa. ³⁷ Pontho Mozesi apipangiza kale, padalemba iye pa thangwi ya thundudzi, mbacemera Mbuya kuti ndi Mulungu wa Abharaamu, Mulungu wa Izaki, na wa Djakobo. ³⁸ Penepi pisapangiza kuti Mulungu ndi Mulungu wa amaso, si Mulungu wa anyakufa tayu. Thangwi kuna Iye onsene ali m'maso.

³⁹ Anyakudziwisa anango a mwambo alonga tenepa: “Mwatawira mwadidi Mpfundzisi!”

40 Penepo nkhabe munthu unango akhakhala na cipapu ca kumbvundzisa pontho.

*Kirixtu ndi Mbuya wa Dhavidhi
(Mateu 22:41-46; Marku 12:35-37)*

41 Na tenepo, Yezu aabvundza kuti: “Pisalongerwanji kuti Kirixtu ndi Mwana wa Dhavidhi?”

42 Thangwi iye ene Dhavidhi alonga m'bukhu ya Masalimu tenepa:

“Mbuya alonga
kuna Mbuya wanga kuti:
Khala pantsi, ku khundu ya nkono wanga wa
madyo,
43 mpaka pana ikha ine
anyamalwa ako
pantsi pa manyalo ako,
ninga cinthu cakupondera.”

44 Na tenepo, ngakhala Dhavidhi asancemera “Mbuya,” anakhala tani pontho mwana wace?

45 Yezu mukhabveserwa Iye na mbumba yonsene, apanga anyakupfundza ace kuti: **46** Citani mphole na anyakudziwisa a mwambo. Iwo asafuna kufamba na nguwo za ntengo ukulu, pontho asakomerwa pikulu kakamwe kumwanyikwa mu mphambano, na kukhala m'mipando ya kutoma mu nyumba za kuphembera, na mbuto za kulemebza m'maphwandu. **47** Asatapata pinthu pya akazi adaverwa na amuna awo, mbaadhoba na maphembero a kulapha kakamwe. Anthu enewa, anati athabuswe pikulu kakamwe.

21

*Muwoni wa Nkazi Adaferwa na Mamuna
(Marku 12:41-44)*

¹ Yezu alang'ana mbaona apfumi mbakhaikha miyoni yawo n'combo cinaikhirwa miyoni.
² Mwenemu Yezu aonambo nkazi m'bodzi wakucherenga adaferwa na mamuna wace, mbaikhambo pikobiri pyace piwiri. ³ Penepo Yezu alonga kuti: "Ndimo mwene, Ine ndisakupangani kuti nkazi uyu wakucherenga apasa pikulu kakamwe kupita onsene. ⁴ Thangwi onsene awa abulusa mbasala na pinango. Mbwenye nkazi uyu, na ucherengi wace onsene, abulusa pyonsene pikhakhala na iye, pikhafuna kumpulumusa."

*Cidzindikiro ca Kumala kwa Pantsi
(Mateu 24:1-35; Marku 13:1-31)*

⁵ Anthu anango akhalonga na thangwi ya kubalikiswa kudacitwa Nyumba ya Mulungu na myala yadidi ya kubalika, pontho na miyoni ikhaperekwa kuna Mulungu. Mbwenye Yezu alonga kuti: ⁶ Zinafika ntsiku kuti pyonsene ipi pinaona imwe, pinati pibadolwe. Nkhabe mwala ubodzi unafuna sala padzulu pa unango.

⁷ Penepo iwo atoma kumbvundzisa Yezu kuti: "Mpfundzisi, penepyo pinacitika lini? Pontho ndi cidzindikiro canji cinafuna kudza kaoneka, toera kupangiza n'dzidzi unafuna kucitika pinthu penepyo?"

⁸ Yezu aatawira kuti: "Cenjerani toera mukhonde kunyengezwa na anthu. Thangwi azinji anati abwere na dzina yanga mbalonga

kuti: ‘Ine ndine Misiya,’ pontho ‘wafika n’dzidzi.’ Lekani kuatowerera. ⁹ Pontho lekani kugopa mungabva mbapilongwa pya nkhondo na pya kusandukirana. Thangwi pinthu penepyo pisafunika kuti picitike pa kutoma. Mbwenye si kulongera kumala kwa pantsi kunafikiratu n’dzidzi unowu tayu.”

¹⁰ Na tenepo, Yezu athimiza na kulonga kuti: “Dzindza na dzindza inadza kamenyana. Pontho dziko na dziko inadza kamenyana. ¹¹ Mu mbuto zizinji munadza kabveka piteketeteke, njala na miliri. Pontho pinadza kaoneka pinthu pya kugopsa, na kuonekambo pidzindikiro pizinji kudzulu.

¹² Mbwenye pinthu pyonsene ipi mbapidzati kucitika, munazondiwa mbamumangwa. Na tenepo, munatongiwa m’manyumba a kuphembera, pontho mbakufungirani n’kaidi. Pontho imwe munati muperekwe m’manja mwa amambo na atongi, na thangwi ya dzina yanga. ¹³ Penepyo pinakucitani kuti imwe mukhale na n’dzidzi wa kundilongera umboni. ¹⁴ Mbwenye Khurudzikani. Lekani kunentseka na kusaka kuti munadza kaitawira tani miseru yanu.

¹⁵ Thangwi ine ndinakupasani mafala na ndzeru za kuti iwo anyamalwa anu onsene, anacimwana kukupokanyani peno kukukonesani. ¹⁶ Imwe munati musandukirwe na ababanu, abale anu, na abale a dzindza, na axamwali. Pontho andzanu anango anati aphiwe na iwo. ¹⁷ Anthu onsene anati akuideni na thangwi yanga. ¹⁸ Mbwenye nkhabe tsisi ibodzi ya munsolo mwanu inafuna kutaika. ¹⁹ Mungawangisira, munapulumuka.

²⁰ Mphapo mungaona nzinda wa Djerusalema mbuzungulirwa na anyakhondo, dziwani kuti iwo uli dhuzi na kufudzika. ²¹ Na tenepo, ale anagumanika mu Djudeya, mbathawire m'mapiri. Anagumanika mu nzinda mbabuluke. Alemba anagumanika m'minda, mbaleke kupita mu nzinda. ²² Thangwi ntsiku zenezo ndi za nyatwa, toera pisimbiswe pyonsene pidalembwa m'Bukhu ya Mulungu. ²³ Ntsiku zenezi zinati zikhale za nyatwa ikulu kuna ale amai ana pa thupi, na ale ana yamwisa ana! Thangwi kunaoneka kutsukwala kukulu pa dziko, pontho Mulungu anadzeswa nyatwa ikulu kakamwe kuna mbumba eneyi. ²⁴ Azinji anati aphiwe na tarasada, anango anakwatiwa mbaendeswa madziko onsene a pantsi ninga anyan'kaidi. Pontho mbumba idakhonda kukhala madjuda inati itapate dziko ya Djerusalema, mpaka kufikira wamala n'dzidzi wawo wa kutapata.

²⁵ Pinaoneka pidzindikiro pa duwa, pa mwezi na pa nyenyezi. Pontho pantsi pano madziko onsene anatsukwala mbagopa na kutitimira kukulu kwa mabimbi a m'bara. ²⁶ Anthu azinji anati akomoke na kugopa pire pinafuna kudza kacitika pa dziko. Thangwi mphambvu za kudzulu zinatekenyeka. ²⁷ Na tenepo, anthu anati andione Ine Mwana wa Munthu mbandicita padzulu pa khole na mphambvu, na mbiri ikulu. ²⁸ Pinthu penepyo pingatoma kucitika, khalani dzololo mulamuse misolo yanu mulang'ane kudzulu, thangwi muli dhuzi na kupulumuswa.”

Nsanje wa Muti wa Nsambvu

²⁹ Pakumala kulonga penepyo Yezu alonga nsanje uyu: “Lang'anani muti wa nsambvu na miti inango yonsene. ³⁰ Mungaiona mbitoma kuphwikira masamba ace, imwe ene musadzi-wiratu kuti malimwe ali dhuzi. ³¹ Tenepambo, mungapyona pinthu penepyo mbapicitika, dziwanimbo kuti Umambo wa Mulungu uli dhuzi.”

³² Ndimo mwene, ine ndisakupangani kuti pyonsene ipi pinati picitike, anthu a ntsiku za lero mbadzati kumala. ³³ Kudzulu na pantsi pamaala, mbwenye mafala anga cipo anadza kamala.

³⁴ Yezu amalisira na kulonga kuti: “Cenjerani! Lekani kudzudzumika na maphwandu a pa dziko, peno na pya kuledzeresa, peno na pinthu pinango pya dziko ino, toera mukhonde kututumuswa nayo ntsiku eneyo ingafika. ³⁵ Thangwi ntsiku eneyo inadzera anthu onsene a pantsi pano. ³⁶ Na tenepo, lang'anirani midzidzi yonsene mbamuphembera, toera mukhonde kugumana nappyo pyonsene pinafuna kucitika, pontho mukhale dzololo pa maso pa Ine Mwana wa Munthu.”

³⁷ Yezu akhapfundzisa anthu ntsiku zonsene mu Nyumba ya Mulungu. Mbwenye na masiku akhaenda kakhala pa phiri ya Mulivera mpaka mangwana mwace. ³⁸ Na macibese ene, mbumba yonsene ikhaenda kuna Yezu, mu Nyumba ya Mulungu kwenda kambvesera.

22

Madjuda Asabverana Kupha Yezu

¹ Ikhali dhuzi phwandum ya Paxkwa, inacemerwa phwandum ya mikate ya kukhonda kuphikwa na mitombwe ya kutupisa. ² Akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo, akhasaka kuti anampha tani Yezu, thangwi iwo akhagopa mbumba. ³ Na tenepo, Sathani apita muna Djuda anacemerwa Xikaryote, m'bodzi wa anyakupfundza khumi na awiri a Yezu. ⁴ Apo iye Djuda aenda kaonana na akulu aanyantsembe, na atsogoleri a anthu anaonera Nyumba ya Mulungu, mbabverana nawo njira ya kumpereka Yezu m'manja mwawo. ⁵ Penepo, iwo akomerwa pikulu kakamwe mbabverana kuti anampasa kobiri. ⁶ Djuda apitawirira mbatoma kusaka n'dzidzi wa kunsandukira Yezu, mbumba mbikhonda kupidziwa.

*Anyakupfundza a Yezu Asasasanyira Paxkwa
(Mt. 26:17-36; Mk. 14:12-31; Jw.13:18-30; 13:36-38)*

⁷ Na tenepo, yafika ntsiku ya phwandum ya mikate ya kusoweka ntombwe wa kutupisa, ntsiku ikhatongwa madjuda kupha bira ya Paxkwa. ⁸ Yezu atuma Pedhru na Juwau mbaapanga kuti: “Ndokoni mukatisasanyire cinafunya ife kudya pa Paxkwa.” ⁹ Mphapo iwo abvundzisa kuti: “Mbuya, musafuna kuti tiende kaisasanyire kipi?” ¹⁰ Yezu aatawira tenepa: “Mungapita mu nzinda, munagumana na mamuna m'bodzi na nkhalii yace ya madzi. Imwe ntowereni mpaka n'nyumba inapita iye.” ¹¹ Penepo munampanga mwanacinhu nyumba kuti: “Mpfundzisi asabvundzisa kuti ndi ipi

mbuto inafuna dyera Iye phwandi ya Paxkwa na anyakupfundza ace?” ¹² Iye anakupangizani mbuto ibodzi ikulu ya ndzulu idamala kupakwa na pyombo pyonsene. Mwenemu sasanyirani phwandi ya Paxkwa.

¹³ Anyakupfundza ace aenda, mbagumana pyonsene ninga mudaapangira Yezu. Na tenepo, iwo atoma kusasanyira phwandi ya Paxkwa.

Paxkwa ya Kumalisa na Seya ya Mbuya

¹⁴ Pidakwana iwo n'dzidzi, Yezu aenda kadya na atumwi ace khumi na awiri. ¹⁵ Penepo aapanga tenepo: “Ande, ndikhafunadi pikulu kakamwe kudya na imwe pabodzi phwandi iyi ya Paxkwa, mbandidzati kuona nyatwa! ¹⁶ Thangwi ndisakupangani kuti, cipo Ine ndinadza kadya poncho phwandi iyi, mpaka ntsiku inafuna kudza kacitika iyo mu Umambo wa Mulungu.”

¹⁷ Penepo, Yezu akwata ndiko ya vinyu, mbapereka takhuta kuna Mulungu, mbalonga kuti: “Kwatani ici, gawanani monsene. ¹⁸ Thangwi Ine ndisakupangani kuti, cipo Ine ndinadza kamwa poncho vinyu iyi, mpaka ntsiku inafuna kudza kafika Umambo wa Mulungu.”

¹⁹ Pakumala penepyo, akwata nkate mbapereka takhuta kuna Mulungu. Pidamala Iye aumenya, mbaupasa anyakupfundza ace mbalonga kuti: “Ici ndi manungo anga anaperekwa na thangwi yanu. Citani ipi toera mundikumbukire.”

²⁰ Pidamala iwo siyali, acita pibodzi-bodzi. Akwata ndiko, mbalonga tenepo: “Ndiko iyi ndi cibverano cipsa mu ciropa canga, cidacololekera na thangwi yanu.

²¹ Mbwenye lang'anani, ule anafuna kundisan-dukira, ali pano na Ine pa thando ya kudya. ²² Ndimo mwene, Ine Mwana wa Munthu ndinati ndife, ninga mudapitongera Mulungu. Mbwenye nyatwa ntsace ule anandisandukira!” ²³ Penepo anyakupfundza ace atomu kubvundzana okha-okha kuti: “Mbani pakati pathu anafuna kunsandukira?”

Nkulu Mbakhale Ninga Mwana

²⁴ Pontho pakati pa anyakupfundza a Yezu paonekambo mphoka inango, ya kufuna kudziwa mbani nkulu pakati pawo. ²⁵ Yezu aapanga tenepa: “Amambo a dziko ino, ana mphambvu za kuponderera mbumba. Pontho ale anatonga, asafuna kuti acemerwe anthu adidi.” ²⁶ Mbwenye imwe si tenepo tayu. Pisatongwa kuti nkulu pakati panu akhale ninga mwana, poncho ntongi akhale ninga nyabasa. ²⁷ Mphapo mbani nkulu? Ndi ule anakhala pa thando ya kudya, peno ndi ule anandzesera ca kudya? Ande, ndi ule anakhala pa thando ya kudya. Mbwenye pakati panu Ine ndakhala ninga ule anadzesca kudya pa thando. ²⁸ Imwe ndimwe munakhala na ine pabodzi pa kuleserwa kwa nyatwa zanga. ²⁹ Na tenepo, thangwi Baba wanga andipasa umambo, Ine ndinakupasanimbo umambo ubodzi-bodzi, ³⁰ toera imwe mukwanise kudya mbamumwa pa thando yanga ya kudya, n'kati mwa Umumbo wanga, na kukhala m'mipando ya umambo, mba-mutonga madzindza khumi na mawiri a Izaraeli.

³¹ Yezu athimiza na kulonga kuti: “Simau, Simau. Sathani aphemba kuti akupepeteni ninga

tirigu. ³² Mbwenye Ine ndakuphemberera kuna Mulungu kuti kukhulupira kwako kukhonde kumala. Na tenepo, ungazungunuka pontho kuna Ine mbundikhulupira, apasembo mphambvu abale aka.”

³³ Mbwenye Pedhru antawira kuti: “Ine ndiri dzololo kuti ndipite n’kaidi, na kufa pabodzi na imwe.”

³⁴ Yezu ampanga kuti: “Pedhru, Ine ndinakupanga kuti lero ene, iwe unati undikhonde katatu, kuti nkhabé kundidziwa, dzongwe mbidzati kulira.” ³⁵ Na tenepo, Yezu aabvundza anyakupfundza ace kuti: “Kodi pidakutumani Ine mbamukhonda kukwata cikhwama, peno budu, peno nsapato, ciripo cikhadasowa imwe?” Iwo antawira kuti: “Nkhabe!” ³⁶ Mbwenye Yezu aapanga kuti: “Mphapo cincino, ule ana cikhwama peno budu, mbaikwate. Pontho ule adasowa tarasada, mbagulise kapoti yace, toera na kobiri eneyo agule nayo tarasada ibodzi.” ³⁷ Thangwi Bukhu ya Mulungu yalonga tenepa: “Iye alengeswa ninga m’bodzi wa mapanga.” Apo Ine ndisakupangani kuti penepyo pisatongwa pisimbiswe muna Ine. Ande, pidalembiwa na thangwi yanga, pisafuna pisimbiswe.

³⁸ Penepo anyakupfundza ace ampanga tenepa: “Mbuya, tinawo pano matarasada mawiri.” Yezu aatawira kuti: “Akwana!”

*Yezu Ali Kuphembera pa Phiri ya Mulivera
(Mt.26:36-46; Mk.14:32-42)*

³⁹ Yezu abuluka mbaenda pa phiri ya mulivera, pabodzi pene na anyakupfundza

ace, ninga nsambo wace. ⁴⁰ Pidafika iye pa mbuto eneyo, Yezu aapanga anyakupfundza ace kuti: “Phemberani, kuti mukhonde kugwa m'manyengerero a kuipa.” ⁴¹ Na tenepo, Yezu aenda pang'ono pa khundu, nsindzo unakwana dhuzi na mathanyo makumatatu. Penepo, agodama mbatoma kuphembera, ⁴² mbalonga tenepa: “Baba, mungafuna ndibulusireni ndiko iyi ya nyatwa! Mphapo lekani kucita kufuna kwanga, mbwenye kufuna kwanu.” ⁴³ [Na tenepo, anju wa kudzulu abulukira mbampasa mphambvu. ⁴⁴ Yezu pakati pa kutsukwala kukulu, atomu kuphembera na mphambvu zonsene. Penepo akhabuluka kaluma, mbikhadjodja pantsi ninga mathoto a ciropa.]

⁴⁵ Pakumala kuphembera, Yezu alamuka mbaenda kuna anyakupfundza ace. Penepo, aagumana mbakhagona na thangwi ya kutsukwala. ⁴⁶ Na tenepo, Iye aabvundza kuti: “Thangwi yanji musagona?” Lamukani muphembere toera mukhonde kugwa m'manyengerero a kuipa.

Kumangwa kwa Yezu

Mt.26:47-56; Mk.14:43-50; Jw.18:1-11)

⁴⁷ Yezu mbadzati kumala kulonga, wafika mwinji wa anthu, ukhatsogolerwa na Djuda, m'bodzi wa anyakupfundza khumi na awiri a Yezu. Iye afika dhuzi na Yezu toera kumpsompsona. ⁴⁸ Mbwenye Yezu ampanga kuti: “Kodi iwe Djuda, usandigulisa Ine Mwana wa Munthu na mpsompsono?”

⁴⁹ Ale akhakhala na Yezu, pidaona iwo pikhafuna kucitika, alonga tenepa: “Mbuya, tiateme na matarasada?” ⁵⁰ M'bodzi wawo aphekesa nyabasa wa nkulu wa anyantsembe, mban'gwanda khutu ya madyo.

⁵¹ Mbwenye Yezu atawira kuti: “Siyani, pyakwana.” Mbakhuya khutu ya mamuna, mba-muwangisa.

⁵² Penepo Yezu abvundza kuna akulu aanyantsembe, kuna akulu anyakuonera Nyumba ya Mulungu, na kuna atsogoleri a madjuda akhadza mbansaka, kuti: “Thangwi yanji mwabwera na matarasada, na miti, ninga ndine phanga? ⁵³ Ine ndikhakhala na imwe ntsiku zonsene mu Nyumba ya Mulungu, mbwenye imwe mudandiphata tayu. Apo uno ndiwo n'dzidzi wanu na wa mphambvu za cidima.”

Pedhru Akhonda Yezu

(Mt.26:69-75; Mk.14:66-77; Jw. 18:25-27)

⁵⁴ Na tenepo, am'manga mbankwata mbaenda naye ku nyumba ya nkulu wa anyantsembe, Pedhru mbakhantowera na kutali. ⁵⁵ Mbwenye mudagasa iwo moto pakati pa thando onsene mbakhala pantsi, Pedhru akhalambo pantsi nawo pabodzi. ⁵⁶ Nyabasa m'bodzi wa nkazi, amuona Pedhru mbakhaotha moto. Iye amulang'anisia mbalonga tenepa: “Mamuna uyu akhali pabodzi na Yezu.”

⁵⁷ Mbwenye Pedhru akhonda, mbalonga kuti: “Nkaziwe, ine nkhabé kun'dziwa.”

⁵⁸ Thimize pang'ono, munthu unango amuona mbalonga tenepa: “Iwe ndiwembo m'bodzi wawo.”

Pedhru antawira kuti: “Mamunawe, sine tayu!”

⁵⁹ Mudapita n'dzidzi ubodzi, unango alonga tenepa: “Ndimo mwenedi, mamuna uyu akhali naye pabodzi, thangwi ndi wa kugalileyambo.”

⁶⁰ Pedhru atawira tenepa: “Mamunawe, ine nkhabé kupidziwa pinalonga iwe.” Mukhalongá iye penepyo, dzongwe ya lira. ⁶¹ Mbuya azungunuka mbalang'anisia Pedhru. Penepo Pedhru akumbuka fala ikhadapangwa iye na Mbuya kuti: “Lero, dzongwe mbidzati kulira, iwe unandikhonda katatu.” ⁶² Pedhru abuluka penepo mbalira pikulu kakamwe.

Anyankhondo Asasingirira Yezu

⁶³ Amuna akhaonera Yezu, atomá kunsingirira mbakham'menya. ⁶⁴ Akhanfunga maso ace, mbakhambvundza kuti: “Cincino iwe mporofeta, lotera! Mbani adakumenya?” ⁶⁵ Iwo akhamulongera mafala anango mazinji akuxola.

Yezu Ali Patsogolo pa Anyakutonga

⁶⁶ Pidaca kunja, agumanyikana akulu-akulu a mbumba, na anango akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo, mbadzesá Yezu mu nyumba ya kutongera miseru. ⁶⁷ Iwo ambvundzisa kuti: “Ngakhala iwe ndiwe Kirixtu, tipange.” Penepo Yezu aatawira tenepa: “Ndingakupangani, imwe nkhabé kunditawira. ⁶⁸ Pontho ine ndingakubvundzani, imwe nkhabé kunditawira mbvundzo wanga. ⁶⁹ Mbwenye kutomera cincino mpaka kutsogolo, Ine Mwana wa Munthusu, ndinati ndikhale ku nkono wa madyo wa Mulungu wa mphambvu.”

⁷⁰ Onsene ambvundza kuti: “Na tenepo, iwe ndiwe Mwana wa Mulungu?”

Iye aatawira tenepa: “Imwe ndimwe munalonga kuti ine ndine.”

⁷¹ Na tenepo, iwo alonga kuti: “Tisafuniranji pontho amboni anango? Tamala kubva tekha mbalonga na mulomo wace.”

23

Yezu Patsogolo pa Piratu

¹ Na tenepo, nsoka wawo onsene walamuka, mbakwata Yezu mbaenda naye kuna Piratu.

² Kweneko atoma kumpambazira kuti: “Mamuna uyu tamphata mbakhanyengerera mbumba yathu kuti icite cikuti, mbakhaikhondesa kuti ileke kubulusa nsonkho kuna mambo wa ku Roma, mbakhalonga kuti iye ndi Kirixtu Mambo.”

³ Penepo Piratu abvundza Yezu kuti: “Iwe ndiwe mambo wa madjuda?” Yezu atawira tenepa: “Ndimwe analonga penepi.”

⁴ Na tenepo, Piratu alonga kuna akulu aanyantsembe na kuna mbumba kuti: “Nkhabe thangwi idaona ine kuti ndikonese nayo mamuna uyu.”

⁵ Mbwenye iwo akhathimiza basi na kulonga kuti: “Iye asakuwizira mbumba mu Djudeya muno monsene na mapfundzisiro ace, kuti icite cikuti, kutomera ku Galileya mpaka kuno.”

⁶ Piratu na kubva dzina ya Galileya, abvundzisa ngakhala Yezu ngwa ku Galileya. ⁷ Mudabva iye kuti Yezu ngwa ku cisa cinatongwa na Erodhi, amuendesa kuna Erodhi, thangwi Erodhi n'dzidzi unowu akhalimbo mu Djerusalema.

Yezu Patsogolo pa Herodhi

⁸ Erodhi mudaona iye Yezu akomerwa pikulu kakamwe, thangwi akhamubva mbakhalongwa, mbamala ntsiku zizinji mbakhasaka kuti amuone. Iye akhafuna kuti amuone mbacita cirengo cibodzi. ⁹ Na tenepo, ambvundza pinthu pizinji, mbwenye Yezu nkhabe cibodzi cidatawira iye. ¹⁰ Akulu aanyantsembe, na anyakudziwisa a mwambo akhakhalambo penepo, mbakhampambazira pinthu pikulu. ¹¹ Na tenepo, Erodhi, pabodzi na anyankhondo ace, atoma kunsingirira Yezu mbakhampwaza. Ambvazika nguwo za kubalika mbam'bweza pontho kuna Piratu. ¹² Erodhi na Piratu akhali anyamalwa, mbwenye kubulukira ntsiku eneyo, adza kakhala axamwali.

¹³ Piratu acemeresa akulu aanyantsembe, na atsogoleri a madjuda, na mbumba, ¹⁴ mbaapanga tenepa: “Imwe mwandidzesera mamuna uyu mbamulonga kuti akhakuwizira mbumba kuti icite cikuti. Mbwenye ine ndambvundzisa kazinji kene pa maso panu, nkhabe thangwi ibodzi idagumana ine, pa pyonsene pinansumira imwe. ¹⁵ Na iyembo Erodhi nkhabe thangwi ibodzi idagumana iye. Na thangwi eneyo am'bweza pontho kuna ife. Na tenepo, pisapangiza kuti mamuna uyu nkhabe cibodzi cidacita iye, kuti aphiwe naco. ¹⁶ Na mwenemu, ine ndinankwapulisa na michamu, ndingamala ndinansiya mbaenda pyace.” ¹⁷ [Piratu akhali na nsambo wace wa kukhuca munthu m'bodzi n'kaidi, pa phwandu ya Paxkwa.]

18 Mbwenye anthu onsene akhuwa pabodzi pene, mbalonga tenepa: “Mbaphiwe! Tibulusirene Bharabhasi!” **19** Bharabhasi akhadafungirwa n’kaidi na thangwi ya cikuti cikhadacitika mu nzinda, pontho iye akhadapha munthu.

20 Piratu, na kufuna kubulusa Yezu, alonga pontho na mwinji wa anthu. **21** Mbwenye iwo athimiza na kukhuwa kuti: “Nkholdereni pa ntanda! Nkholdereni pa ntanda!”

22 Kacitatu, Piratu athimiza na kuapanga kuti: “Ndi pyanji pya kuipa pidacita munthu uyu? Ine nkhabe kuona thangwi kuti Iye aphiwe nayo. Nd-inankwapulisa, ndingamala ndinsiye aende pyace.” **23** Mbwenye iwo athimiza na kukhuwa na mphambvu kuti Yezu akholderwe. Penepo iwo kukhuwa kwavo kwakunda. **24** Na tenepo, Piratu aatawirisa kuti acite kufuna kwavo. **25** Piratu abulusa ule akhafuna iwo, akhadafungirwa n’kaidi na thangwi ya cikuti, pontho na thangwi ya kupha munthu, mbaapasa Yezu ninga mukhafunira iwo.

Kukholderwa kwa Yezu (Mt.27:32-44; Mk.15:21-32; Jw 19:16-27)

26 Mukhankwata iwo, akakamiza mamuna m’bodzi akhacemerwa Simau, wa dziko ya Sirene, akhabuluka kumunda, mbankwatisa ntanda pa phewa pace toera aende nawo n’nduli mwa Yezu.

27 Mwinji wa anthu ukhantowera, pabodzi na akazi akhadungunya mbakhalira na thangwi yace. **28** Na tenepo, Yezu azungunuka kuna akazi mbaapanga kuti: “Akazi a Djerusalem! Lekani Kundilira. lirikani mwekha na ananu!”

29 Thangwi unafika n’dzidzi unadza kafuna imwe longa kuti: “Mbatsandzaye akazi adakhonda

paswa kubala, pontho na zimimba zidakhonda kubala ana, na mabere a kuti cipo adzati kuyamwisa!”

³⁰ Na tenepo,

anati alonge kuna mapiri kuti:
“Tigwereni.”

Pontho analonga kuna pimapiri kuti: “Tigudu-mireni!”

³¹ Thangwi ngakhala asacita ipi na muti uwisi, ndiye tani kuna muti wa kuuma?

³² Akwatiwambo amuna awiri, mapanga, kuti aende kaphiwe pabodzi na Yezu. ³³ Mudafika iwo pa mbuto inacemerwa Kavera, ankhomera penepo pabodzi pene na mapanga. M'bodzi khundu yace ya madyo, m'bodzi khundu yace ya bzere. ³⁴ [Penepo Yezu alonga kuti: “Baba, alekerereni, thangwi nkhabe kupidziwa pinacita iwo.”] Na tenepo, iwo pakumala kumenya cibutha, agawana nguwo za Yezu.

³⁵ Mbumba ikhakhala penepo, ikhalang'anisa pyonsene pire. Atsogoleri a madjuda akhasingirira Yezu mbalonga tenepa: “Iye apulumusa anango, mbapulumusikembo ekha ngakhala ndiyedi Kirixtu adasankhulwa na Mulungu.”

³⁶ Anyankhondo akhansingirirambo. Iwo akhafika dhuzi na Yezu mbakhampasa vinyu ya kudjamuka, ³⁷ mbalonga tenepa: “Ngakhala iwe ndiwe mambo wa madjuda, pulumusika wekha ene!”

38 Pa ntanda, padzulu pa nsolo wace, pakhadalembwa mafala awa: “UYU NDI MAMBO WA MADJUDA.”

39 M'bodzi wa mapanga akhadakhomerwa pa ntanda, akhatikanambo Yezu mbalonga tenepa: “Iwe siwe Kirixtu tayu? Pulumusika mphapo wekha, mbupulumusambo ife!”

40 Mbwenye ndzace ansandika mbalonga tenepa: “Iwe nkhabe gopa Mulungu? Iwe uli kuthabuswa sawa-sawa ninga iye. **41** Ife tina thangwi ya kuthabuswa nayo. Mbwenye iye nkhabe ca kuipa cibodzi cidacita iye.”

42 Na tenepo, alonga kuna Yezu kuti: “Mbuya, ndikumbukirenimbo mungadza kapita mu Umambo Wanu!”

43 Yezu atawira tenepa: “Ndimo mwene ndis-akupanga kuti lero, iwe unadza kakhala na ine m'paraizu.”

Kufa kwa Yezu

(Mt.27:45-56; Mk.15:33-41; Jw 19:28-30)

44 Dhuzi na n'dzidzi utatu wa kumaulo, dziko yonsene yagudumirwa na cidima cikulu, mpaka kufikira n'dzidzi utatu wa ku maulo. **45** Dzuwa ya thima, nguwo ikhasitira mbuto ya Mulungu n'Nyumba ya Mulungu, yapanduka pakatinakati. **46** Penepo, Yezu akhuwa na mphambvu, mbalonga tenepa: “Baba ndiri kuperekwa nzimu wanga m'manja mwanu.” Mudamala iye kulonga penepyo, afa.

47 Nkulu wa anyakhondo a ku Roma, mudaona iye pidacitika, apasa mbiri Mulungu mbalonga tenepa: “Ndimo mwene, mamuna

uyu akhali wakulungamadi!” 48 Mbumba yonsene ikhadagumanyikana penepo toera kuona pikhacitika, mudaona iwo penepyo abuluka mbakhamenya cifuwa, na kutsukwala. 49 Mbwenye onsene akhandziwa Yezu, na akazi ene akhantowerera kubulukira ku Galileya, akhakhala kutali mbakhalang'anisa pinthu penepi.

Kuikhwa kwa Yezu mu Nthumbi
(Mt.27:57-61; Mk.15:42-47; Jw 19:38-42)

50 Akhalipo mamuna m'bodzi akhacemerwa Zuze. Iye akhali m'bodzi wa nsoka wa akulu anyakutonga miseru, munthu wadidi na wakulungama. 51 Iye akhadakomerwa tayu na kugwandiwa kwa nseru, pontho na pidacita andzace. Zuze akhali wa ku nzinda wa Arimateya, ku Djudeya, iye akhadikhira Umambo wa Mulungu 52 Iye aenda kuna Piratu kaphemba manungo a Yezu. 53 Na tenepo, aabulusa manungo a Yezu pa ntanda, mbaafinikiza na nguwo yadidi ya kucena. Penepo aaikha nthumbi ibodzi ikhadakumbwa pa mwala, kuti cipo ikhadadzati kuikhwa munthu. 54 Penepi pyacitika ntsiku ya cixanu, ntsiku ya kusasanyira, thangwi Sabudu ikhafuna kutoma.

55 Akazi akhaperekera Yezu kubulukira ku Galileya, aenda pabodzi na Zuze mbaonambo kuikhwa kudacitwa manungo a Yezu n'nthumbi. 56 Buluka penepo, abwerera mbaenda ku nyumba kwawo kasasanyira mafuta akununkhira, toera akhadzodze manungo a Yezu. Mbwenye n'Sabudu, iwo apuma, ninga mukhalongera mwambo.

24

*Kulamuka kwa Yezu pa Kufa
(Mt.28:1-10; Mk.16:1-8; Jw.20:1-9)*

¹ Pa ntsiku ya kutoma ya sumana, m'bambakuca, akazi aenda ku nthumbi ikhadaikhwa Yezu, na mafuta akununkira akhadasasanyira iwo. ² Iwo agumana mwala wabuluswa pa nthumbi. ³ Mbwenye mudapita iwo, hadaagumana manungo a Mbuya Yezu tayu. ⁴ Iwo adzumatirwa nappyo, mbacimwana kudziwa pikhafuna iwo kucita. Na mwansanga, aona amuna awiri na nguwo zikhayetimira ninga dzuwa, mbalimira nkhundu mwawo. ⁵ Na kugopa kukhacita iwo, akazi atsolomisa nkhope zawo pantsi, amuna mbaapanga tenepa: “Thangwi yanji imwe musasaka pakati pa anyakufa, munthu ali m'maso?” ⁶ Iye nkhabepo pano! Alamuka pa kufa! Kumbukani pikhakupangani Iye mbali na imwe ku dziko ya Galileya kuti: ⁷ “Ine Mwana wa Munthu ndisafunika kuti ndiperekwe m'manja mwa amuna anyakudawa, ndikhomerwe pa nthanda toera ntsiku ya citatu ndilamuke pa kufa.” ⁸ Na tenepo, iwo akumbuka mafala a Yezu.

⁹ Mudabwerera iwo buluka ku nthumbi, akazi alonga pinthu pyonsene ipi kuna anyakutumwa khumi na m'bodzi, na kuna onsene anango. ¹⁰ Akazi adalonga pinthu penepi kuna atumwi a Yezu ndi awa: Mariya Madhalena, Juwana, Mariya mai wace Tiyagu, na akazi anango akhakhala na iwo. ¹¹ Mbwenye iwo akhaapokanya akazi. Pikhlonga iwo, akhaabva ninga madzemwa. ¹² Mbwenye Pedhru

alamuka, mbathamanga kwenda ku nthumbi. Mudakotama iye aona nguwo basi. Abuluka mbabwerera na kudzumatirwa na pidacitika.

Anyakupfundza a Yezu mu Njira ya ku Mausi

¹³ Ntsiku ibodzi ene, anyakupfundza awiri a Yezu akhaenda ku cisa cibodzi cinacemerwa Mausi. Kubulukira ku Mausi mpaka ku Djerusalema, pakhalu na nsindzo khumi na ubodzi wa makilometuru. ¹⁴ Mukhaenda iwo na njira, akhaenda mbalonga na thangwi ya pyonsene pikhadacitika. ¹⁵ Mukhaceza iwo mbakhaketesana, Iye ene Yezu aafendedzera dhuzi mbakhaenda nawo pabodzi. ¹⁶ Iwo akhamuona, mbwenye akhacimwana kundzindikira.

¹⁷ Yezu aabvundza tenepa: “Mphyanji pinafamba imwe mbumuketesana na njira?” Iwo alimira na kutsukwala. ¹⁸ M'bodzi wawo anacemerwa Keleopa, ambvundza kuti: “Ndiwe wekha basi nfambi mu Djerusalema muno, anacimwana kudziwa pinthu pinacitika mwenemu ntsiku zino?”

¹⁹ Iye abvundzisa kuti: “Pinthu pyanji?” Iwo atawira tenepa: “Pidacitika na Yezu wa ku Nazareti. Iye akhali mporofeta wa mphambvu pa mafala na pa mabasa, patsogolo pa Mulungu na pa anthu onsene. ²⁰ Akulu aanyantsembe pabodzi na atongi athu, ampereka toera aphiwe, mbankhomera pa ntanda. ²¹ Na tenepo, ife tikhadikhira kuti Iye ndiye anadza kafuna kuombola Izraeli. Pontho na lero kwapita ntsiku zitatu penepyo mbapidamala kucitika kale. ²² Akazi anango a pa nsoka wathu, lero

atitutumusa. Abesa na macibese ene mbaenda ku nthumbi. ²³ Kweneko iwo hadaagumana manungo ace tayu. Abwerera mbatipanga kuti ninga ndoto, aona maanju adaapanga kuti Yezu ali m'maso. ²⁴ Andzathu anango aenda ku nthumbi, mbagumana pyonsene sawa-sawa ninga mukhadapilongera akazi, mbwenye Yezu hadamuona tayu.”

²⁵ Yezu aapanga tenepa: “Pisakunentsani tani kubvesesa, pontho mbamudembuka na kutawira pire pyonsene pidalongwa na maporofeta! ²⁶ Kodi pikhafunika tayu kuti Kirixtu aone nyatwa zenezi toera apite mu mbiri yace?” ²⁷ Na tenepo, atomu kuapanga pyonsene pidalembwa m'Bukhu ya Mulungu na thangwi yace, kutomera m'mabukhu a Mozesi na m'mabukhu a maporofeta onsene.

²⁸ Pakufika dhuzi na cisa cikhaenda iwo, Yezu acita ninga funa apitirire. ²⁹ Mbwenye iwo ankakamiza mbampanga kuti: “khalani na ife thangwi n'dzidzi wa pita, dzuwa iri kudoka.” Na tenepo, Iye apita toera akhale na iwo.

³⁰ Mukhakhala iwo pa thando ya kudya, Yezu akwata nkate mbapereka takhuta, mbaumenya mbaapasa. ³¹ Na tenepo, maso awo afunguka mbandzindikira, mbwenye Yezu azambazika pa maso pawo. ³² Iwo akhalonga okha-okha kuti: “Kodi mukhaabva tayu mafala ace akhagaka m'mitima mwathu ninga moto mukhalonga Iye n'jira, mbakhatipanga pidalembwa m'bukhu ya Mulungu?”

³³ Iwo alamuka na mwansanga mbabwerera kwenda ku Djerusalema. Kweneko agumana atumwi khumi na m'bodzi na anango

akhadagumanyikana, ³⁴ mbakhalonga kuti: “Ndimo mwene! Mbuya alamukadi pa kufa, poncho abulukira kuna Simau!” ³⁵ Na tenepo, ale awiri atoma kulonga pire pidaacitikira njira, poncho mbakhalonga kuti afikira tani kundzindikira pa n'dzidzi ukhamenya Iye nkate.

*Yezu Abulukira kuna Anyakupfundza ace
(Jw.20:19-23)*

³⁶ Mukhalonga iwo pinthu penepyo, Iye ene Yezu abulukira pakati pawo mbalonga kuti: “Ntendere mbukhale na imwe!”

³⁷ Iwo atutumuka, poncho mbagopa mbanyerezera ninga asaona ciphoko. ³⁸ Yezu aapanga kuti: Ndi thangwi yanji musadzudzumika, poncho ndi thangwi yanji musapenula m'mitima mwanu? ³⁹ Lang'anani manja anga na myendo yanga. Ndine ene! Ndiphateni muone. Nzimu nkhabe nyama poncho nkhabe magogodo ninga kuona kunandicita imwe. Ine ndinapyo.

⁴⁰ Pakumala kulonga penepyo, aapangiza manja ace na myendo yace. ⁴¹ Na kukhonda kutawira kwawo, na thangwi ya ku dzumatirwa na kukomerwa kukhabva iwo, Yezu abvundza kuti: “Imwe munaco pano cinthu ca kudya?” ⁴² Iwo ampasa phindi ibodzi ya nyama ya kuocha ya m'madzi, ⁴³ Iye aikwata mbaidya pa maso pawo.

⁴⁴ Penepo aapanga kuti: “Ndi penepi pikhakupangani ine mbandiri na imwe. Pikhafunika kuti picitike pyonsene pidalembwa na thangwi yanga mu Mwambo wa Mozesi, m'mabukhu a maporofeta na m'mabukhu a Masalimu.”

45 Na tenepo, aapasa kudzindikira toera akwanise kubvesesa mwadidi pidalembwa m'Bukhu ya Mulungu. **46** Mbaapanga tenepa: “Pyalembwa kuti Kirixtu anati aone nyatwa, mbalamuka pa kufa ingafika ntsiku ya citatu, **47** pontho kuti na dzina Yace, zimwazwe m'madziko onsene, mphangwa za kuchunyuka toera kulekererwa kudawa, kutomera mu Djerusalema. **48** Imwe ndimwe amboni a pinthu penepi. **49** Ine ndinakutumirani cipikiriro ca Baba wanga. Mbwenye khalani mu nzinda mpaka kudzabza na mphambvu za kudzulu.”

Yezu Akwira Kudzulu

50 Yezu aakwata mbaenda nawo mpaka dhuzi na nzinda wa Bhetanya, kweneko Iye alamusa manja mbaamphemberera. **51** Yezu mukhaapasa Iye nkhombo, aasiya, Iye mbakwira kudzulu. **52** Na tenepo, iwo amulambira mbabwerera na kutsandzaya kukulu mpaka ku Djerusalema. **53** Iwo akhakhala mu Nyumba ya Mulungu midzidzi yonsene mbakhakuza Mulungu.

**Sena do Novo Testamento
The New Testament in the Sena Language of
Mozambique**

copyright © 1983 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sena

Translation by: Wycliffe Bible Translators

O utilizador pode copiar e distribuir a obra.

You may copy and distribute the work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

0a1faeb5-f14c-5617-8712-635822cd5eaa